

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON-CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **46**

DEN 16 NOV. 1924

PRIS: 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA BERGSTRÖM

*Iduns fem minuter,
den uppfriskande gymnastiken efter
grammofonens toner, som är den stora
nyheten som motion i hemmet,
demonstreras här av fröken
Ragnwi Torslow. (Foto:
Almberg & Preinitz.)*

K R Ö N I K A

TACKSAMHETEN ÄR EN BÖRDA och varje börda är till för att avkastas, yttrade en gång Diderot med besk ironi. Det tycks en stockholmare som om djurs-holmarna vore uppfyllda av samma föresats när de med kink och klagan löna det tillmötesgående grannsamhället odisputabelt visat genom att ställa Engelbrekts-gatan till disposition för deras skrymmande trafikvagnar. Fenomenet kan förmodligen iakt-tas även på andra håll i landet där förstå-derna ligga som stadens emigranter och fordra att bli behandlade som mest gynnad nation av en kommun den man förövrigt snarast möjligt vänder ryggen isynnerhet när skatten skall betalas. Det hör tillsam-mans med avfolkningen från städerna. Man trivs inte längre med begreppet gata, det följer med så mycket osunt, obekvämt, ogemytligt och annat på o. Utvecklingen leder till att staden inte blir annat än ett kontor och ett skaffereri. Men som utveck-lingar i allmänhet inte köra med express-tåg tror jag nog att vi ännu kunna sitta ganska lugnt på Stadshuskällaren.

Hur det skall bli i framtiden vet inte ens Fabian Månsson fastän han försöker lägga det tillräkta för den nya generationen. Det var en gång någon munvig karl i riksdan som sa: »det finns bara en klok karl i landet och det är Fabian Månsson. Och han är skvatt galen.» Det senare var man böjd att tro när man hörde honom häva ur sig ordet »borgarsvin». Men sen visade det sig att Fabian inte menat så illa som det låtit. Det gör det visst aldrig med honom. Fabian har löst det sociala proble-met praktiskt och enkelt: vi bli arbetare allihop! Jag är rädd att förslaget inte kommer att mötas av den förståelse som det är värt. Aktningen för kroppsarbetet förtjänar att växa till sig och det skulle inte alls skada en hel del lättingar av den speciella jazzpubliken att hugga i med ett ordentligt grovarbete några timmar om dagen. Det borde tvärtom göra både dem och samhället gott, om man gjorde en razzia

på danslokalerna samt bestämt och övertygande gäve dessa ledlösa ynglingar och deras borttokade hönshjärnor till damer anvisning på hur man skall förfara för att bli en samhällsnyttig individ och inte ett onyttigt flarn som man bara ser på med ömkan och löje.

Men Fabian är för het på gröten. Han vill ha reformerna stående färdiga på bordet dan därpå alldeles som man beställer en namnsdagstårt. Till börja med förordar han att direktörerna på sina bjudningar inte bara skola invitera grosshandlare och majorer och operasångare och en och annan baron utan också sticka in ett par kroppsarbetare. Ja nog låter det vackert men jag undrar om det inte dröjer några år ännu innan Wallenberg ber portvakten vara välkommen upp när han har middag. Eugen Jansson försökte sig på något däråt den tiden han målade sina tavlor från Skeppsholmen. På bjudningarna fick man alltså bland gästerna se en eller annan flottist, hyggliga karlar för all del, men nog gick väl konversationen en smula trögt. Jag har inte hört att experimentet i denna form gjorts om på annat håll. Första förutsättningen för att människorna skola ha det trivsamt ihop är väl att det existerar ett själarnas samförstånd. Finns bara det är ingen för hög och ingen för ringa. Till exempel när Albert Engström fann sitt nöje i att besöka fiskargubben Johan Söderman på Norrmansö i skärgården så var det inte för att visa sig folklig ej heller för att plocka gubben på historier. Han trivdes med gubben helt enkelt. Och det var lätt att förstå, när man hörde den humoristiska mannen berätta om sitt livs många upplevelser eller då han med sin gammelmans röst deklamerade Sehlstedt. Då glömde man att kaffekoppen var av billigaste slag, att golvet var grovt, och att det inte var en förgylld karmstol man lutade sig i. Man var ändå på fest och som Sehlstedt säger »det är vackert så».

Ofantligt mycket har förresten förbättrats

sedan femtio år tillbaka då en torpargubbe aldrig vågade tala med sin husbonde utan att stå barhuvad, vore det också på landsvägen mitt i smällkalla vintern. Ser man nu för tiden en person med dumdryga fasoner kan man i nittionio fall av nittioåttå vara säker på att det är en uppkomling. Det är visserligen inte en tröst men en förklaring. Hade Fabian talt om »gulaschgrisar» skulle nog de starkaste protesterna ha uteblivit.

Vilja societetsdamerna följa furstligt exempel bli de också arbeterskor och sina egna sömmerskor, lika duktiga som prinsessan Ingeborg vilken sitter hos Femina och syr i sällskap med sin dotter Märta och andra flitiga damer. Och ändå blir det tid att vara med och representera såsom senast vid Mårtensmässan, den prinsessan Ingeborg besökte i en charmant svart toalett, som dock förmodligen icke var sydd av ägarinnan. Men det blir nog med tiden.

I sinom tid komma väl också Stockholms mecenater riktigt in i sina roller så att de inte begå misstaget att ge sin stad en present som inte är välkommen. Direktör Josef Jonsson förtjänar allt tack för sitt frikostiga anbud till Norrbros prydnade och förståndig karl som han är går han nog med på att placera något annat än den italiensk—afrikanska importen som inte har här att göra. Vad skulle man säga om det föreslogs att kopiera Pisas lutande torn på Norrmalmstorg eller pyramiderna på Lagårdsgärdet? En stad med självkänsla håller sig för god för sådana efterrapningar. Därmed förringas i alla fall inte tacksamhetsskulden till D. N. som offrat stora pengar för ett experiment det tidningen uppriktigt sagt rönt bra litet erkänsla för.

Celestin

Det har blivit allt mera vanligt att damerna sy sina kläder själva och det är icke längre genant att visa sig i en hemmasydd toalett. Tvärtom. Man sätter nästan sin stolthet i att vara sin egen sömmerska — en demokratisering av ett nödvändigt fåfänglighetsproblem, som man inte kan finna annat än sympatisk. Damer ur de förnämsta samhällslagren ses nu sy sin egen garderob, ja, ända uppe i kungahuset finna vi prinsessor, som med iver och intresse lära klädsömnad. Både prinsessan Ingeborg och prinsessan

Märta ha i höst besökt Femina, där den sistnämndas arbetsresultat för övrigt kan ses på en utställning, som Femina anordnat under denna vecka. Femina har, sedan skolan för något mer än ett år sedan startades, kunnat glädja sig åt ständigt växande popularitet och utställningen av höstens elevarbeten är väl värd att ses av det kläd- och sömnadsintresserade kvinnliga Stockholm.

Bilden visar elevklädningar från Feminas utställning. I mitten: klädning sydd av prinsessan Märta.

"TEKÅ" Zinkputs

E F T E R R I D Å F A L L E T

»VAD KVINNAN VILL» PÅ SVENSKA TEATERN.

FULLT HUS FRÅN GOLV TILL TAK, en festklädd publik med högt spända förväntningar, samt denna atmosfär av jäsande spänning, som alltid föregår en stor premiär och får blodet att cirkulera snabbare. På programmet ett lustspel i fyra akter av vår nu levande främste dramaturg, fru Brunius som regissör och en antydning om att man skulle få se typer från det Stockholm, som rör sig i eleganta salonger eller flanerar på Strandvägen, »Nationalmonumentets» dundrande succès ännu i friskt minne — ja, undra på att Svenska Teatern såg ut som den gjorde i torsdags och att man gick dit i förkänsla av att få uppleva något.

Början lovade också gott. Man ville ha trevligt och man skrattade gärna där man skulle. I andlös spänning lyssnade man till den ledigt skrivna dialogen, och när de Wahls namn slungades över rampen jublade salongen. Men sedan blev det litet mattare. Efter tredje akten fick stämningen sin första knäck och den fjärde hjälpte inte upp den. Det var inte publikens fel. Den hade väntat sig ett festkalas och fick bara kåldolmar.

I »Vad kvinnan vill» har Tor Hedberg ställt två par mot varandra såsom representeranter för ny och gammal tid. Dagmar Wallroth, den täcka, slängiga, frigjorda flickan som förälskat sig i docenten Lundholms vattenkammade strebertyp, samt dessas motsättningar: den ungdomligt gamle statsministern av äldre årgång, som livligt ogillar sin dotters påtänkta förbindelse men härunder är nära att fastna för fru Lundholm i stället, vilken ännu inte hunnit skilja sig från sin man. Dessutom två bipersoner: statsministerns husföreståndarinna — en något chargerad och föga trovärdig teaterperson, överlägset spelad av Constance Byström — samt löjtnant Höök. Genom dessa människor har författaren velat ge en aktuell bild av Stockholmslivet i våra dagar men också en satir över kvinnans oförmåga att i längden vara något annat än kvinna. När hjärtat talar hjälper inga emancipationsteorier, inga motorcyklar, ingen jazz och ingen lagstiftning för självförstärkning. Naturen tar ut sin rätt. Kärleken gör sitt och allt det andra blir bara bisaker.

Emellertid går själva lustspelets namn stick i stäv med dess upplösning. I tre akter vill kvinnan verkligen något men i den fjärde går hon förbluffande lätt från sina föresatser utan att man egentligen förstär varför. Vidare får man märkvärdigt litet av den utlovade Stockholmsstämningen och det hela har tänjts ut för mycket. Det är ofta långt mellan kvickheterna och när de slutligen komma, så väl förberedda att man nästan kan gissa sig till dem, ha de mist sin udd och förefalla en smula billiga. Å andra sidan är stycket skickligt byggt. D. v. s. i början. Där röjer sig Tor Hedbergs skarpa blick för vad som gör sig på scenen, och ingen skriver en ledigare, mer lättflytande dialog än han. Hans människor leva därför att de äro skurna ur livet och tala så som man talar i vardagslag. Situationerna äro fångade med sinne för verklighetens krav. Man märker dramaturgens säkra grepp bakom orden men man skulle önska att handen, som fört pennan,

Tor Hedbergs nya lustspel och den senaste svenska premiären på Svenska teatern efter prins Wilhelms egen premiär granskas och skildras här av prinsens författaren.

givit oss något allvarligare att tänka på. Den är nämligen en av de få, som kan det.

Handlingen är i korta drag följande. Lundholm har varit ute och åkt motorcykel

Första dockan till Iduns dockinsamling för julen.

En av fröken Grönbergers dockor.

IDUNS UPPMANING TILL SINA LÄSARINNOOR att skicka in dockor till julglädje för barnen har icke förklingat ohörd. Konstnärinnan fröken Si Grönberger har bett att få skänka den docka för vilken hon förra året fick pris i Iduns docktävlan. Idun kvitterar tacksamt vänligheten. Gåvan är desto välkomnare som var och en av fröken Grönbergers dockor utgör ett unikt exemplar. Hon har småningom upparbetat sig till stor konstfärdighet i framställningen av sina dockor som modellerade i vadd kräva ett mycket tålmodigt arbete på samma gång som skicklighet. Men så äro de så mycket som möjligt lika verkliga barn och ha var och en sitt särskilda uttryck och sin egen typ. Men detta modelleringsätt att sy i vadd med miljoner stygn är betydligt svårare och arbetsammare än att modellera i lera. Dockorna bli emellertid mycket hållbara på det sättet, riktiga »familjedockor». I början av december får allmänheten själv tillfälle att se fröken Grönbergers dockor ty då komma de att utställas hos Gummesons.

Iduns tävlan om bästa julklappsdockan fortgår. Första pris 25 kr., andra pris 15 kr., tredje pris 10 kr. till bästa insända dockorna. Som dockorna om de bli riktigt många skola utdelas till fattiga Stockholmsbarn vid en för dem hållen julfest är det Iduns förhoppning att tidningens alla vänliga läsarinnoor äro så älskvärda att delta i tävlingen.

med Dagmar Wallroth och så när kört över hennes far. Han har också skrivit några skarpa artiklar mot statsministern som politiker, vilket inte hindrar docenten att en vacker dag infinna sig hos Wallroth och begära hans dotter till äkta. Han avspisas emellertid, så mycket mer som fadern får reda på att friaren ännu inte hunnit skilja sig från sin fru. Denna å sin sida börjar i andra akten en vild flirt med den icke helt okänslige politikern och i den tredje har han inte bara blivit kär i henne utan börjar också av denna anledning se på Lundholm med blidare ögon. Nu blir emellertid Dagmar osäker på sina känslor, kanske mest därför att hon i ett häftigt ögonblick avskedat löjtnant Höök. Småningom blir det klart för henne att föremålet för faderns intresse inte är någon annan än hennes fästmans fru. Far och dotter stå således i vägen för varandra; en måste offra sig. Slutet blir emellertid ett annat i det alla fyra träffas på ett utvärds-hus, plötsligt ge upp sina ståndpunkter och i trötthetens tecken återgå till det gamla.

Som Wallroth var John Brunius en blandning av knipslug politiker, öm fader och förälskad narr, då och då otillåtligt naiv i anseende till den ansvarsfulla post han innehåft. I alla fall behöver ingen av våra många excellenser under senare år känna sig träffad, de ha lyckligtvis varit av starkare virke än Wallroth. Som hans frigjorda dotter uppträdde författaren fru — Dagmar är väl närmast skriven för henne. Man hade ännu i gott minne hennes friska, fyndigt slagfärdiga modelltyp i »Nationalmonumentet», en roll, som låg bättre till för skådespelerskans temperament än denna. Det är att hoppas, att hon nu gjorde sin unga flicka så, som författaren tänkt sig denna. Gösta Ekmans rödhåriga docent lovade gott vid entrén. Man väntade sig något riktigt fräckt och självsäkert, himlastormande, brackigt och oförskämt, med ett ord: en man, som vet vad han vill och inte skyr några medel för att nå sitt mål. Att fortsättningen blev något annat var inte skådespelarens fel. Pauline Brunius var hans romantiska fru med det ombvtliga lynnet och lättantändliga hjärtat. Särskilt i andra akten hade hon en tacksam scen i sitt blomliga soffhörn med den lätt övervunne politikern, då hon fick tillfälle att visa vad högt uppdriven teknik förmår i en brydsam situation. Som löjtnant Höök slutligen var Georg Funkquist en stram officer i en otacksam uppgift. Äro verkligen våra kavallerilöjtnanter så militäriska nu för tiden när de konversera en dam?

Fjärde aktens interiör var stilfull; just så ser det ut i ett gammalt värdshus. Men publikens intresse fångades nog mer av hönsen och motorcykeln än av tryckta gardiner och skamfilade möbler, som sett bättre dar. Sedan blev det blommor och inropningar i mängd. Till slut kom också författaren.

Reve!

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

EN "BLÅSTRUMPORNAS" FIENDE

PROFESSOR WIETH-KNUDSEN UTTALAR SIG FÖR IDUN I KÖPENHAMN.

»FEMINISMENS» CELEBRE FÖRFATTARE, professor Wieth-Knudsen, är lärare vid Högskolan i Trondhjem, dit han just står i begrepp att återvända efter sitt korta Köpenhamnsbesök. Den 46-åriga vetenskapsmannens blonda och friska utseende med de strålande blå ögonen och hans klangfulla, vackra organ är så intagande att en romantisk försteälskare skulle avundas honom det.

— Nå, vad säger professorn om den stora uppståndelse boken väckt?

— Jo, delvis hade jag nog förutsett det. Som jag skrev i inledningen, var det ursprungligen min avsikt att uppskjuta denna uppgörelse mellan feminister och antifeminister, tills jag var en gammal man, levande fjärran från världens barn och stående med ena foten i graven, säker på att då bli förstådd av den, som kunde tala »sine ira et cura». I senare år har feminismen emellertid slagit igenom i hela Norden, England och Amerika, så att jag insåg, att jag måste tala ut om dessa ting, innan det blev för sent.

— Vad menar ni då med feminism?

— Sammanfattningen av de strävanden, som ignorera fysiska och psykiska sexuella egendomar och olikheter. Kärnan i min bok är denna: Jag förnekar — i motsats till feministerna — att män och kvinnor äro lika på något väsentligt område. De äro icke lika, ha aldrig varit det och skola heller aldrig bli det, vad man äntar sig för i den tro, att man kan göra dem lika. Utomlands börja även kvinnosakens förra anhängare att inse detta, och vad Sverige beträffar, har ju bl. a. Ellen Key på sin tid tagit avstånd från de värsta överdrifterna ifråga om likhetsraseriet. I Danmark sitter däremot den doktrinära likhetsprincipen ännu i högsätet. Det är detta, som förklarar den storm, min bok väckt,

Prof. K. A. Wieth-Knudsen.

Den väldiga uppståndelse, som nationalekonomen, professor Wieth-Knudsens bok om Feminismen framkallat i Köpenhamn, har föranlett Iduns Köpenhamns-korrespondent att uppsöka den omtalade och omstridde författaren, särskilt som hans bok snart kommer ut i svensk dräkt och han själv kommer hit för att hålla föredrag om feminismen — men utan diskussion.

isynnerhet bland kvinnosakens gamla förkämpar.

— Finns det då inga kvinnor, som ha givit er sitt erkännande?

— Jo visst! På Studentersamfundets stora möte för en tid sedan, framhöll till exempel den unga författarinnan fru Minna Maxen, att hon i väsentliga punkter stod på min sida, att också hon börjat en liknande kamp, särskilt mot feminismens försök att tränga mannen tillbaka och tvinga honom nedåt, till och med på områden, där hans naturliga supremati först och främst sammanfaller med familjens och alltså kvinnans eget intresse.

— Vad syftar professorn därmed på?

— På den nordiska äktenskapslagstiftningen, som ju förbereddes av en gemensam familjerättskommission. De lagar, som i flera nordiska länder redan äro utarbetade på detta område komma enligt min mening att göra det ännu betänkligare att åtaga sig det redan nu — på grund av de svåra tiderna — stora ansvaret att stifta familj. Det kommer att medföra minskad äktenskapsfrekvens (som man redan iakttar i England) och bidrar också till att en stor del redan nu ingångna äktenskap sprängas på grund av bristande fasthet i ledningen. Ty det är med familjen som med ett fartyg. Där får icke härska många meningar utan endast en!

Jag vet också att de alla flesta kvinnor hemligt eller öppet ge mig rätt i att föreningen med en man — som verkligen är en man — är och förblir varje kvinnas bästa chance. Därmed har jag inte sagt att inte ett förnuftigt förvärvsarbete skall stå öppet för unga kvinnor, som ha lust och anlag härtill, även om det i regel bara blir en övergångstid till äktenskapet.

Därmed har Feminismens författare sagt det väsentliga av sin mening.

V. S.

KVINNORNA UTE I VÄRLDEN

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

IDUNS LÄSARE HA SÄKERT FÖRVÄNATS över att ett så litet antal kvinnor blevo invalda i vår riksdag vid de nyligen avslutade andrakammarvalen. Av kammarens 230 ledamöter voro blott 3 kvinnor nämligen två ur det socialdemokratiska partiet och 1 ur det moderata, samtliga omvalda. Det liberala partiets förutvarande kvinnliga representant skulle dock med säkerhet ha blivit omvald om hon inte av hälsoskäl hade måst avböja det. I Första kammaren har det liberala partiet som beaktat i kvinnlig representant.

Man frågar sig varför inte fler kvinnor blevo valda. Skälen äro flera. Det främsta är nog att kvinnorna inte i tid ha energiskt bevakat att få kompetenta kvinnor uppställda på sådan plats på sina partiets valistor att deras inval hade varit möjligt. Av det 40-tal kvinnliga kandidater som voro uppställda var det knappt fler än de som blevo valda som hade ringaste utsikt till att kunna komma med på grund av sin låga placering. Svenska kvinnor känna tyd-

Endast tre kvinnor blevo invalda i svenska riksdagen vid senaste val. I jämförelse med antalet kvinnliga ledamöter i andra länders representationer är detta litet, vilket professorskan Holmgren genom en undersökning påpekar i denna artikel.

ligen ännu inte sin plikt mot samhället i detta avseende.

Man undrar om samma missförhållande är rådande i andra länder. Se vi oss då om i världen och jämföra oss t. ex. med Tyskland, så finna vi att i tyska riksdagen sitta 28 kvinnor varibland 18 äro omvalda. Av socialdemokraternas 100 ledamöter äro 10 kvinnor. De övriga 7 största partierna ha alla en eller flera kvinnor. Men så ha de tyska kvinnorna deltagit ordentligt både i kandidatnomineringsmötena och i valen, vilket tyvärr inte kan sägas om de svenska. I synnerhet ha vi varit

alltför lama och försagda i att fordra att få in kvinnliga representanter.

Bland de valda tyskorna ses de mest framträdande kvinnosakskvinnorna, ledarna i de stora kvinnoorganisationerna.

I Österrike har man 9 kvinnliga representanter.

I Polen sitta 12 kvinnor i riksdagen, 9 i deputeradekammaren och 3 i senaten. Detta tack vare den unga föreningen »Kvinnornas nationella förbund» som har 41,000 medlemmar som veta vad de vilja och handla därefter.

I Finland ha de 16 välkvalificerade kvinnor i riksdagen.

I Danmark 6, varav 3 i Landstinget och 3 i Folketinget.

I Norge förlorades vid det nyss avslutade stortingsvalet den enda kvinna de haft i tinget. Men så ha de lovat sig själva att detta nederlag skall vara det sista.

I England ha kvinnorna utvecklat en oerhörd energi på att öka antalet kvinnor i

(Forts. sid. 1187.)

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING GÅR GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

KONSTNÄRINNA OCH MOR

GERMAINE LUBIN ÄR EN LIKA INTAGANDE MOR SOM KONSTNÄRINNA.

TRÖTT EFTER en lång resa och en sömnlös natt är madame Germaine Lubin likväl fransyska nog att inte vara för trött att vara älskvärd.

Livlig och strålande berättar hon om sin konst och sig själv.

»När man en gång kan säga, att man börjat sin konstnärsbana, kommer man aldrig till slutet, ty konsten har intet slut, den måste fylla ens liv och ens tankar helt, om man skall ägna sig åt den», brukar min tyska vän sångerskan Lily Lehmann säga och det har också jag fått erfara. Ty sedan jag vid 18 år gick ut från konservatoriet, har jag utan avbrott ägnat mig åt min sång, uppträtt vid Wieneroperan, på Opera Comique i Paris och nu senast på stora operan där.

Av fransk musik håller jag särskilt av Gabriel Fauré, vars fina, känsliga romanser varit så uppburna hos oss. När han nyligen dog, kände jag, att jag förlorat en av mina bästa vänner. Min man säger visserligen, att Fauré inte är död, ty som alla stora mästare kommer han att leva i sina verk. Och det är väl så, jag måste tänka, när jag nu sjunger de sånger jag så ofta brukade sjunga med honom själv. Efter en sådan musikstund satt han en gång alldeles tyst och stilla. Ängsligt undrade jag om det var något i min sång, han ej var nöjd med. »Visst inte», svarade han, »Men jag är van vid utmärkta sångerskor,

Germaine Lubin, Paul Geraardys hustru.

Fru Geraardy med sin lille son.

Samma fina intuition, denna speciellt kvinnliga genialitet, präglade också hennes framställning av mästarens enda opera Pénélope.

Någon konflikt mellan konstens och hemmets plikter vet inte fru Geraardy av. Den löses av sig själv.

»Hon leker med vår lilla 8-årige pys snarare som en vän och jämnårig än som en sträng mamma», säger hennes man.

»Men nog är jag lite ledsen, att Bébé inte det ringaste tycker om musik», småler hon. »Däremot drömmer han redan nu om att gå i sin fars fotspår och bli en stor författare. Helst dramatiker. När han är ledig från lektioner och läxor — han läser

hemma, i skolan trivdes han ej — skriver han små komedier. Det lustiga med dem är att dialogerna vanligen flyta så lätt och naturligt och nästan utan fel.

Fru Geraardys ögon stråla av glad modersstolthet.

»I alla fall vill jag hellre vara riktig mamma en timma var dag och då riktigt sysselsätta mig med Bébé än vara sköterska och sträng guvernant dygnet om, som de flesta mammor bruka», förklarar hon.

»Det är min käraste stund på dagen, då jag i lugn och ro får sitta hemma bland mina blommor och leka eller berätta sagor för Bébé.»

FLEUR.

Den i Sverige så uppburna franske författaren Paul Geraardy och hans fru, den firade sångerskan Germaine Lubin, gästa f. n. Stockholm. Madame Geraardy presenterar sig här för Iduns läsare inte bara som den stora konstnärinnan utan också som en älsklig och intagande liten mamma.

som tolka mitt verk så som de själva uppfatta det. När jag hör er, känner jag inte längre, att det är en utomstående, så fullkomligt har er sång blivit ett med min musik.»

Mitt självporträtt.

Den framstående statistikern d:r Josef Guinchard är på lediga stunder en av gott humor präglad skribent såsom härstående självbekännelse ger vittne om.

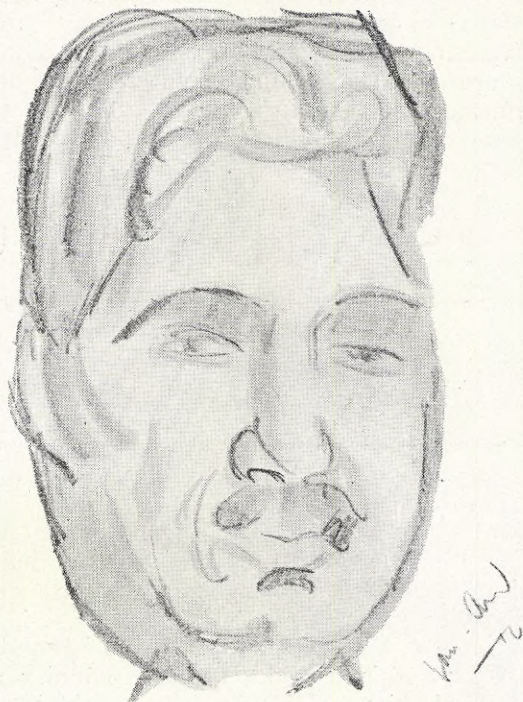
Ärade Redaktör!

Tillåt mig till en början säga, att Edra kaleidoskopiska enquête-idéer kunna sätta myror i huvudet på även de mera intervjuvänade. Jag räknar mig, icke utan skäl till denna kategori av människor. Och, fastän jag under årens lopp fått en icke oäven färdighet att averka även rätt intrikata frågor, hesiterar jag ett ögonblick.

Emellertid till verket med målandet av ett självporträtt i ord och bild.

Beträffande bilden får en annan svara. Med avseende på den yttre konfigurationen hänvisar jag nämligen till härstående skizz (av Jon-And). Jag tvekar icke att i sanningens intresse framhålla, att den saknar en av karrikatyrrens utmärkande egenskaper, den att vara tillräckligt ful, beroende detta mindre på ett troget återgivande av modellens sköna linjer, än på en något för långt driven älskvärdhet hos konstnären.

Beträffande den del av mitt jag, som icke synes å bilden, tillhör det mig att fastslå, att denna del

Josef Guinchard.

har det gemensamt med en av våra stora konungar, att den med tiden blivit rätt så fyllig. Gudi klagat, och trots rätt energiska försök att med asketiska metoder avlägsna mig från den konungliga förebilden i detta hänseende. Ibland ha emellertid dessa mina ansträngningar i någon mån lyckats. Jag minnar mig, då jag för några år sedan anmodades att på en Barnens dag jämte en del s. k. kända Stockholmare — bl. a. Starbäck, Ringvall och några andra rätt fullväxta karlar — avspela en fotbollsmatch i Stadion, hade jag temporärt lyckats bemästra mina framstående anlag i nämnt hänseende, med den följd och verkan, att jag höll på att kasseras såsom för tillfället mindre matnyttig. Nu tillfredsställer jag emellertid åter ganska högt ställda anspråk härutinnan.

Med avseende på den inre konfigurationen har jag ibland kommit att tänka på en fras i min gamla engelska lärobok: It is a luck that fat persons always are so good-natured. Jag tror att sentensen beträffande mig är en sanning med någon modifikation. I goda vänners lag vid en bägare av den förbjudna gula drycken, då jag får tala om Shakspeare och de musikaliska glasen eller något annat ämne, där jag är lyckligt blottad på sakkunskap — f. ö. en särdeles god grundval för att behandla ett

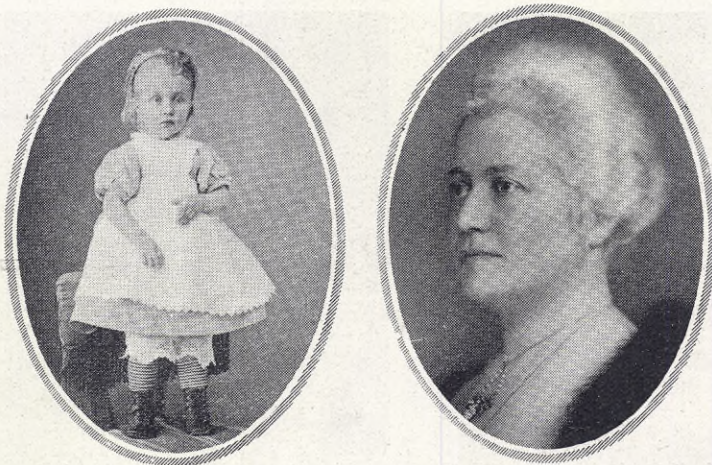
(Forts. å sid. 1189.)

BARNDOMSDAGAR PÅ LANDET

EVA FRÖBERG BERÄTTAR NÅGRA BARNDOMSMINNEN.

NÄR JAG VAR TRE Å FYRA år, hade min far ett par väldiga, svar-ta vagnshästar, Omar och Ali. Det var en fröjd att av den ganska respektgivande kusken bli upplyft på Omars rygg, där det sedan var en stolt ljuvlighet att sitta en timma i sträck, medan kusken sysslade i selkammaren bredvid det halvmörka stallet och stallkatten Måns dásade på Alis rygg i spiltan nästintill! Visserligen var det ganska kännbart för så små ben att så länge sitta gränsl på den stora hästen, men »ritten» var underbar och bräddad med sensationer trots att ingenting annat avbröt stillheten än hästarnas tramp och kuskens inspektion genom selkammadörren då och då. Den där kusken var för övrigt en sann typ från den gamla goda tiden, stram och korthuggen i replikerna. Då vi en gång åkte till julmarknaden i staden, mötte vi i en backe en »trippolantare» som lyfte på mössan och frågade om vägen till Stockholm. Kusken gjorde honnör med piskan och upplyste tvärt och koncist: »Tio mil till höger, var så god och stig på!» Vilken anvisning blev ett bevingat ord, som länge citerades.

Julmarknadsfärderna hörde förstås till årets stora händelser, men de voro ej utan sin ytterst kinkiga sida. Frestelserna å juldiskarna i Hellströms bod voro stora och som vi ej brukade få mer än en krona var till dessa uppköp och det var många som skulle ha klappar, föräldrar, syskon, jungfrur, så kan man förstå problemet. Det oaktat bestod kassan vanligen av mellan 2 och 3 kronor, varav en del intjänats under året, på flug- och råttfångst samt försäljning av några rådisor och spenatknippor från det egna trädgårdslandet. För trädgårdsmästaren som var en utmärkt man och mycket betrodd av min far, voro vi emellertid tämligen rädda, särskilt om höstarna. Då var det nämligen en sport att ge sig upp så tidigt som möjligt de frostkalla morgnarna och plocka falfrukt. Mäster tyckte ej om detta intrång på hans jaktmarker och det var en ständig kapploppning mellan honom och oss, om vem som skulle komma först under träden så snart det blivit dager.

Eva Fröberg som barn och nu.

Eva Fröberg, som gjort sig känd dels som författarinna, dels som kvinnlig lantbrukare visar oss här hur båda dessa livsintressen utgå från hennes fantasifyllda barndoms lekar på landet.

När föräldrarna voro borta på middagar, — grannumgänget var livligt i trakten då som nu — kom kuskens hustru upp till »stora huset» och berättade sagor för barnen. Det var även en annan »barndomsvän», »Gutta», en sömmerska som bodde i närheten, vars sällsynt frodiga fantasi beredde oss mången spännande stund. Om man därtill lägger alla sagoböcker som slukades, från det vi kunde läsa någotsånär, så är det lätt att förstå att inbillningsvärlden ofta tycktes oss mer levande än den verkliga.

Vid slutet av den ena av de rätt murkna alléerna, fanns en skogsbacke med mossbelupna berghällar. Här tillbringades en god del av fritiden, sen lektioner och läxor undanstökats. Och så snart som marken var bar, gavs här fritt utlopp åt en romantik, inspirerad av sagor, riddarromaner och Starbäcks historiska berättelser. Om vinterkvällarna blev det ofta högläsning kring lampan i vardagsrummet och då hände allt emellan att de äldsta fingo sitta kvar en stund innan det blev sängdags, leka med

pappersdockor och lyssna till Robert Bruce och hans mäns förfärliga lidanden och gränslösa ädelhet. Sådant gav stoff till många scener bland bergknallarna i skogen — »slotten» som de städse benamndes. Allt vad man ville se, fanns där, djupa salar, pelarkolonner och mörka sängkamarar. Det var nämligen alltid mycket noga med dag och natt, fast »natten» aldrig varade mer än högst ett par minuter. Längre hade man ju ej ro att ligga stilla och blunda.

Det ordnades vidare ofta bröllop i »slotten», då undertecknad städse var präst och läste väldeliga över kontrahenterna! Från »slotten» utgavs också, litet längre fram, strax före tonåren, en tidning som hette »Vulkan» och som verkligen var explosivt rik på oväntade meddelanden från hela Europa. Något knussel beträffande horisonten förekom ej! Personmaterialet var också tämligen blandat, från och med prinsar och troll, t. o. m. socknens skomakare, som en tid var brödernas ideal för en sann gentleman.

Naturligtvis hade vi trogna lekkamrater i gårdens många statbarn. Den mest gouterade var snickarens Klara, en stilsam och prudentlig liten flicka som aldrig baxnade för något sällskap, hur upphöjt eller hur nedrigt det än var.

Sommartiden lektes ibland med de »vilda djuren» alias ett par av de beskedligaste kossorna, som under sitt idisslande i hagen fingo tjänstgöra som »stridshingstar»; — blevo de ädla gångarna trötta på påhänget, så reste de sig, men vanligen så långsamt att man hade tid att glida utför den ganska breda ryggen. Hundarna, som senare spelade en mycket stor roll, voro ej »upptäckta» på den tiden — den var egentligen alltför befolkad av alla sorters andra märkvärdiga ting, för att släktet Canis skulle få vara med.

Så runno åren, bland skog och mark, bland läxor och lek, glada år, fulla av den friska omväxling som endast är lantbarn beskär. De åren ge än ett skimmer över vägen, som kanske ofta hör till det undermedvetna, men som aldrig kan helt förtona.

EVA FRÖBERG.

KVINNLIG POLIS TILL BARNENS SKYDD?

NÄR MAN SER NÅGOT MISSFÖRHållande i livet, är väl en normal människas första impuls: Vad kan göras för att råda bot på det onda? Det är åtminstone, tror jag, en kvinnas, om hon följer sin naturliga moderlighetskänsla.

Häromdagen förekom i en av våra dagliga tidningar varning för en man, som å namngiven offentlig plats antastade barn i osedligt syfte. Vem skyddar dessa barn?

Det är oftast barn som ej äro i tillfälle att vaktas av far eller mor eller tjänare då de begiva sig till skolan, gå ärenden, eller gå ut för att leka.

Polisen, invänder säkert någon, den är väl till därför?

Fru Frigga Carlberg preciserar här en förut gjord vädjan och föreslår att kvinnliga poliser skola patrullera i parkerna till skydd för barnen mot sedlighetsförbrytelser.

Den frågan rycker polisen själv på axlarna åt, så naiv och barnslig finner han den — han har väl viktigare att göra. Det förefaller som om förseelser av detta slag betraktades som »une quantité negligible».

Skola vi kvinnor längre nöja oss härmed? Förr i världen trodde fromma människor, att Gud skickade sina änglar att vaka över barn, och denna tro som är så vacker

(och så billig sen!) tycks leva kvar hos herrar lagstiftare och andra myndigheter.

Vad vilja ni då, ni som aldrig äro nöjda? frågas.

Jo, vi vilja ha kvinnliga poliser som patrullera i våra parker och andra offentliga platser samt effektivare straff för sedlighetsförbrytelser, även för försök därtill.

Är vår ungdom icke ett alltför värdefullt material för att saklost offras åt våld och last? Är saken inte värd en vädjan från Sveriges mödrar? Eller en bön: Giv oss kvinnliga poliser för att skydda våra barn mot samhällsförbrytare!

FRIGGA CARLBERG.

(Forts. sid. 1186.)

Mjölakens bästa näring i koncentrerad form — är
Eskilstuna MESOST

Läkareord: "Underlättar matsmältningen och är lindrigt avförande".

GUBBENS

Egen ostron-
anjovis
Kalasfiskpudding
Kalasfiskbullar

Balas
Kaviarill
Vingassill
Matjessill

rekommenderas som marknadens finaste konserverinläggningar.

EN NOBELPRISTAGARINNA?

GRAZIA DELEDDA — BONDFLICKAN FRÅN SARDINIEN, SOM BLEV FÖRFATTARINNA

DET GÅR FORT ATT BLI »klassisk» inom litteraturen i detta brådskans tidevarv.

Den korta stund en författares stjärna glimmar i zenith är en flyktig minut. Den nervösa, nyhetsförstående allmänheten vänder sig snabbt till andra konstellationer färdig att åter gripa, röras, förkasta — och glömma. Fixstjärnorna äro få.

I Italien, som i de flesta länder, har kriget frambragt en viss evolution inom litteraturen, eller — om icke direkt evolution — så dock en omvandling av de litterära värdena. Om till fromma för allmänheten lämnar jag osagt. Läslusten lär (statistiskt) ha ökats. Men det är det excentriska, det sensationella, med — om möjligt — helt nya motiv, författade på ett — om möjligt — nytt, uppseendeväckande sätt, som talas om och har framgång.

De gamla breda, episka linjerna inom litteraturen, lugna och obrutna som landets bergskonturer, diktens bel canto är omodärn. Män sådana som Fogazzaro, Giacosa, Verga räknas redan till »klassikerna».

Grazia Deledda är ett namn, som nämnes med vördnad, av många med beundran. Men hon har redan, liksom flera av sina nu levande medbröder och medsystar i konsten, flyttat över på ett annat plan. För tidigt tycker man — och med rätta.

Hennes konst har gjort en i många avseenden stor insats, och den äger alltjämt sitt konstnärligt vitala värde, kraftig och allvarlig, sprungen ur Sardinien kraftiga, allvarliga och fattiga jordmän. Ty Grazia Deledda är från början en bondflicka från detta — även för de flesta italienare — absolut okända öland.

Då man personligen känner Grazia Deledda och hon ibland bryter den inbundenhet, som ligger (eller förr låg) kring hennes väsen som ett skal kring en frukt, kan man få höra henne berätta märkliga ting om den underbara, fattiga bergön med sina rövarband och praktfulla kyrkfester, sina nästan hedniska sedvänjor, sina stränga medeltidstraditioner, sina brott, sin vidskepelse, sin »vendetta», sin sorgliga okunnighet och himmelskriande fattigdom.

Grazia Deleddas barndom och första ungdom förflöto under det mest enformiga liv i en familj med ytterst knappa tillgångar. Men hennes författarebegåvning yppade sig snart, och hon hade kraft att i tid lösgöra sitt liv från nedärvda fördomar. Då hon alltid burit sin brinnande kärlek till fädernes-ön nästan som ett lidande inom sig, blev det nu hennes uppgift, att låta världen — och först och främst Italien — få veta sanningen om denna stumma, glömda ö, där strängt taget allt det fattades, som fordras för att kunna bygga upp en människovärdig tillvaro åt dess inneväanare. Hon ville visa, huru Sardinien på det skamligaste försumrats, huru dess, i botten nobla folk, vansläktats och degenererats i fattigdom och okunnighet, offer för de uslaste

Grazia Deledda.

Vi få kanske snart inregistrera en andra kvinnlig Nobelpristagare i litteratur — den italienska författarinnan Grazia Deledda nämnes bland kandidaterna till årets litterära Nobelpris. Det bleve i så fall ett av glödande patos och högt konstnärskap präglat livsverk, som därmed finge sin lager. Ingen kunde från början ana att den lilla fattiga bondflickan från Sardinien med de drömska ögonen och skygga väsendet inom sig bar en kraft, som skulle för Italien uppenbara en ny och missaktad vrå inom dess landmärens och på samma gång ge det en av dess märkligaste litterära insatser i modern tid. Grazia Deleddas levnadshistoria och verk tecknas här av en svensk författarinna, bosatt i Italien och personlig vän med den vördade Nobelpristagarinnan in spe.

rättsförhållanden och det rusligaste ocker-system, som är utbrett som en pest över hela landet.

Hennes böcker äro ett slags propaganda. De ha alla en tendens. Men hennes konst, i hennes mest betydande arbeten, lyfter dem högt över »avsikten». Den klassiska ädelhet, varmed hon skildrar landskapet, den stolta ödsligheten i naturen som i den sardiniska karaktären, de himmelstormande berg-jättarna, inom vars ram de små människorna leva sitt liv — alla predistinerade till ett tragiskt slut — tyngda av outhärdliga öden, jagade, förtvivlande, uppgående i en passion, en längtan eller en fix idé, arbetande i sitt anletes svett, fyllda av ångest för skulder, hämnd — och slutligen evigt straff — man glömmet det icke!

Den första av Grazia Deleddas romaner, som väckte berättigat uppseende, var Ce-

nera (Aska). Det är historien om en ung sardinisk man, intelligent och framåtsträvande, som icke vet, vem hans mor är, och som förtäres av längtan att förstå, vem han har att tacka för sitt liv. Han söker henne, dag och natt. Han har aldrig ro. När han slutligen återfinner henne, blir återseendet ohyggligt. Hon är en utfattig, fördärvad, djurisk varelse, som släpar sig fram på vägarna med änden ena, än den andra av det sämsta avskum. Han tar henne till sig, ty han anser det vara sin plikt. Men inom sig brottas han med önskan, att hon måtte dö. Hon hindrar hans framtid. Och liksom på sonens begäran tar hon själv sitt liv, en dag då han är borta på en kort resa. Det hela, som psykologisk människoskildring ligger oss på en gång så oändligt långt borta — och så nära. Ty man känner djupt och starkt, att detta är sanning.

L'E'dera (Murgrönan) är en annan roman av samma tyngd och med nästan större skräck.

Den handlar om en ung flicka, som i ren hängivenhet för den familj hon är upptagen i, en natt kväver den gamle morfadern hon är satt att vaka hos, väl vetande, att han är familjens onda ande, att ingen lycka eller framgång kan trivas i huset, förrän han är ute ur världen. Hela familjen förstår, att hon har begått mordet — och alla beskydda henne. Hon har varit det självvalda verktyget för familjens stumma önsknings. Hon blir aldrig dömd — ty ingen anger henne. Men hon irrar länge fredlös och skräckslagen runt landet, tills hon slutligen blir återkallad till familjen och utsedd till hustru åt sonen, — som hon hela tiden älskat — en skuldsatt, viljelös, lättsinnig, i förtid åldrad man.

Och så sitter hon åter på tröskeln till det fallfärdiga, orappade gamla huset och livet går sin gång.

Grazia Deleddas produktivitet är mycket stor. Det bleve för långt att tala om alla hennes arbeten. Ett par gånger har hon gått utanför sin ö och skildrat modärnt liv i storstaden och i norra Italien, men man har en känsla av att hon vantrivs i miljön.

Grazia Deleddas stil är lugn, episk i de beskrivande momenten, koncentrerad och livlig i de dramatiska replikerna. Hennes språk klingar för oitalienska öron sällsynt målande och poetiskt. Vilket icke hindrar, att det finns italienare, som i sitt akademiskt-latinska pedanteri ha anmärkningar att göra däremot.

Hennes landskapsmålningar nå höjden — få ha hunnit den. I *Car me al vento* (Rö för vinden), en diger roman med många utomordentliga karaktärsskildringar och intressanta sardiniska motiv, har intet fäst sig så starkt i mitt minne som skildringen av landskapet, då den gamle eremiten (en av bokens huvudfigurer) en tidig morgon vandrar nedför berget. Det ligger något övernaturligt stort och på samma gång intimt realistiskt över hennes ordval och färg-

(Forts. å sid. 1187.)

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

DE FRÅNSKILDA BARNEN

LITE GRANN ADVOKATYR. AV D:R ALMA SÖDEHJELM.

ALLT GÅR IGEN, SÄGER STRINDBERG, och detta språk har nog ofta citerats för att ha fått berättigandets hallstämpel. Allt går verkligen igen — och på motsatt sätt, enligt språkets egen innebörd. Det kan man till exempel säga om vissa feministiska tendensspörsmål från 80-talet och 90-talet, som i dagarna diskuteras. Vissa av dem såsom till exempel det där om förhållandet mellan kvinnans hjärna och hennes möjligheter äro till den grad föråldrade, att vi, en ekonomisk tids barn, måste kalla det ett oförlåtligt slöseri att doppa pennan i bläck eller draga upp en ny rad på skrivmaskinen för den skull. Men vissa andra äro nog så aktuella, och komma att bli det, sålänge äktenskapet och det borgerliga systemet om barnens uppfostrande av och i hemmen bestå. Det som här närmast avses är frågan om, huruvida föräldrar, som äro omaka och osams böra eller icke böra hålla ihop för barnens skull, och i vilken mån en eventuell skilsmässa kan vara skadlig för de s. k. fränskilda barnen.

På 80- och 90-talet inplantades den kvinnliga ungdom som då växte upp, att hedern fordrade, att de sociala banden offerades för bibehållande av ärligheten i äktenskapet. Hellre bryta än lappa ihop, var tidens resoluta lösen. En kvinna, som resonerade eller resignerade sig bort från sitt ungdomsideal i äktenskapet ansågs som en meningslös kvarleva från kvinno-slaveriets och brudköpets långt försvunna dagar.

Det lär ha utkommit en bok om »fränskilda barn», författad av ett, vars hela liv varit förstört och skövlut av att vara ett sådant. Jag är inte specialist på äktenskap och äktenskapsfrågor, och har därför ej haft anledning att läsa boken. Men jag har följt litet med diskussionerna. Föreliggande bör därför betraktas, ej som ett inlägg i utan som en reflexion efter diskussionen.

Det har slagit mig med häpnad både denna gången och många föregående, att de som diskutera skilsmässospörsmålet över lag äro så rörande romantiska, att de inbilla sig, att alla skilsmässor, eller åtminstone nästan alla, äga rum av den anledning, att den ena av parterna överfallas av en ny, så mäktig lidelse, att han eller hon, blind för vad plikt och heder, konvention och fördrag fordra, kastar sig handlöst in i denna stora lidelse, behandlande hem, barn och blomma såsom små accessorier till sitt eget liv, vilka man ganska smärtfritt kan lämna åt sitt öde.

Men när man går ut från denna förutsättning är det att strax på morgonen träda galen sko på foten. Ty faktiskt lär den så kallade stora kärleken utgöra endast en bland oändligt många skilsmässorsaker, och kanhända till och med den, vilken är den mest sällsynta. I själva verket bero ej de flesta skilsmässor på, att ett nytt äktenskap lockande vinkar. Den är mycket enklare: nämligen att det gamla visar sig omöjligt. Och orsakerna till denna omöjlighet? De äro så många, så personliga, och så nyanserade att det är svårt att uppställa några normer.

Vad gömma inte de många hemmen för

Skiljas — eller icke skiljas har blivit ett av den nya tidens problem, som d:r Alma Söderhjelm här kåserar över med hänsyn till de "fränskilda barnen" och deras öde.

djupa hemligheter, vilka utomstående icke någonsin kunna få en inblick i. Jag kände en fru, som brukade säga till sin man: Du får slå mig, när vi komma hem, bara du låter bli att säga mig stickord i andras sällskap. Hemmen, som äro värme, tillvarons hjärta, ha även det gemensamt med hjärtat, att det ofta gömmer på sorger och kamp, som ingen annan vet något om. Det låter nästan naivt, att påminna om att det finnes alkoholmissbruk, vilket utövas endast inom hemmets tysta murar, att det finnes sjukdomar, vilka förstöra ett hems sunda styrka och sanitära möjligheter, och mot vilka hustrur av egen självbevarelseinstinkt och ansvar för sin avkomma knappast kunna finna annat skydd än det att sprida hemmet självt för alla världens vindar precis som man bränner smittsamma kläder efter en sjukdom. Och att påminna om, att det finns hem, där de pengar, som skulle utgöra den grund hemmet står på och medel, vilka behövas för barnens uppfostran och utveckling, antingen icke alls inflyta eller spolieras till andra ting, av lättsinne eller svaghet!

Och sedan — det eviga kältet och grälet! Denna ständiga osamshet, vilken gör hemmen oharmoniska och bibringa barnen den förvridna uppfattningen, att vad som helst kan sägas och göras, bara det sker inom hemmets väggar! Och som förstör deras nervsystem! Ty det finns intet så smittsamt som hysteri, häftighet, hårda ord! Intet som till den grad går igen...

Jag känner några barn, som aldrig glömma de förfärliga, — ofta upprepade nätterna — när deras pappa, som var en riktigt utmärkt man, och en trevlig sällskapskarl kom hem, och de väcktes av glas, som kastades i golvet och möbler som slogos sönder. Och att sedan nästa morgon åter se, att allt var förlåtet. Skall det ej döda icke blott rättskänslan hos barnen men framför allt jämviktsskänslan?

Är inte det eviga förlåtandet kanske också ganska omoraliskt? Ätminstone när det upprepas alltför ofta?

När man diskuterar allt detta med en sentimentalitet, som gör intryck av djup ovederhäftighet gör man det alltid till ett teoretiskt spörsmål. Men vore det inte skäl att någongång också fråga barnen själva, både dem av förlåtande föräldrar och de så kallade fränskilda? Jag känner en gammal fru, som levat ett långt liv och som påstår att hon ännu inte glömmet och aldrig skall glömma sin olyckliga barndom, olycklig, som hon säger bara därför att hennes styvmoder icke kunde besluta sig för att skiljas från hennes far. De voro många barn, och alla solidariska med styvmodern mot fadern! Jag känner en liten flicka, som i sin barnslighet en dag omtalade, att i hennes skola en av lärarinnorna under en lektion vitt och brett utlagt

olyckan av skilsmässa och sagt att det ej fanns några olyckligare barn än de som hade fränskilda föräldrar. »Då sträckte jag upp hand», berättade flickan för mig, och sade: »Fröken, jag är ett sådant barn, men jag har aldrig känt mig olycklig». Och så tillade hon efter att ha omtalat detta: »Men tycker inte tant att det var en bra fånig lärarinna?»

Kontakt och solidaritet, är det som göra hemmet till hem: värmen och de taktfasta slagen är det, som göra hemmet till tillvarons hjärta. Där detta saknas, trivas icke barnen. Liksom den människa som saknar kontakt med sitt eget väsen, som famlar om sina möjligheter, och som aldrig står på säker åsiktsbas, har svårt att träda i säker kontakt med andra människor, så är det det goda förhållandet mellan föräldrarna, som skapar det goda förhållandet mellan föräldrar och barn. I ett hem måste dagen förlöpa i lugnets och harmoniens tecken. Barnet har så många egna orsaker till grubbel, att det räcker till för det. Man arbetar på att hindra barn att skapa sig olater som tillhöra äldre, man anstränger sig med att ge dem lektyr och sysselsättningar, vilka lämpa sig för deras ålder, och öppna i samma ögonblick dörrarna för dem på vid gavel till grubblens och misstänksamhetens, partitagandets och det hastiga personliga bedömandets världar.

Det är detta man kallar att uppfostra dem i förlåtelsens och ödmjukhetens tecken.

Nu är det ju så, att man icke kan skydda sina barn för allt ont. Man kan inte hålla dem i drivhus och göra av dem artificiella plantor, vilka vissna vid ett vinddrag av frisk luft. De måste härdas. Men det är fråga om vilket härdningsmedel som är det bästa. I alla fall är det icke genom att låta dem leva i en dypöl.

Vi äro komna långt i utveckling under det sista svåra årtiondet. Så långt, att åttiotalets individualism berättigad på sin tid, nu synes oss mera likna självviskhet och självhävelse. Krigs- och svältåren gävo oss en allvarlig lektion i det, som dock slutligen utgör såväl hemmens liksom samhällenas hörnstenar: att offra det privata intresset för det allmänna, att ordna såraktionen in i kampen för ett stort och gemensamt mål, att byta individualismen mot mutualismen. Men i allt detta är och förblir det kanske alltid farligt att äventyra de individuella rättsprinciperna.

Att uttala sig i frågor om det unga släktets uppfostran, är alltid vanskligt, ty tidens och stundens skiftande fordringar spela härvid icke minsta rollen. Men kanske kunde det vara skäl att påminna sig, att äktenskapskilmässorna i yttersta hand äro beroende av de obetänksamt ingångna äktenskapen själva. Huru vore det, om man före äktenskapet skulle tala litet mer om den stora kärleken, och inte alltid bara efteråt? Om man ställde in sig på att gifta sig litet mindre hastigt — och att eventuellt även skiljas hastigare?

Då kanske det inte skulle bli så många fränskilda barn.

ALMA SÖDERHJELM.

Smink och puder

förstör hyn. Använd i stället

Yema
hudcremetvål

LIF

FÖRSÄKRINGSBOLAGET
- STOCKHOLM -
Billiga premier. Liberala villkor.
Driftiga agenter antagas.

SVECIA

"VALSDROTTNINGEN"

som blev stockholmsk läkarfru. Grethe Wiesenthal heter nu fru Silfverskiöld.

Fru Wiesenthal i en av sina danskompositioner.

Valsdrottningen med sina elever.

Grethe Wiesenthal-Silfverskiöld privat.

LÅNGT INNAN DET I WIEN HADE blivit modernt att »svärma» för Skandinavien hörde Grethe Wiesenthal till dem, som med ständigt växande intresse studerade svensk litteratur och försökte att pejla den nordiska konstens djup. Med stor glädje tog hon därför 1922 emot en inbjudan att ge några dansaftnar i vår stad, av vilka som bekant en gavs till förmån för Svenska Rädda Barnen. »Det skall bli mig ett stort nöje att få gästa Sverige, ty jag känner så mycken tacksamhet för allt vad svenska skalder skänkt mig. Strindbergs och Selma Lagerlöfs böcker ha i många år varit mitt käraste sällskap, och blotta tanken, att nu i Norden få ge något av min konst fyller mig med uppriktig fröjd!» Så skrev Grethe Wiesenthal den gången. Redan 1912 hade hon besökt vårt land och sedan dess alltid längtat tillbaka. Hennes första besök gällde förresten en filmspelning. Med Gösta Ekman som motspelare utförde hon den gången huvudrollen i en pjäs som Hugo von Hoffmansthal skrivit för henne. Salomes diktare har i många år tillhört den lilla krets av utvalda vänner, som Grethe Wiesenthal i Wien förstått att samla omkring sig och där bl. a. även komponisten Schreker, målaren Klimt och författarna J. Wasserman och Richard Billinger hörde till de intima.

Som riktlinje för sitt konstnärskap har Grethe Wiesenthal alltid haft harmoni och livsglädje, i sin konst har hon velat ge något av Wiens innersta väsen och sär-egna charm.

Hon är ett äkta Wienerbarn, hennes föräldrahem en idyll i det lantliga Hietzing nära Wien — Karin Michaelis har i entusiastiska ordalag skildrat detta genuina Wienerhem — fadern musiker, målare och wagnerentusiast, modern en av dessa anspråklösa, osjälviska kvinnor, vilka i vår tids rastlöshet mer och mer tycks höra till sällsynheterna. Av fem systrar och en bror

Det är säkert för de flesta en stor överraskning och nyhet att den berömda danskonstnärinnan Grethe Wiesenthal, "die Walzerkönigin", som för något år sedan dansade i Stockholm, har blivit stockholmska. Hon har nämligen ingått äktenskap med d:r Nils Silfverskiöld och är nu ung fru och värdinna i sitt svenska hem, som hon endast lämnar en och annan gång för att göra sina dansturnéer och besöka sin skola i Wien.

var Grethe äldst, en fantasifull anförare vid glada upptåg och lekar. I sin bok »Der Aufstieg» berättar hon själv livfullt om barn- och studieåren, om elevtiden vid den kejsersliga Hovoperan i Wien.

En vacker dag vill hon pröva vart hennes egna vingar kunna bära henne, hon lämnar operan, där baletten vid den tidpunkten liksom hade stelnat till i slentrianmässiga former.

Med två av sina yngre systrar bildar hon den trio, som genom sin graciösa konst omedelbart tog wienarna med storm. I Schuberts, Strauss' och Lanners fascinerande valser sväva »Die Wiesenthals» snart även ut över hemlandets gränser och lägga med sin blandning av natur- och konstdans även Tyskland för sina fötter.

Grethe Wiesenthal har sedan dansat över så gott som hela Europa, oftast ensam, men även i gemenskap med sina syskon.

På våren 1922 dansade hon som sagt för första gången i Stockholm och föga anade hon väl då att hon här i den unge svenske läkaren Nils Silfverskiöld skulle möta sitt öde. Séjouren i Stockholm den gången gestaltade sig lika intressant som minnesrik för henne. Hon sammanträffade med flera av våra mest kända författare, även Selma Lagerlöf. »En kväll i »Nya Idun» blev ock-

så en verklig upplevelse för mig», yttrade hon vid upprepade tillfällen. »Framstående kvinnor från olika intellektuella arbetsområden som mötas i regelbundet återkommande gemytliga samkväm, innebar en idé, som jag aldrig förr i mitt liv sett realiserad, något både fängslande och lärorikt!»

Grethe Wiesenthal är en stor beundrare av den svenska kvinnan, och alltsedan hon för något över ett år sedan blivit stockholmska på allvar, ha hennes sympatier i den riktningen alltjämt varit i tilltagande. Grethe Wiesenthal har trots giftermål och trots flyttning till Stockholm ej uppgivit sin konst. Ofta flyga hennes tankar naturligtvis ned till hembygden, allra oftast kanske till »Die Wiesenthalschule» i Döbling vid Wien. Denna dansskola, hennes egen skapelse, har sin hemvist i en liten skolbyggnad, på en av de många höjder i huvudstadens närmaste omgivning. Dansmusik klingar här emot besökaren redan innan han hunnit upp för backen och därinne sjuder det alltid av liv och dansglädje. Mästarklassen »Die Gelben», så kallad efter de ljusgula danskostymerna, äro Grethe Wiesenthals personliga elever, de mindre framskridna »Die Grünen», åtnjuta endast assistenters undervisning. Wiesenthalsko'lan står numera under ledning av ett par av fru Grethes bästa elever. Efter vad vi erfarit, lär det nu vara hennes avsikt att starta ett liknande institut även här i Stockholm.

För närvarande befinner sig Grethe Wiesenthal på en större turné genom Tyskland, tillsammans med sex av sina bästa elever.

Och redan i slutet av denna månad få vi tillfälle att på tiljan återse den nya stockholmskan, doktorinnan Silfverskiöld — Grethe Wiesenthal, valsdrotsningen från den forna kejsarstaden vid Donau.

A. Q.

Varför äro **KOBBS THÉER** så överlägsna och av verkliga thévänner så högt uppskattade? Jo, därför att de äro sakkunnigt sammansatta av de ädlaste och finaste thésorter, som produceras, att de äro blandade och paketerade på det mest hygieniska sätt och i de modernaste maskiner. Kontrollant: Stadskemisten i Göteborg Doktor J. E. Alén.

HELBRÄGDAGÖRELSE GENOM TRO

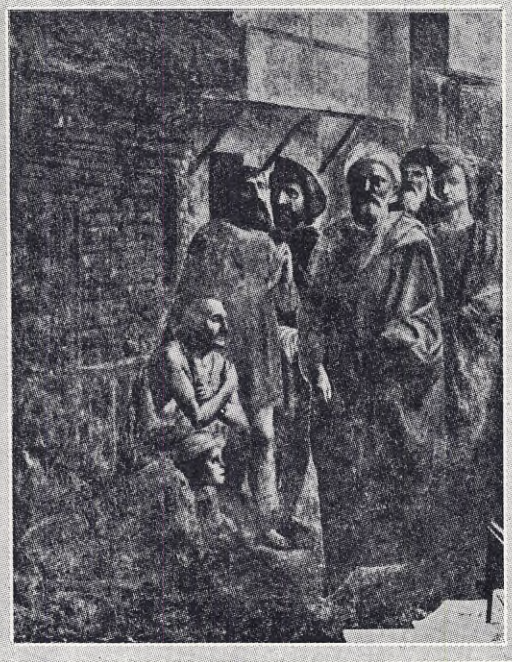
NAGOT OM PREDIKANTEN I BRADFORD OCH ANDRA UNDERGÖRARE.

Ignatius Loyola botar besatta.

Utdrivande av onda andar.

Massaccio: Petrus helar sjuka med sin skugga.

HUR ÄR HELBRÄGDAGÖRELSE MÖJLIG? Denna fråga tycks inte längre vara så svår att besvara, sedan den nya psykologien påvisat vilken oerhörd roll vårt undermedvetna liv spelar.

För den primitiva människan ter sig »helbrägdagörelsen genom tro» som ett ingripande av en högre makt, ett under, omöjligt att förklara, men efter de forskningar i människans sjäsliv, som på senaste åren bedrivits med sådant intresse finna vi att undret ligger hos oss själva, vilket visserligen icke gör det mindre.

Bror Gadelius påvisar hur vetandet alltmera tränger undan tron och hur stora olikheter det finns mellan en modern människas livsuppfattning och den världsbild man gjorde sig för blott några generationer tillbaka, då den blinda tron ersatte det vetande man ännu inte kunde nå. Den outvecklade människan är som ett barn. »Världen glider förbi hennes ögon, icke i den lagbundna ordningens tecken, där orsak och verkan med oeftergivlig fasthet gripa in i varandra utan som ett spel av händelser, som komma och gå utan ordning och däri det vardagliga rätt ofta och oförmedlat övergår i det oförklarliga och underbara.»

Livets och tillvarons gåtfullhet var en enda stor sugande ovisshet, där drömmen och sagan intogo högsätet.

Den religionspassionerade medeltiden med sin atmosfär av kroppsligt och andligt förtryck, där hysteri och allehanda nervösa åkommor blomstrade, var såväl »besatthets» som helbrägdagörelsens förlovade epok.

Man trodde då att jorden var platt som en pannkaka, att över den välvde sig sju himlar med änglar, medan i dess inre helvetet öppnade sin mörka port med inskriften: I som här inträden låten hoppet fara! Allt ont var av djävulen men det goda kom från Gud.

Det var naturligt att en undergörare skulle betraktas som Guds sändebud, medan

I Bradford i England har en lekman, J. M. Hickson uppträtt som helbrägdagörare och de tecken och under han utfört ha väckt sådan uppmärksamhet att engelska kyrkan icke blott sanktionerat utan även understött honom och tillåtit honom predika i kyrkan.

»häxornas» förstörande makt sades härstamma från deras förbund med den onde.

Det är mot denna bakgrund vi få se de medeltida helbrägdagörarnas uppträdande. — Och medeltiden är inte försvunnen. Den finns ännu mitt ibland oss. —

Där livets flod får rinna framåt utan hinder flyter den frisk och levande. Men när hämningar uppträda, som tyckas omöjliga att genombryta uppstår en stockning, som alstrar stagnation i hela livsarbetet och som lämnar rum för stillaståendets alla parasiter: bakterier, förruttelse och död.

En sådan hämning var syndamedvetandet, som intog en stor plats hos gamla tiders människor, och den undergörare som förstod detta och kunde undanrödja orsaken hade redan vunnit mycket.

Ty helbrägdagörelsens uppgift var och är att söka efter hindret, avlägsna det, eller eller om detta inte går, leda livet in i nya banor, mot ett nytt mål, lika lockande som det första. I den mån detta lyckas honom har han vunnit seger över sjukdomarna.

Ignatius Loyola, som väl varit en av alla tiders störste psykologer, hade en ofantlig makt över människor »mest över kvinnor» sägs det. Hans kringflackande liv hade tillfört honom stor människokänedom, ett ansikte var för honom en öppen bok och han slog ned som en hök på omsorgsfullt dolda hemligheter. Inte underligt att hans patienter överraskade och förskräckta kände sig tvingade lyda honom och tillfriskna, när han befalle det.

Coué visar en liknande psykologisk skärpa och Christian Science följer i mycket samma metoder.

Hos oss behöva vi blott påminna om Urban Hjärne, som sökte och fann orsaken till de ohyggliga häxprocesserna i massuggestionens makt och därmed avhjälpte ett ont, som rasat över hela Europa likt en förhärjande andlig pest, vilken krävt otaliga människoliv.

Långt tidigare exempel på trons helbrägdagörande makt kunna nämnas. Vi behöva blott erinra oss kopparornen i öknen och nya testamentets enkla berättelse: Han lade händerna på dem och helade dem.

Även apostlarna voro utrustade med denna kraft, åtminstone framstå de så för medeltidens vördnadsfulla blick. Massaccios tavla »Petrus helar sjuka med sin skugga», visar hur Petrus går på en gata, där sjuka sitta i hans väg och anropa honom om hjälp. Försänkt i djupa tankar skrider Petrus dock vidare, men där hans heliga skugga glidit fram över sjuklingarna resa dessa sig friska, häpna och strålande.

J. A. Hickson, som bland andra botat en kvinna vilken varit lam i tio år talar personligen till var och en av dem som vilja bli helade och det kan ju tänkas att han genom handpåläggningen samtidigt skänker bort sitt eget överskott av animal kraft som en hjälp till ett första beslutsamt steg mot bättring.

Författaren Lhotzky kan också på visst sätt kallas en helbrägdagörare, när han i en av sina böcker uttalar följande: Synder äro sjukdomar, och så länge man ännu uppdelar människor i onda och goda har man inte förstätt dem rätt.

När allt kommer till allt har väl den rätta helbrägdagörelsen sin rot i den befriande kärlek som utgår från helbrägdagöraren och som hos varje individ lockar fram det bästa och värdefullaste, därmed påvisande hennes rätt och hennes möjligheter att leva vidare.

På så sätt kan det bli oss möjligt att litet var verka som helbrägdagörare. I. B.—d.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

Vid
Blodbrist
är

IDOZAN
ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN

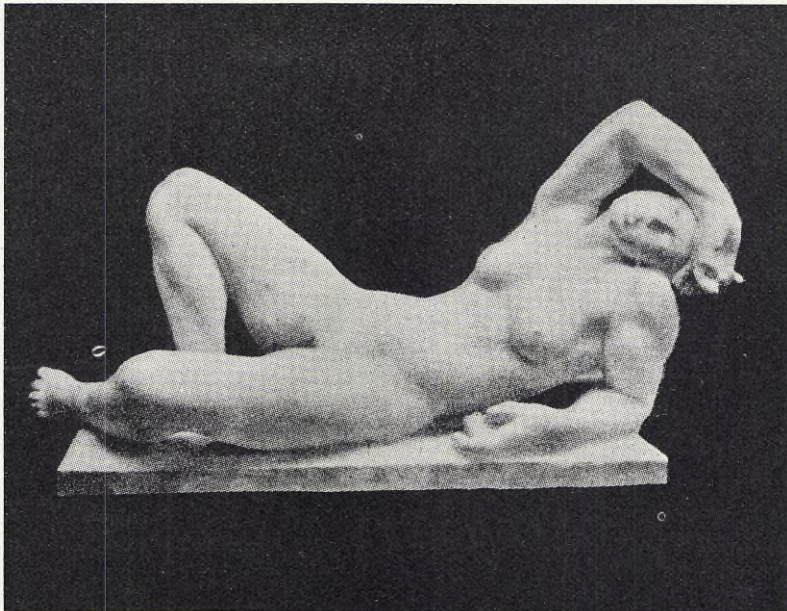
KAI NIELSEN OCH KVINNORNA

EN STOR KONSTNÄRS UPPFATTNING AV DET EVIGT KVINNLIGA.

MANLIG ÄR DET ORD som skulle kunna karaktärisera Kai Nielsens konst. Manlig i ordets vackraste mening är den full av elementär kraft och strålande sundhet. Därför har han som få förstätt det evigt kvinnliga. Därför har — som en av hans danska vänner en gång skrev om honom — »kvinnan blivit den värld, han tillägnat sig som sitt kungarike.»

Hans egen manliga natur kände en medlidsam sympati med svagheten och på samma gång en hänförd beundran för styrkan. Kvinnan, som förenar båda dessa motsatser, blev den källa, ur vilken han inhämtade inspiration. Han började med att skildra hennes hjälplöshet. Det är denna rörande övergivna hjälplöshet, han i skälrvande linjer fått fram i sin staty av en ung blind flicka, som med tomma ögon förtvivlad stirrar mot åskådaren.

Något av samma värnlöshet vilar också över Granitflickan i Faaborgs museum. Med naivt, en smula tafatt behag blottar hon sina friska och fasta former, om vars skönhet hon själv knappt synes medveten. Men denna skönhet blir en dag till makt, en makt, som för några livsminuter gör en jordisk kvinna starkare än Olympens gudar, då hon blir målet för deras åtrå. Med den fulländade skönhetens hela oemotståndlighet möter Iø på Kai Nielsens staty den

Liggande kvinna. Ofullbordad skulptur av Kai Nielsen.

mäktige Zeus' famntag. Kanske har konstnären aldrig nått högre än här i tolkningen av kvinnlig skönhet.

Men det var heller icke alltid antikens skönhet och formens fulländning han ville förhålliga hos kvinnan. Vad han isynnerhet på senare år gärna gav konstens liv åt, var ursprunglig, jublande moderlighet. Sådana arbeten som »Vandmoderen» med alla de små lustiga, knubbiga barnfigurerna omkring sig — har något av barockens frodiga yppighet, medan fiskarhustrun, som full av ömhet lutar sig över sin knubbiga lille

pys, är helt och hållet hemma i vår egen tid.

»Kai Nielsens yndiga musa» har någon kallat hans Eva, senare kallad »Venus med äpplet.» Ännu halft jungfru, ja nästan ett barn blickar hon rörande oskuldsfull med vördnad och häpnad på barnet i sina händer. Så måtte hon sett ut, den unga vildinnan, när hon i tidernas morgon lyfte i sina armar det gossebarn, vars blotta existens skulle ge hennes eget liv värde och innehåll och höja henne till ett annat plan i hennes makes ögon.

Jordisk och blodfull med omedvetenhetens oskuld, »bluefärdig som en Jomfrue og skamløs som Naturen», så har Kai Nielsen älskat att framställa kvinnan. Och man är honom tacksam för denna sunda reaktion mot falsk idealism och förkonstling.

Men han stannade icke med detta. Ty om också hans tidigare kvinnogestalter i sin betagande och omedvetna sensualism andas en frisk glädje över tillvaron, så lyser i flera av hans senare — såsom »Leda» och »Liggande kvinna» — genom den yttre skönheten en ännu rikare inre, buren av längtan mot högre och blåare rymder. Ty också den mest förändligade, förfinade kvinnlighet var honom kär, denne konstnär, för vilken intet mänskligt var främmande.

FLEUR.

FÖR FEMTIO KRONOR I MÅNADEN

EN PRIVATLÄRARINNAS VILLKOR.

PÅ IDUNS UPPMANING TILL GUVERNANTER och andra intresserade att sätta sig i förbindelse med Idun har bl. a. följande brev influtit, som vi finna värt att förmedla till en större allmänhets kännedom, då det ger ett begrepp om under vilka villkor och svårigheter en privatlärarinna mången gång får arbeta.

I föregående nummer av Idun läste jag ett uttalande om guvernantens svåra uppgift, hennes framtidsutsikter m. m. Detta förde osökt tanken till mitt eget arbete, privatlärarinnsans, vilket ju ej är så vitt skilt från guvernantens. Med några ord ber jag att här få beskriva även hennes liv och arbete.

Sedan jag för ungefär 10 år sedan genomgått ett av huvudstadens bästa lärarinneseminarier med högre kompetens, fick jag plats i ett par skolor i Stockholm. Med detta arbete trivdes jag utmärkt, men kunde tyvärr ej fortsätta därmed mer än ett par år. Till följd av en allvarlig »spanska» med ty åtföljande lunginflammation blev jag tvungen att lämna arbetet för något år. När jag sedan återkom till huvudstaden erbjöds mig privat undervisning, d. v. s. jag skulle läsa in en gosse till läroverkets första elementarklass. Sedan detta lyckats, fick jag för det kommande läsåret fler elever att läsa in till en av Stockholms flickskolor. Denna gång var det uteslutande flickor som voro mina elever. Fastän jag arbetade med dessa privatlektioner varje dag från kl. 9 f. m. till kl. 4.30 e. m. med en halvtimmes lunchrast samt dessutom ofta en timme på kvällen, förtjänade jag aldrig mer än 320 kr. i månaden. Skall man med denna lön betala hyra för

ett rum samt mat, inser var och en att det ej kan bli mycket pengar över till kläder eller s. k. handpenningar.

Detta är ett exempel taget från något av de år mina inkomster varit störst. Men om vi undersöka privatlärarinnsans nuvarande lönefråga och tillgång till arbete ser det tyvärr ej fullt så ljus ut. De flesta föregående år har det på ett eller annat sätt yppat sig tillfällen att söka privatundervisning och i de flesta fall har jag fått platsen. I bästa fall har en dylik plats direkt erbjudits mig. I år har

jag tyvärr ej fått något sådant erbjudande. I stället har jag anmält mig i alla stadens skolor, sprungit till alla upptänkliga byråer, där lärarinnor få anmäla sig, samt svarat på ett otal tidningsannonser.

Här om dagen sökte jag t. ex. plats i en familj, som annonserade efter en lärarinna för att läsa 1:sta och 2:dra förberedande kurs med deras gosse. Kl. 11 f. m. kom jag till denna familj och fann då tamburen fylld av 9 lärarinnor, som sökte samma plats! När det vid 12-tiden äntligen blev min tur att komma in och tala med frun i huset blev jag rätt förvånad att få höra vad som fordrades av deras blivande privatlärarinna. Från kl. 9 f. m. till kl. 11 f. m. läsning, 11—11,30 f. m. lunch, 11,30 f. m. — 1 e. m. promenad med gossen ute i staden, kl. 1 e. m. — 2 e. m. läsning. För allt detta utlovades en lön av 50 kr. i månaden!

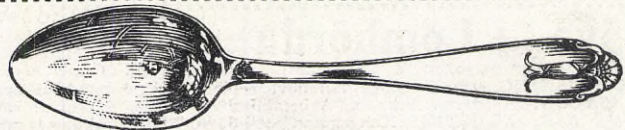
Det är i mitt tycke fullkomligt orätt att fordra så mycket arbete av en utbildad lärarinna för en dylik lön. Ännu mer orätt anser jag det dock vara av de lärarinnor, som godtaga en så lågt avlönad plats. Felet ligger till stor del hos de lärarinnor, som träla och arbeta för snart sagt hur usel lön som helst, ty de sänka lärarinnekårens duglighet och anseende hos arbetsgivaren och allmänheten. Till den ovan beskrivna platsen hade en del lärarinnor bett att få komma mot att få blott fri lunch varje dag! Detta är bara ett exempel bland alla de andra som kunde berättas.

Alla privatlärarinnor borde enas om ett bestämt pris per lektion under vilket de på inga villkor finge gå. Det kunde bli början till en sammanslutning bland kåren, som tyvärr alltför väl behöves.

Privatlärarinna.

Propprenumeration på Idun under december månad.

För december månad anordnas prenumeration å Idun. Pris 1 krona 50 öre vari ingår tidningens praktfulla rikt utstyrda Julnummer med bidrag av Prins Wilhelm, Selma Lagerlöf, Gustaf Cederström, Delbostintan, Bo Bergman, Albert Engström och många flera. Prenumeration verkställs i varje postkontor eller bokhandel samt direkt å Iduns Expedition, Stockholm.

NYTT SVENSKT
MATSILVER
VASAMODELLEN
Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM
Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.

HÖSTENS FÖRSTA SYAFTON

EN HEMTREVLIIG OCH ANGENÄM KVÄLL I IDUNS KVINNOKLUBB.

HÖSTRUSKKVÄLLAR! NÄR Idunklubben hade sin första syafton för hösten var det just en sådan våt och blåsig höstkväll, som inbjuder till sömnad eller läsning. Sektion I samlades onsdagen den 5 och sektion II onsdagen den 12 november och nog föreföll det av stämningen båda kvällarna, att damerna inte ångrade sitt mod att trotsa det omilda höstvädret. Det allmänna intrycket av dessa syaftnar var: hemtrevligt, angenämt och omväxlande.

Den fina, litterära kryddan åt kvällen gav författarinnan *Sigröd Elmblad*, som helt fångade klubbmedlemmarnas intresse med sin uppläsning av en hennes egen essay om Honoré de Balzac. Med både ömhet, beundran och satir skildrade fru Elmblad den ryktbare franske författaren, hans person och liv och om damerna icke förut kände till Balzac så fingo de nu en livfull och till vidare bekantskap eggande bild av honom.

Resten av kvällen gick i musikens tecken. Klubben hade lyckats förvärva två lovande unga talanger, en sångerska och en pianist, som gjorde stor lycka. Fröken *Inez Köhler* hette sångerskan, en ung dam, som just i år gjort sina första framträdanden på den ofentliga tribunen, där säkert många segrar vänta henne i en framtid och där kritiken redan strött rosor för hennes fötter. Hon ackompanjerades fint och förståelsefullt av fröken *Alida Valentin*. Efter tédrickningen spelade fröken *Brita Undén* — elev av fröken *Astrid Berwald* — första satsen ur "Sonate Pathétique" av Beethoven samt "Impromptu" av Chopin och man visste icke vad

Inez Köhler, som sjöng på Iduns kvinnoklubb i Stockholm.

Martha Stuhre, som skall spela i Idunklubben i Malmö.

man mest skulle beundra: hennes fint utarbetade detaljspel eller den förbluffande tekniken.

En liten utställning hade även denna gång anordnats — Iduns handarbetsstävlan hade fått släppa till materialet och det behöver väl knappast sägas, att klubbmedlemmarna voro intresserade av att se vad Iduns läsarinor förfärdigat och sänt in till tidningens stora handarbetsstävlan.

Ny klubbmästare till Iduns Kvinnoklubb valdes denna gång: fröken *Ebba Montén* i Iduns redaktion.

Föredrag av Elisabeth Kuylenstierna-Wenster nästa gång.

Elisabeth Kuylenstierna-Wenster — det är en författarinnan, som framförallt alla damer känna till. Medlemmarna i Iduns Kvinno-

klubb i Stockholm skola säkert därför med den största tillfredsställelse hälsa meddelandet om att fru Kuylenstierna-Wenster lovat gästa klubben. Hon är bosatt i Lund, men har inte dragit sig för besväret att resa upp till Stockholm enkom för Iduns Kvinnoklubbs räkning. Fru Kuylenstierna-Wenster kommer att hålla föredrag, som illustreras med skioptikonbilder, om "*Erik XIV och Karin Månsdotter*".

För fru Kuylenstierna-Wensters föredrag sammankommer Iduns Kvinnoklubbs sektion I onsdagen den 19 november på Fenix och sektion II onsdagen den 26 november kl. 7,30 e. m.

*

Iduns Kvinnoklubb i Malmö.

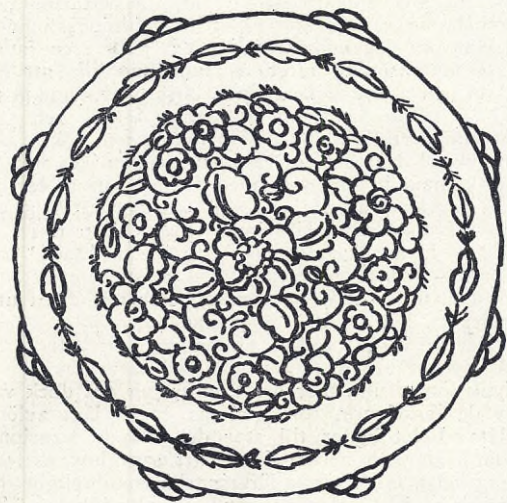
"Iduns Kvinnoklubb är synnerligen populär här", skriver en medlem i Iduns Kvinnoklubb i Malmö till oss. Klubben har också i fru *Marie-Louise Donnér* en synnerligen energisk och intresserad ordförande, som förstår att bjuda klubben goda program och fungera som intagande värdinna.

Den 17 november har Malmö-klubben sin nästa sammankomst, varvid fru Donnér själv uppträder som föredragshållerska och talar över ämnet "Jean Sibelius". Därefter kommer fröken *Martha Stuhre* att på piano framföra några av Sibelius' kompositioner. En genomgående Sibelius-afton alltså!

Dessutom anordnas av fröken Märta av Ekenstam en utställning av drivet silver från ateljé "Konsthantverk".

IDUNS HANDARBETSSIDA

Lämpliga julklappar.

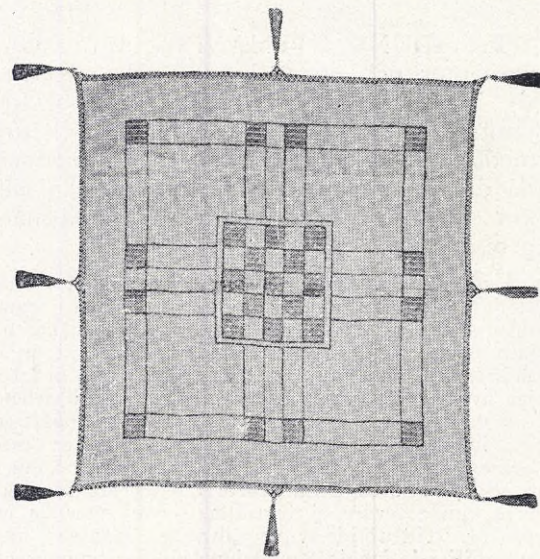

En parant duk

är denna, sydd på mörkt rosafärgad lärft, 65 cm. i diameter. Konturen göres i avigvånd kedjesöm och stjälkstygn i svartgrå färg med bottnar i trådsöm etc. i blågrönt och mörk stälfärg. Kan även fås i grå lärft.

Priset, antingen mörk rosa eller grå, är kr. 14:— påbörjad och med garn. Sändes mot postförskott och rekvisition sker genom Iduns Handarbetsavdelning, Stockholm.

Nu stundar tiden, då man får börja tänka på julklappar. Och ingen julklapp är kärare än den, som givaren har förfärdigat själv. Men numera ha damerna inte så mycket tid som förr att nedlägga på handarbeten och andra hemmagjorda julklappar och därför blir problemet att åstadkomma något vackert allt svårare. Det gäller att finna ett enkelt mönster. Med tanke på alla dessa de julklappssömmande damernas bekymmer har doktorinnan *Agnes Sutt-hoff* komponerat en del mönster för Idun, särskilt lämpliga som julklappsarbeten. Hon börjar i detta nummer med två dukar — dukar äro alltid välkomna gåvor hos vännor och tanter! — vilka ses på bilderna här bredvid och kunna beställas genom Iduns handarbetsavdelning.

Duk på guldkimrande tyg.

Denna fyrkantiga duk sys på vackert guldkimrande tyg och är 1 meter i kvadrat.

Mönstret ritas ej, men markeras med trådar, så att man med lätthet kan utföra arbetet genom att följa vävens trådar. Randningen göres av brunt garn och rutorna fylls med någon stark färg, exempelvis blått, rött, grönt eller gredelint, allt efter smak.

8 långa toffsar, en i varje hörn samt en i var mitt fullborda den mycket användbara duken.

Priset inklusive garn till toffsar är kr. 14:—.

Det bästa i läng- KONSTFLITENS möbelyger för Edra möbler.
den det billigaste. KONSTFLITENS gardiner för Edra fönster.
KONSTFLITENS flossamattor för Edra golv.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan, GÖTEBORG.

Döva och Lomhörda

Hörapparaten "ACOUSTICON" kan inställas till 6 olika styrkegrader. ACOUSTICON brukas av över 500,000 personer. 5 års garanti. Läkareerkända. Gratis avprovning. ÖRONSUSNING samt i många fall dövhet botas med öronmassageapparaten MASSACON. Apparaten utlånas. Avbetalning inrymtes. Mottagn. varje dag 10-4. A.-B. AKUSTIK, Kungsgatan 31-33 och Malmkillnadsgatan 50, Stockholm. Ensamförsäljare för Sverige. Obs! Landets enda specialaffär.

KVINNORNA ÄRO SÅ UNDERLIGA

HAN VAR EN STOR DON JUAN OCH därtill den lilla stadens främsta man. Hon var hans lilla maskinskriverska och hade bland tjugo sökande blivit utsedd av Don Juan och hans gemål i förening. Det fanns alltså en gemål. Men hon hade varit litet gramse över något och krävt en tripp till Rivieran i kompensation för alla lidna förödmjukelser. Innan hon for, hade sökandena till maskinskriverskeposten som mannekänger fått passera revy. Och så hade herrskapet i gemen bestämt sig för en ung flicka med medelgott utseende och kläder litet under medelnivån. De kände henne förut: Lisbeth var pålitlig, diskret och arbetssam.

Det var nämligen fråga om arbete, fastän Don Juans groggbröder uppfattat, att han bara ville njuta av en flirt, medan frun var utrikes. Lisbeth fick en hel del på sin lott. Hon måste göra les honneurs vid bordet, då det kom affärsväner och andra till lunchen, middagen och supén. Hon skulle också servera kaffet och teet samt konversera med alla, som föreföllo att ha tråkigt. Hon skulle dessutom passa på telefon och i så stor utsträckning som möjligt göra troligt, att Hans Härlighet var för upptagen för att själv hinna komma till telefonen, om det nu inte gällde en affär på minst femsiffrigt tal. Men hon skulle långt mer: hon måste också komma överens med köksan om vad huset skulle ha till mat samt litet övervaka arvprinsens läxläsning, förstås inte plugga i honom vart eviga ord, men ha ett vakande öga över honom samt se till, att han ej smög sig till grändens barn, av vilka han kunde få scharlakansfeber, difteri och revormar samt lära sig fula fasoner.

Men Lisbeth trivdes med jobbet och det med henne, eftersom Hans Härlighet berömde henne samt sade, att hon var en skatt. Från »en skatt» blev hon emellertid småningom »min skatt», som måste få en kyss på sin runda arm, med vilken hon så

En med briljant humör gjord studie över en småstads-Don Juan och hans sluga Serlina.

behagfullt som »ingen kvinna tillförne» räckte honom sopptallriken. Mången gång, då hon gav kloka svar i telefonen åt långrandiga festprissar, som traktade efter Hans Härlighets dyrbara tid, måste hon också få en puss i nacken, »världens sötaste nacke».

Och visst blossade ung-Lisbeth's kinder efter de telefonsamtalen, icke av förtjusning, som Don Juan tycktes tro, utan av harm över det opassande i chefens beteende. Hon sade inte ett ord, utan skyndade till sin skrivmaskin, vid vilken hon arbetade feberaktigt. Inom sig beslöt hon, att hon skulle flytta, så snart hon finge ett lika väl avlönat jobb. Don Juan lät henne hållas en stund. Så gick han till henne, klappade henne på huvudet och såg med sorgsna blickar in i hennes ögon. »Barn, barn, förlåt mig», stammade han, och så kramade han henne.

Lisbeth var inte ledsen längre, men hon var oroad. Hon överraskade sig själv med att hon ofta begynte granska sig och sin klädsel i spegeln. Och så sov hon inte hälften så gott som förr, fastän hon var så överhopad med arbete, att hon gott hade behövt vila. Ibland slog Hans Härlighet igen alla korrespondensböcker och menade, att Fröken, arvprinsen och han skulle roa sig med att berätta sagor, varvid han själv gärna förtalade om en sultan, som lyckades förvärva en pärla bland kvinnor till sitt harem, en som var ljuv och mild samt därtill så underbart klok och som hade världens klaraste stjärneögon. Efter en sådan kväll tilltvang han sig en kyss på munnen.

Lisbeth var utom sig hela natten därefter samt beslöt att säga upp sig och det

oförtövat. Men följande dag blev det ingenting sagt. Hans härlighet var kall och avmätt samt uteslutande intresserad av sina affärer. Det gällde en aktiestocks vara eller icke vara. Och lilla Lisbeth tordes knappt tänka på sin bagatell, då stora summor stodo på spel. Hon fördubblade sin energi, kalkylerade, telefonerade och telegraferade.

Supédags var allt ordnat, Lisbeth överöstes med komplimanger, inte precis för sina lyckade manipulationer och dito råd, men för att hon var så söt och uppfyllde hela Don Juans tillvaro med en lycka, som han aldrig förr erfarit. Så åter den långa, sorgsna blicken, vars innebörd hon inte kunde bli klok på, men som kom hennes blod att svalla hett och hennes hand att över bordet med gnistrande kristaller möta Don Juans kraftiga näve.

Lisbeth prisade sig i sitt hjärta lycklig över att det var en lugn afton en familje utan alla groggerrar, som vid varje tillfälle utvecklade samma tråkiga idé om börsen, om kommunikationerna, eller om kvinnan. En härlig kväll... Men på natten drömde Lisbeth, att gemålen skrev från Rivieran och ville pruta av hälften av hennes lön och att arvprinsen genom hennes oförsiktighet fått lunginflammation.

När hon vaknade, låg hon och frös, täcket hade fallit på golvet, och ute var det kall vinter. Men så kallt det än var, kom den dagen en fiskare och bjöd ut en 12-kilograms gädda. Fröken Lisbeth kallades till köket för att konferera om djuret. Skulle det köpas eller inte? Hans Härlighet var en stor gourmet. Skulle han bli belåten med det utan tvivel träaktiga köttet på denna fisk, frågade sig fröken Lisbeth och anförtrorde sina farhågor åt köksan. Denna menade, att mycket stora fiskar aldrig smaka bra. Så formulerades ett avstyrkande. Men som fröken Lisbeth var en vänlig själ, rådde hon fiskaren att gå till Pensionatet, där de hade fullt upp, med inackor-

(Forts. sid. 1189.)

Fig. 1. Fig. 2.

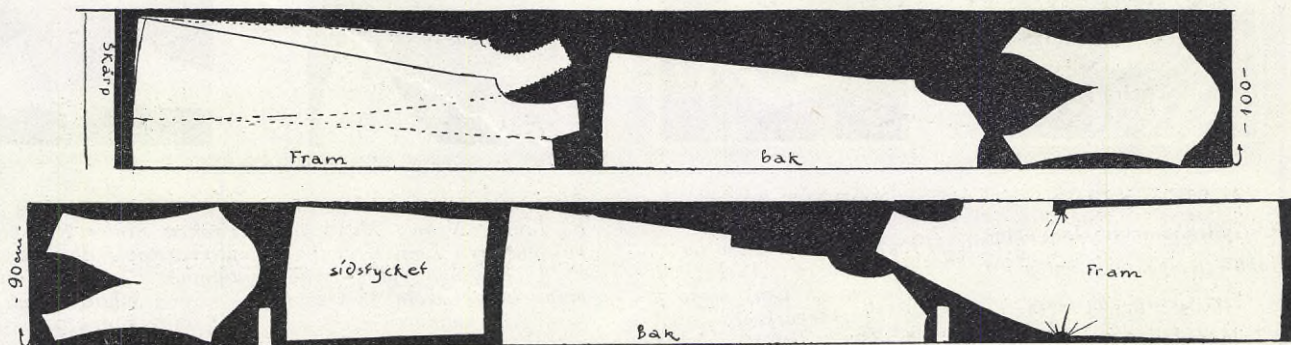
Iduns mönster för hemsömmerskan.

— »Ja, modet är nog förtjusande, men inte passar det för mig. Inte kan jag sätta på mig ett sådant där snävt fodral som mannekängerna orma sig fram i. Var finna en lämplig modell för mig?» Litet var känna vi igen de där förtrytsamma orden beledsagade av en djup suck från de alltför många damer, vars kroppshyddor inte ha någon likhet med strykbrådan. Och med rätta fråga de sig: hur skola vi klä oss? Denna gång vill Iduns mönsteravdelning komma dessa modets styvbarn till hjälp med några modeller just lämpliga för korpulenta damer.

Här ses på bilden två lämpliga klädningar för korpulenta damer. I fig. I kunna sidovolangerna göras längre, om figuren är under medellängd. Klädningsvidden nedtill måste stå i proportion till personens bröstvidd — en dam med ex. 120 cm. bröstvidd kan ej ha en kjol av ex. 130—140 cm. vidd, den måste minst vara 150—160 cm. Till fig. I åtgår 4 à 4,25 m. tyg av 1 m. bredd.

I fig. II ökas vidden med ett inlägg vid sidan av framvåden. Till denna modell åtgår 3,50 à 3,75 m. av 1 m. bredd.

Mönster erhållas genom Stockholms Tillskärareakademi, Drottninggatan 71. Pris kr. 1:50.

Äkta Spets- & Sidendépôt
STUREGATAN 6"

Tel. 77436. Filial: BIRGERJARLSG. 18. Norr 19700.

Nyheter i grova Filetspetsar, Motiv, Filetnät till gardiner Stores och Sängtäcken.

Jumpersilke. Italienska schalar m. frans i olika färger à 42, 58 och 75 kr.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

LOUISE LAGERGRÉEN.
Fröken, Sthlm. Dotter till
prosten Anders Lagergréen
och hans maka f. Ulf.
75 år den 9 november.

HEDVIG RYDEMAN.
F. Nilsson, Göteryd. Maka
till kyrkoherden i Göteryd,
Lamech Rydeman.
70 år den 15 november.

WALBORG LILLIE-
STRÅLE.
F. Sundgren, Råsunda. Änka
efter ryttmästaren R. W.
Lilliestråle.
65 år den 14 november.

LOTTEN BRUNCRONA.
Fröken, Uppsala. Dotter till
ryttmästaren G. M. Brun-
crona och hans maka f.
Bruncrona.
65 år den 20 november.

MÄRTA EKMAN.
F. frih. Sparre, Finspång. Än-
ka efter kyrkoherden i Ri-
singe, Svante Ekman.
60 år den 14 november.

SIGNE NORDENSKJÖLD.
F. Ostman, Virkvarn, Os-
karshamn. Maka till f. d.
överstelöjtnanten A. Gabriel
F. L. Nordenskjöld.
60 år den 17 november.

LILY LEWENHAUPT.
F. Wilson, Stenungsön, Sten-
ungsund. Maka till ryttmä-
staren, greve Claës A. C.
Lewenhaupt.
60 år den 19 november.

MARIANNE EKLUND.
F. von Utfall, Sthlm. Maka
till direktören F. Gustaf T.
Eklund.
55 år den 15 november.

ANNIE AKERHIELM.
F. Quiding, Stockholm. För-
fattarinna. Maka till redak-
tören, frih. Dan Akerhielm.
55 år den 18 november.

IDA BJÖRKENSTAM.
F. Uggla, Örebro. Maka till
majoren Knut O. F. Björken-
stam.
55 år den 19 november.

GERDA LIEDHOLM.
F. Lindqvist, Halmstad. Maka
till länsveterinären i Hal-
lands län, K. Henrik Lied-
holm.
50 år den 3 november.

FANNY CLAUDELIN.
Fröken, Jönköping. Sjukgym-
nast. Dotter till konsul A. W.
Claudelin och hans maka f.
Bäckström.
50 år den 14 november.

ELSA ALEXANDERSON.
Fröken, Sthlm. Lärarinna i
Ählnska skolan. Dotter till
häradsh. A. F. Alexanderson
och hans maka f. Hildebrand.
50 år den 15 november.

MÄRTA PALMSTIERNA.
F. grev. Bonde, Skenäs gård,
Vingåker. Maka till ryttmä-
staren, frih. N. O. Magnus
Palmstierna.
50 år den 18 november.

HANNA BRATT.
Fröken, Sthlm. Lärarinna i
Brummerska skolan. Dotter
till översten J. C. Bratt och
hans maka f. Olander.
50 år den 19 november.

JULIE von GOËS †.
F. Gyllenhammar, Linköping.
Änka efter possessionaten Ro-
bert Georg von Goës.
* 1841, † den 22 oktober.

SOPHIE ADLER-
SPARRE †.
Fröken, Eksjö. Dotter till
kommendören Axel Adler-
sparre och hans maka f.
Anckarsvärd.
* 1850, † den 16 oktober.

SELMA GREVILLIUS †.
F. Jonell, Nybro. Maka till
postmästaren Emil Grevillius.
F. d. lärarinna vid Norrkö-
pings högre skola f. kvinnl.
ungdom.
* 1854, † den 20 oktober.

STINA QUINT †.
Fröken, Sthlm. Redaktris och
utgivare av Folkskolans Barn-
tidning. F. d. stadsfullmäktig
i Sthlm m. m.
* 1859, † den 31 oktober.

LILLY HOLMBERG †.
F. Holmsten, Norrköping. Ma-
ka till grosshandlare Algot
Holmberg.
* 1865, † den 18 oktober.

RUMFORD BAKPULVER

Hälsosamt, tillförlitligt och prisbilligt.

M Ä R T E N S M Ä S S A N

EN UTSTÄLLNING FÖR HUSMÖDRARNA I LILJEWALCHS KONSTHALL.

Under den sistförflutna veckan eller närmare bestämt sedan den 6 nov. har Liljewalchs konsthall varit målet för många stockholmares, och ej minst för de stockholmska husmödrarnes promenader. Den s. k. Mårtensmässan har nämligen gjort till sin uppgift, att sätta framför allt husmödrarne i direkt förbindelse med producenterna och att på det hela taget driva propaganda för de lantmannaprodukter, som kunna produceras inom landet. Att döma av publikfrekvensen och alla de skyltar med inskriptionen »Sålt», som överallt lyste bland de olika varorna, får man det intrycket att intresset för det materiella är stort och likaså köplusten. Men så var också allt vad som utställdes av utsökt beskaffenhet ej minst frukten. Päron och äpplen från vårt lands största fruktträdgårdar såsom Norrvikens och Timmermansordens, lyste här i höstens alla gylene färger, stora, jämna och fullmogna och kunde till fullo upptaga konkurrensen med all den utländska frukt som nu saluföres här. Priserna voro också i förhållande till kvaliteten verkligt billiga. Att såväl frukt som grönsaker på ett utomordentligt sätt kan tillgodogöras genom konservering, visade Lantbruksakademiens trädgårdsskola genom sin utställning av olika slags konserver av olika årgångar.

Blå Portens lokaler hade fågel och fisk helt tagit i besittning. Hur fägnades ej minst i dessa dagar varje husmoderligt hjärta av alla de feta välgödda gäss som där prydde borden — för att ej tala om alla präktiga kalkoner, höns och kycklingar. Längre bort i samma hall imponerades man av allt, vad

Mjolkcentralens utställning på Mårtensmässan.

Liljewalchs konsthall har återigen lämnat plats för en husmödrarnas utställning, som denna gång heter Mårtensmässan och där propaganda gjordes för svenska lantmannaprodukter. En lovvärd idé alltså!

våra vattendrag kunna ge — praktexemplar av laxar, gäddor, helgefslundror, karp m. m. Till samlingen av slaktade får och lamm som även utställdes i denna avdelning hade Drottningholms Kungsgård bidragit med några utsökta exemplar.

För att väcka intresset för mjölk- och ostkonsumtionen hade Mjolkcentralen ordnat en mycket lyckad exposition med såväl

åskådningsmaterial som levande bilder i form av filmförevisningar. Dessutom hade Sveriges osthandlare utställning av olika slags delikata ostar, Jämtlandsost, Västerbottens gräddost m. m. och i samma sal kunde man köpa det omtyckta rågrödet från A. B. Roslagsbröd.

Mjölken är ej den enda dryck som fått vara med på mässan — även ölet har fått sin plats där. I en monter demonstrerades nämligen s. k. Hops-briketter varav ett — enligt utsago — välsmakande öl kan beredas.

Förutom mat och dryck fanns på Mårtensmässan även en avdelning för pälsvaror, som säkert ej väckte det minsta intresset hos besökarna. På senare tider har man nämligen i Sverige börjat uppföda pälsfår vilkas skinn i förvillande grad liknar

persian. Det anses dessutom vara lika starkt och betingar knappt fjärdedelen i pris. I samma sal som pälsvarorna utställdes, hade även Västmanlands Läns hemslöjdsförening och Väster Lövstads linberedningsförening åskådligt gjort linets utveckling från växten till den färdiga väven.

Det var som synes en vittomfattande utställning, som Mårtensmässans bestyrelse åstadkommit. Den goda tanken att göra denna lantbrukets höstmässa till en permanent institution kommer helt visst att vinna anklang hos alla utställningens besökare framför allt hos husmödrarne, som ju i en välförsedd fruktkällare, i en läcker gås eller kyckling eller i något annat för hushållet värdefullt — för att ej tala om i en elegant svensk »persianpäls» fått ett gott utbyte av sitt besök på mässan. V. R.—TH.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Sådant är äktenskapet!

Tillåt även en man att yttra sig i frågan: Är äktenskapet sådant? Jag skall göra det kort.

Fem minuter efter det jag blivit bekant med min nuvarande hustru hade jag beslutat att gifta mig med henne, tjugo minuter senare hade jag friat och efter tolv timmar fått ja. Efter en månad voro vi förlovade och efter fem månader gifta. Vi ha nu varit gifta i två år, och under denna tid har ej en dag förgått utan att jag tackat himmelens makter, som sände min hustru i min väg. För varje dag finner jag henne allt underbarare. Allt annat gott, som livet berett mig, är i jämförelse med min hustru och mitt äktenskap så ringa, att det inte kan nämnas. Men jag ryser vid tanken på, hurudant mitt äktenskap skulle vara, om jag blivit gift med en annan. Gack och gör sammalunda!

Mannen som vann högsta vinsten.

Här ett inlägg i en brännande fråga — om förhindrandet av sedlighetsförbrytelser mot barn — som även behandlas på annat ställe i veckans nummer.

”In her own Right.”

Jag är glad att Idun öppnat sina spalter för denna i sanning brännande fråga. Vi mödrar, i vår ansvarsfulla ställning, borde känna det som vår plikt att ha ögonen öppna för varje missförhållande i

det samhälle, dit vi sända våra barn. Det tjänar ingenting till, att som strutsen, gömma huvudet i busken, skuggsidorna finnas där ändå. Även om ditt eller mitt barn skulle undgå farorna och komma något så när helskinnat genom bränningarna, så finns det andra mödrars barn, som bli offren. Och vore det ej på tiden, att vi lärde oss samhörighetens läxa, att vi alla äro lemmar av en kropp, alla barn av samma universella moder.

Vore det ej för att en och annan individ kände denna samhörighet och hyste den kärlek och medkänsla som Walt Whitman uttryckte, när han sade: ”Jag ej endast har medkänsla med den sårade, jag är den sårade”, så skulle vi idag ej ha en sådan förening som ”Society for the Prevention of Cruety to children”.

Ett tack.

Till alla dem både när och fjärran som på min 60-årsdag så rikt hedrat mig önskar jag att få framföra mitt varmaste och vördsamma tack.

THYRA GRAFSTRÖM.

Det är icke länge sedan, att i den stad där under-tecknad bor, en sådan ”oberäknelig individ” strök omkring i stadens parker. Ortstidningen som relaterade fallet och skrev bl. a.: lyckligtvis blev han anhållen, förrän han hunnit göra någon skada åt sina tilltänkta små offer. — Jag vet ej hur det sedan gick om han fick en varning eller fick sitta inne någon månad, men ett är visst, att efter någon tid kommer han att i en annan stad och i en annan park utöva sin hemska verksamhet.

Det är verkligen häpnadsväckande, att i en tid som vår, då vetenskapen sysslar så mycket med psykologi och i synnerhet med den patologiska sidan därav, att sådana individer, som även i sin lindrigaste form äro abnorma, ej bliva omhändertagna och behandlade som sådana, i synnerhet när man betänker att de äro i verklig mening samhällsvådliga. Här kan ej skyllas på okunnighet, utan likgiltighet måste vara skulden som även den har många synder på sitt samvete.

Man har beskyllt mödrarna för att de oroa sig alltför mycket i onödan, och kanske är det sant i en viss mening, men kunde man leda in vår omsorg och vaksamhet i rätta kanaler, så skulle kanske våra gemensamma strävanden kunna utföra underverk. I detta sammanhang kommer jag att tänka på skaldens ord: ”Gud kunde inte vara överallt, och därför skapade han mödrar.” Vackrare har väl sällan vår plikt och vårt gudomliga ansvar blivit uttryckt. En Mor.

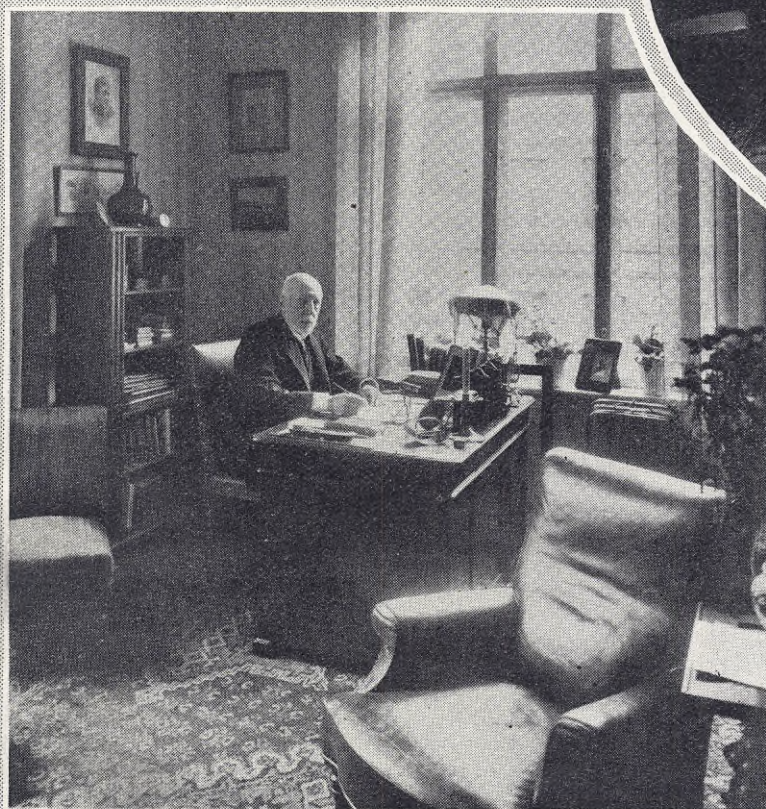
2²⁰
pr kg.

är priset på K. F:s Extra Smörblandning, marknadens yppersta kvalitet. K. F:s margarin tillverkas i Kooperativa förbundets margarinfabrik, landets modernaste, och säljes endast i konsumtionsföreningarna.

E T T F U R S T E H E M

PRINSEN OCH PRINSESSAN BERNADOTTES STOCKHOLMSHEM.

Ett utsökt bohag, orientaliska mattor och dyrbara konstsamlingar, ordnade med kultiverad smak i samråd med estetiska experter — det är väl den allmänna föreställning, man gör sig om ett furstligt hem. Att det också — som prinsparet Bernadottes — kan vara lika personligt, varmt och hemtrevligt som det lyckligaste lilla borgarhem i den gamla goda tiden, tänka de flesta kanske inte på.

Prins Bernadotte i sitt arbetsrum.

Vardagsrummet, ett hemtrevligt rum, där familjen samlas på kvällarna vid läsning och handarbete

Prinsparet Bernadotte i salongen.

NÄR MAN TRÄDER IN I DET BERNADOTTESKA hemmet vid Östermalmsgatan känner man kanske starkare än eljest att man står inför ett hems helgedom, denna helgedom, som endast skapas av personligheter, som älska sitt hem och därför med kärleksfulla händer vårda allt inom dess murar — från fäderneärvda dyrgrip till den senast förvärvade lilla blomgruppen. Av enbart elegant material skapas intet hem. Men ju dyrbarare och vackrare materialet är, dess mer fordras det av stark och förfinad personlighet att adla detta material till hem.

Det är detta personlighetsmärke som ger det starkaste intryck av kultur och hemtrevnad åt prinsparet Bernadottes boning. Man känner, att här bo människor, som älska sitt hem, som trivas allra bäst i sin egen värld, även om de med vaket intresse följa allt, som rör sig i världen utanför.

Om detta intresse för världen utanför vittnar bland annat den rika samling av kinesiska, japanska och indiska konst- och kulturföremål, framför allt statyetter och gudabilder, som prins Bernadotte hemförde från sin världsomsegling som ung sjöofficer. Bokhyllorna äro till stor del fyllda av litteratur om missionen, den stora ideella kulturbragd, som blivit ett av prinsparets huvudintressen.

Till alla dessa försäljningar för K. F. U. M. där hon som bekant är medlem i damkommittén, och för Soldathemmet, men först och sist för missionen, är prinsessan ständigt sysselsatt med handarbeten. Och medan hennes flitiga och konstförfarna händer syssla med brodernålen lyssnar hon gärna, när gemålen eller någon av döttrarna läser högt. Det är biografier och memoarer, som mest intressera henne — dessa bilder

ur livet, som förtälja om verkliga människors liv och tankar.

Den starka känslan för sambörighet mellan gångna och levande generationer tar sig också uttryck i de många släktporträtten av olika konstnärer, som vid sidan av en del yngre konstverk — bland annat Gerhard Munthes utomordentliga norska fjälllandskap — fylla väggarna.

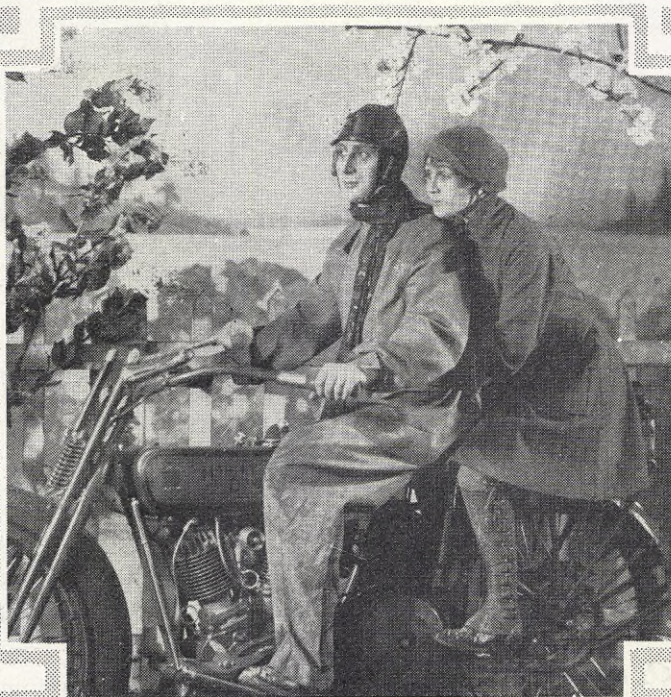
I prinsessans eget rum ser man överallt en mängd porträtt av barn- och barnbarn i olika åldrar. Det är dock först och sist kring dem hennes tankar röra sig, vare sig hon läser, broderar eller en stilla skymningsstund lyssnar till orgelns toner. Ty i denna familj äro alla medlemmar med innerlig kärlek och samhörighetskänsla fästa vid varandra. Det är detta som — mer än all yttre skönhet — gör deras hem till hem.

I R A M P L J U S E T

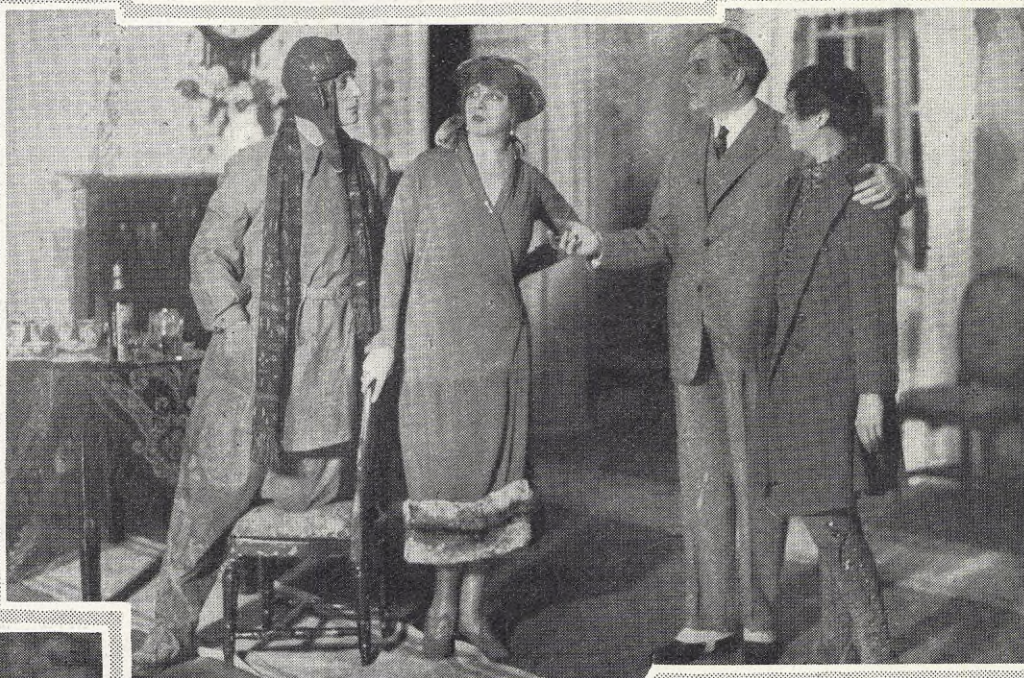
Två uppmärksammade premiärer ha bjudits stockholmarna under förra veckan. På Svenska teatern gick ett nytt svenskt lustspel över tiljan, Tor Hedbergs "Vad kvinnan vill", med motiv hämtat från Stockholm. Den moderna unga flickan gör här sin debut på scenen och pjäsen har därför kommit en livlig diskussion ästad. Författarens hustru, fru Stina Hedberg, spelar den moderna unga damen. På Oscars-teatern framträder "Glad änkans" och "Greven av Luxemburgs" kompositör Franz Lehár med en ny operett "Frasquita", där Naima Wifstrand med mycken framgång iklätt sig en skön zigenerskas gestalt.

Stina Hedberg framställer den omdebatterade moderna unga flickan i sin mans lustspel "Vad kvinnan vill". (Foto: Jæger.)

Nutidens unga flicka ser man ofta åka bakpå sin själs älskades motorcykel.

De trassliga kärlekshistorierna i "Vad kvinnan vill" reda till slut upp sig.

Den nye norske tenoren Carl Struve och Naima Wifstrand i "Frasquita".

Naima Wifstrand har som zigenerskan Frasquita gjort en lyckad entré på Oscarsteatern.

Kallt och ruskigt väder
blir huden torr, narig och spricker.
Undvik detta genom att dagligen
använda **Maniol**.

Tillverkas av GAHNS, Upsala.

Ryggvärk.

Ingenting bättre än Sloan's Liniment. Lindring ernås snabbt och säkert. Ha det till hands för reumatism, nervvärk, höftvärk, vrickningar, försträckningar och andra plågor. Tränger in i huden utan gnidning.

Fås på alla apotek.

Om dagen vid mitt arbete en Tulo plår jag ta.
om natten, fört'n jag somnar vill även en jag ha
Om morgon, när jag vaknar, vad söker jag väl då?
Jag söker Tuloasken, och tar då kanske två.

En framgång.

Miss Evelyn Heepe.

Den utmärkta engelska recitatrisen miss Evelyn Heepe har gästtat Stockholm och gav denna vecka sin enda recitationsafton för säsongen. Det är alltid en upplevelse att få njuta av miss Heepes utmärkta konst och nu liksom förut vann hon en vacker framgång, som säkert ger henne anledning att återkomma.

Iduns scoutkår.

SÅSOM FRAMGICK AV EN INBJUDAN i föregående nummer är det Iduns mening att bilda en flickscoutkår som skall tillhöra Sveriges Flickors Scoutförbund men därjämte genom vissa förmåner inta en självständig ställning. Anmälningar ha redan influtit och ytterligare mottagas av fru Ingeborg Björklund, Iduns redaktion, Mästersamuelsgatan 45, tel. Norr 9803, som lämnar upplysningar.

Kvinnlig polis.

(Forts. fr. sid. 000.)

En kvinnlig jurist, som av Idun ombetts att yttra sig i frågan finner det också nödvändigt att någonting göres.

»Det är påtagligt att en del suspekta individer smyga omkring i parkerna och att föräldrarna med allt skäl äro rädda att släppa ut sina barn. För att de skola ha någon garanti för barnens säkerhet finns det nog ingen annan utväg än den som Frigga Carlberg föreslår, nämligen att ordna med kvinnliga uppsyningsmän vid sådana platser där barnen bruka leka.

Detta innebär ju för övrigt endast en utvidgning av parktantsidén. Den kvinnliga vakten borde vara en stadslig och ständig institution.

Att få tag i de individer som smyga omkring är utomordentligt svårt ur kriminell synpunkt. Dels finns polisen sällan i parkerna, dels finna barnen det genant att tala om vad de varit utsatta för och inte heller kan man fälla en individ på ett barns vittnesmål. Det är svårt att vara domare i sådana fall.»

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textsida. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textsida, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39.

Använd

Svensk Kex

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter. Emulgon innehåller — förutom fysiologiskt kontrollerad A-vitaminrik fiskolja — Phospho-Energon och Kalk, vilka ämnena på ett lyckligt sätt samverka och komplettera varandra. Emulgon ökar aptiten, stärker och utbildar muskler och benstomme.

För barn med ansträngande skolarbete är Emulgon ovärderligt. Det i Emulgon ingående Phospho-Energonet skärper såväl tankeförmåga som minne och återställer på ett naturligt sätt förbrukad energi.

Vid engelska sjukan och skrofler är Emulgon ett oöverträffat medel.

Emulgon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare.

Fås på alla apotek i orig. fl. à 200 och 1000 gr.

3: dje polisintendenten Hallgren upp-lyser att polissystrarna äro alltför få (6 stycken) för att man av dem skall kunna vänta någon effektiv vakthållning i parkerna. Fyra äro ständigt sysselsatta på stationen och två på kriminalavdelningen. När någon anmälan inkommer sändes en av polissystrarna ut, men hon kan ju inte hinna vara i alla parkerna. Just nu är hon emellertid i verksamhet för att söka uppsåra en individ varom nyligen anmälan blivit gjord. Dessutom drar en polisman en patrulleringslinje över misstänkta platser men någon vakthållning som garanterar föräldrarnas säkerhet för barnen kunna dessa givetvis inte prestera.

Därtill fordras att kommunen anslår medel till en utökning av personalen. I så fall skulle naturligtvis en eller flera polissystrar kunna åtaga sig att ständigt vaka över barnens lekplatser.

Kvinnorna ute i världen.

(Forts. fr. sid. 1172.)

underhuset, och på att få rösträtt vid samma ålder som männen vilket de nu inte ha. Där finns ännu 3¼ miljon rösträttslösa kvinnor över 21 år. Även arbetas på att få inträde i Överhuset, det så kallade Lordernas hus, för den kvinna som på grund av sin börd är »peeress in her own right» och därigenom ärvligt berättigad till en plats i Lordernas hus, men nu är utestängd därifrån endast genom sitt kön.

I Amerika finns blott 1 kvinna i kongressen, men däremot ej mindre än 86 i staternas enskilda lagstiftande församlingar. Nyligen har en kvinna, Mrs Miriam Ferguson blivit vald till guvernör i Texas, den till arealen största staten i U. S. A. med 4,700,000 invånare. Lustigt nog efterträdde hon sin man som förut varit guvernör. Är lyckan god så få kvinnorna kanske också se en kvinna på vice presidentstolen i Förenta Staterna. Amerikas 24 miljoner kvinnor anses nämligen komma att avgöra det stundande presidentvalet.

De japanska kvinnorna visa stort intresse för politiken att döma av »The Votes» meddelande att av 14,000 läktaråhörare som besökt den sistlidna urtima riksdagen voro 4,000 kvinnor, ett antal som säkert i hög grad distanserar de svenska.

En nobelpristagarinna?

(Forts. fr. sid. 1175.)

skala — en naturmålning, på en gång så plastisk och eterisk — i få ord — att den utgör ett verkligt mästerverk.

Det är som om man icke kunde tala om komposition i Graiza Deleddas böcker. Hon skildrar helt enkelt öden från sin hembygd — öden, utspelade i skuggan av de skrämmande bergshöjderna, där ödsligheten endast fläckvis störes av rövarband, outrotliga, förefaller det, även om de minskats i antal och djärighet. Och »vendetta'n» familjerna emellan lever ännu i denna otämda hämndlust eller hämndplikt, som de nordliga nationerna lämnat efter sig med hedenhös.

Det är icke att undra på, att med dessa människor och denna natur som material för sitt författarskap, Graiza Deleddas böcker alltid sluta tragiskt. Leendet finns icke, harmoni existerar icke i hennes romaner. Icke en av hennes karaktärer är, så vitt jag mins, behärskad av en sund jämvikt — om icke möjligtvis den nyss nämnde gamle eremiten. Men han står liksom hela tiden med ena foten redan i evigheten.

Man skulle tro, att Graiza Deledda, av

Badvattnet

med den härliga, friska doften av »4711» ger en oförliknelig känsla av välbehag. Endast några droppar »4711» erfordras därtill.

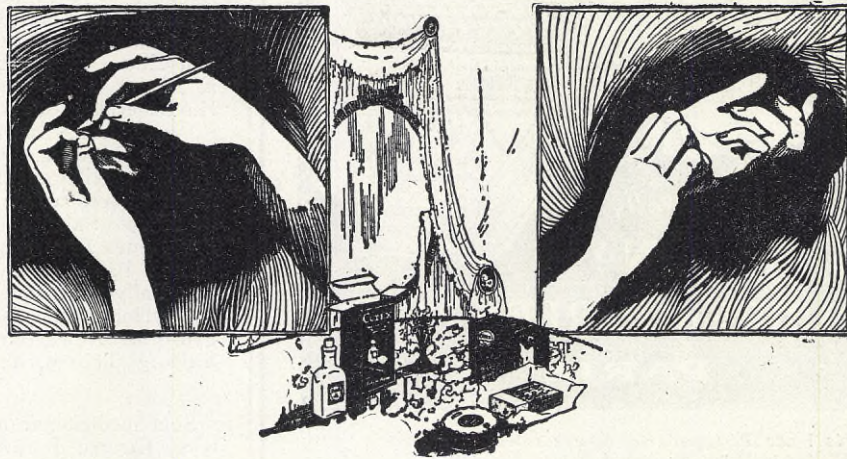
Tvättvattnet

blir hygieniskt och vederkveckande, då några droppar »4711» stänkas däri.

Sedan 1792 tillverkad i all-
jämt lika framstående kvali-
tet efter urgamalt original-
recept.

4711. Eau de Cologne

Gör ett försök med **4711. Eau de Cologne-Tvål**

Till och med den starkast upptagna dam kan ha vackra, välvårdade händer.

Den fullkomliga manicuren kräver endast två saker.

Tack vare Cutex kan till och med den strängast upptagna dam få vackra, välvårdade naglar genom att använda några få minuter en gång i veckan på deras behandling, och så mycket tid kan hon lätt få över. De enda två saker, som Cutex-manicuren kräver, kunna göras under loppet av fem minuter och de äro mycket lätta att utföra. Om man vill cutex-manicurera sina naglar två gånger i veckan, bli naglarna ändå så vackra, som det över huvud taget är möjligt att få dem. Det allra viktigaste är att hålla nagelbandet mjukt och helt. Doppa endas orangeträpinnen omvird med bomull i cutexflaskans innehåll och bearbeta därmed

roten av varje särskild nagel. Det torra, döda nagelbandet blir då uppmjukat och lossnar — och sedan fingrarna sköljts kan den lossnade huden torikas av, och ett slätt, jämt och välformat nagelband blir kvar. För att bleka naglarna och hålla dem fria från fläckar behöver man endast stryka med den våta orangeträpinnen in under nageln, som då blir vit och genomskinlig.

Och slutligen kommer det, som sätter pricken över i'et och som gör vackra händer så förtrollande — blanka naglar. En del damer använda nagelsten eller nagelcrème till att putsa dem med. Den, som önskar en varaktig glans, föredrar lack. Men kanhända ni kommer att tycka bättre om vår nyaste uppfinning — det underbara (»vidunderlige») Cutex-nagelpulvret.

Cutex-preparaterna fås i alla parfymaffärer, apotek och kemikaliebutiker.

Ensamförsäljare för Danmark, Norge och Sverige:
MADSEN & WIVEL,
Östergade 26, Köpenhamn K.

CUTEX

Marknadens mest mångsidiga hushålls-tvål.

God handtvål, lämplig kökstvål, synnerligen fördelaktig till tvättning av sammet-, siden och crepe de chine-blusar och klädningar, ensamstående för uttagning av fläckar, för rengöring av sammetskragar samt sedan ett 30-tal år tillbaka beprövad såsom den för stärktvätt lämpligaste tvålen.

Pris för hel stång: **Kr. 1:20** avdelad bit **30 öre.**

Endast Barnängens Aseptintvål garanterar
Eder dessa egenskaper.

Forlang uttryckelig
BARDIN'S
POUDRE DE PERLES FINES
PARIS

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare.
Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Besök Strumpspecialisten

Regeringsgatan 25, 1 tr., Stockholm.
Strumpor, Koftor, Underkläder till extra billiga priser.

Van Houtens Cacao och Choklad

Världens äldsta och förnämsta Cacaomärke.

Finaste Dessert-Choklader.

Stilfulla förpackningar.

Huvuddepot: Axel Bergmark & C:o, Göteborg.

hennes litterära produktion att döma, själv vore en pessimistisk, hopplös natur. Men så är ingalunda fallet. För flera år sedan hade både hennes utseende och uppträdande ännu något av den skygga inbundenhet, som hon säkert ärft från Sardinien.

Men livet har bragt henne i kontakt med världen. Det har gett henne namn, rykte, man, barn och hem. Hon är icke längre isolerad på sin ö. Hon har två unga söner, som utgöra hennes stolthet och glädje, och tillsammans med vilka hon studerat under hela deras skoltid.

Hon tror på Italiens storhet och framtid (kanske också Sardiniens?). Hon arbetar kontinuerligt och egendomligt målmedvetet — var dag samma tid 2 à 3 timmar. När de anslagna timmarna äro ute, slutar hon på klockslag. Hennes produktion ökas lugnt och säkert. Den uppgår numera till omkring ett par tiotal volymer, de flesta översatta till franska och engelska. Hon är mera känd i Amerika än i Italien. »Varför?» frågar sig kritikern Mattenci i Giornale d'Italia. »Därför att i Italien läser man föga och illa.» Hon yttrar själv, nyligen, att hon strävar mot ett nytt, mångfaldigare uttryckssätt. Vilket bland annat den roman hon har under arbete: »Il fiore della vita» skall bevisa allmänheten. Hon tillbringar somrarna i Romagna och icke på Sardinien, för att vidga sin syn för nya intryck även i naturen. Med andra ord — hon är i yttre mening kosmopolit.

Men jag föreställer mig, att trots allt detta lever hennes sardinska naturgrund orubbad, och kärleken till hennes älskade och okända Sardinien brinner lika stark, som då hon helt ung, för första gången såg dess bergstoppar försvinna i fjärran, och hon for mot »kontinenten» för att möta livet och diktaräran.

ELLEN LUNDBERG-NYBLÖM.

Födelsedagen.

Till Iduns förening Födelsedagen ha inkommit ytterligare följande medel:

Friherrinnan Ebba Gripenstedt, Sthlm	10:—
Överstinnan S. Ahlund, Sthlm	5:—
Fru Elin Gripenberg, Kisa	2:—
E. Haupt, Saltsjöbaden	5:—
H. Cederblad, Uppsala	3:—
R. Ejlertsson, Simrishamn	1:—
Herbert Morling, Sthlm	5:—
Fru Ida Nilsson, Borås	2:—
Anna Cederblad, Norrtälje	2:—
O. Haupt, Saltsjöbaden	5:—
Fru Agnes Fredenberg, Lindesberg	10:—
Hanna Palm, Gislaved	2:—
Fru Sally Appelberg, Kiruna	1:—
K. Nyblom-Palmqvist, Torsby	1:—
Fru Elsa Adler, Gränna	2:—
Valborg Thorén, Trollhättan	1:—

Summa Kronor 57:—

Som medlemmar ha anmält sig Fru Sally Appelberg, Kiruna, Barbro Appelberg, Kiruna, och Fru Elsa Adler, Gränna.

För Iduns husmoderskurs per korrespondens

utsändes i dagarna det 4:de lektionsbrevet. Dess rubrik lyder: »Varukännedom av födoämnen och olika säsongtider för diverse matvaror.» Det vill sålunda vara en handledning vid inköp och bedömande av födoämnen. Och till det fullständiga bedömandet måste vi naturligtvis då hänföra kunskapen om olika, mera vanligt förekommande förfalskningar av födoämnen, och huru vi kunna upptäcka dessa. Slutligen behandlas som nämnt, även i brevet olika säsongtider för diverse matvaror.

Anmälningar till kursen emottagas ännu å Iduns byrå, varefter detta och föregående brev med frågeformulär utskickas.

Lucks

Dessertpraliner

»De ljusa«

Kronor 7:50 pr kg.

Chokladen av finaste
ljusa cacaoböna.

Synnerligen omtyckta.

PERCY F. LUCK & Co.

HEMFÄRGEN HÄRVAN

är en tillförlitlig
o. utmärkt färg för
YLLEPLAGG

OBS.!

Färgning i hemmet lö-
nar sig endast om
färgen är prisbillig.
»HÄRVAN» är billig.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt upprätta blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinns.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2:50. Erhålles pr post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog-, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Svaga Nerver

stärkas bäst av

Ferrin

Bästa Järnmedel.
Skadar ej tänderna.

SINGER

MÅNGA ORD KRÄVAS EJ.
NAMNET
BORGAR FÖR
KVALITETEN

Angelica-Orglar

exporteras till Italien, England, Egypten och Amerika på grund av överlägsen ton-skönhet och effektivitet, patenterade nyanseringskonstruktioner, tillfredsställande musikkulturs höga anspråk, samt gedigen musikkultur med anvisningar för registrering m. m.

Angelica- och Eolsorglar samt Pianon med flygelartad ton tillverkas av
A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

Grundad 1865. Kungl. hovleverantör.
Mästersonnensgatan 41 Stockholm.

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och 367.

Sjundermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

Damernas bästa

inköpskälla av alla slags garanterade Bandager, Sjukvårds-, Förbands-, Sanitets- och Toilettartiklar, allt för fotvården.

Iduns läsare 10 % extra rabatt. Särskilda herr- och dambutiker. Gratis prislister. Uppgiv mått
CITY ENGROSLAGER Avd. 1.
Butiker:
Jakobsbergsg. 27, hörnh. av Regeringsg.
Flemmingg. 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.
Postf. 622. Stockholm I.

Mitt självporträtt.

(Forts. fr. sid. 1173.)

ämne med sunt förstånd — tror jag, att mina älskärda vänners karakteristik har något fog för sig. Enligt denna lär jag företräda en viss värtalighet, där humor, kanske dock icke alldeles utan udd, jämte en viss kvantitet oförskräckta lögnen och några blyga sanningar bilda huvudingredienserna.

När jag återigen å dragande kall och ämbetes vägnar bollar med siffror och data i de skiftande sociala problem, där jag åtminstone bör vara sakkunnig — en statistiker skall som bekant helst vara universalspecialist — tror jag åtminstone själv, att jag visar ett annat psyke. Jag skulle vilja karaktärisera detta med de ord, som jag åtminstone försöker göra till mina ledstjärnor: sanningen, hela sanningen och ingenting annat än sanningen.

Mellan dessa bägge poler finnes emellertid ett annat gebit, där den helvita sanningen och den nattsvarta lögnen ofta pläga återfinnas sida vid sida i systerlig förening, nämligen det journalistiska. (Förlåt ärade redaktör!) Även där har jag en viss hemortsrätt, men jag söker även på detta område styra min litterära galeja efter samma strålände ledstjärnor (se ovan)! Emellertid enligt den åsikt, som jag ibland sett hävdad beträffande min journalistiska gärning av mina vänner fienderna — jag har gudskelov en hel del sådana, utan vilka tillvaron vore skäligen black — är jag då en politisk landsknekt som med smidig sifferakrobatik och frejdigt mod försvarar vad som helst och ledigt turnerar svart till vitt.

Detta är emellertid "statistik och förb. lögn"! Men den paradoxala formen tilltalar mig. Och detta sätt att uttrycka en sanning kan ju vara något bedrägligt. Om jag i likhet med Bernard Shaw ibland söker ovederläggigen bevisa att 2×2 är 5, så skall väl läsaren — även om han tilläventyrs är en högt lysande fackföreningspamp — för katten förstå något själv.
J. Guinchard.

En jubilerande skola.

Privata Högre Lärarinneseminarium fyller 25 år.

Jubileumsfest firades den 31 okt. och den 1 nov. innevarande höst vid Privata Högre Lärarinneseminarium i Stockholm och Oskarsskolan. Seminariet började nämligen sin verksamhet i september 1899, vid en tidpunkt, då behovet av ökat antal utbildningsanstalter för lärarinnor gjorde sig starkt gällande. Samma höst öppnades även Oskarsskolan, då kallad Realskolan för flickor. Bland läroverkens stiftare var fröken Sofi Andersson, som redan under 24 år varit dess föreståndarinna och med sällspord förmåga handhaft dess ledning. Från och med höstterminen 1923 har hon efterträts av fröken Paula Riccius.

På fredag afton hölls för skolans räkning en enkel fest med anledning av 25-årsjubileet. Inbjudan hade utgått till alla elever, som utgått från skolans avgångsklass. Festen inleddes med sång och tal av fröken Sofi Anderson, som lämnade en kort historik över skolans utveckling från en anspråkslös början med 80 elever till dess nuvarande ställning. Från och med 1910 äger skolan rättighet att utfärda avgångsbetyg med normalskolekompetens. Vidare talade fil. d:r L. Lindroth, vilken alltifrån läroverkens grundande och allt fortfarande är styrelsens odförande. Slutligen höll f. d. inspektorn, lektor A. Ahlberg en kort religiös betraktelse. Festen avslutades med samkväm och tédrickning i skolans gymnastiksal.

På lördagen kl. 2 e. m. samlades seminariet för att fira jubileet. Till denna fest hade även inbjudits alla f. d. elever samt alla lärare och lärarinnor, som tjänstgjort eller tjänstgör vid läroverket. Fröken Anderson redogjorde för seminariets utveckling under de 25 åren. Sedan talade fil. d:r L. Lindroth och lektor A. Ahlberg. En kör av seminariets elever sjöng en kantat av C. Kempers med text ur 1 Kor. 13 kap.

På lördag afton hade forna och nuvarande seminarieelever anordnat ett samkväm på hotell Kronprinsen, till vilket samtliga lärare och lärarinnor inbjudits.

Kvinnorna äro så underliga.

(Forts. fr. sid. 1181.)

deringar och därför kunde behöva en stor fisk.

Så blev det middag: soppa, madeira, grytstek, rödvin och plommonsoufflé. När soppan var förtärd, strök Don Juan med sin stora, varma hand över Lisbeths arm och sade: »Och nu få vi gädda.» — »Nej, det blir grytstek», invände Lisbeth. — »Tog ni inte gäddan?» dundrade Hans Härlighet och slog handen in budet. B'odet stelnade i Lisbeths ådror, och arvprinsens ögon

Kölden kommer! Skydda hyn!

Förhindra att huden spricker sönder och hyn blir ful av den råa höstluften genom att — innan Ni går ut — använda

F. Pauli's äkta

Liljemjök-Crème

Efterlämnar icke fettglans.

Falu-ättika

Den bästa inläggnings-, mat- och bordsättika som finnes i marknaden!

Tillverkas av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.

Johann Maria Farinas
Alter Markt No 54

TEATER FLACON

EAU DE COLOGNE

med patentpropp.

Pris 1 kr.

Angenäm.
Uppfriskande.

I parfymaffärer
och hos färghandlare.

MED OBETYDLIGT ARBETE
 få linoleummattor, bonade möbler och golv
 en varaktig och vacker glans, då de bonas med
GAHNS BONVAX.
 Absolut fritt från frätande
 eller eljest skadliga ämnen.

NAMNET GAHNS
 ÄR EN GARANTI FÖR
 FÖRSTKLASSIGT FABRIKAT.

TILLVERKARE:
 HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG, UPSALA
 KUNGL. HOVLEVERANTÖR.

**Flyglar
 Pianon**
Grottrian Steinweg
 Huvudnederlag för Sverige:
 HIRSCHS PIANOMAGASIN
 (CEDERGREN & C:o)
 Tel. 12194 Regeringsg. 26.

**BLOMSTER-
 hälsningar**
 över hela jorden.
 Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes
 kostnadsfritt under garanti för omsorgs-
 fullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
 GUSTAF EKMAN,
 GÖTEBORG.
 Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbe-
 ställningsförmedling samt de internatio-
 nella organisationerna F. T. D. U. S. A.
 samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Våta gator — men torra fötter
 Kyla och våta tränga ej genom TRELLEBORGS GUMMI-
 SULOR. De äro fasta och behagliga att gå på, ofant-
 ligt slitstarka — hålla 3 gånger så länge som lädersulor
 — och äro lätta för envar att själv påsätta. De sitta
 stadigt kvar tack vare sin ändamålsenliga form och
 klisterlösningen enastående bindförmåga. De äro släta
 under och draga icke in smuts, men den lätta luddig-
 heten gör, att Ni icke halkar, då Ni använder
TRELLEBORGS GUMMISULOR
 Försäljas hos läder- och skohandlande.
 Sänd eljest mall direkt.

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag
 Stockholm TRELLEBORG Göteborg

tittade runda ut ur ansiktet. Gästen, pro-
 kuristen från huvudkontoret, som redan di-
 nerat några gånger under Lisbeths vär-
 dinneskap, betraktade intresserat sin tomma
 tallrik, men chefen dundrade vidare. Han
 hade äntligen velat göra ett slut på den
 enformiga matsedeln samt dessutom lovat
 »den fattiga fiskaren» att köpa gäddan. Nu
 var »Hans ord» brutet, men fiskaren skulle
 sökas rätt på, om han än bodde vid världens
 ända. Ett löfte var ett heligt ting...

Det gick runt i Lisbeths flickhjärna.
 Fasa, fasa, fasa, var det enda ord, som ville
 tränga sig över hennes läppar. Men för-
 ståndet, den dyrbara gåvan, sade: »Pro-
 kuristen, en utomstående, är här, bemanna
 dig, behärska dig.»

Och så fick Lisbeth i en aktningvärt
 lugn ton sagt: »Fiskaren sade inte ett ord
 om det löftet, och både köksan och jag
 tyckte, att ett sådant där vidunder till fisk
 bara skulle smaka trä. Emellertid rådde
 jag honom att gå till Pensionatet, och, om
 jag får lov, skall jag i telefon fråga före-
 ståndarinnan, om hon köpte fisken. I så
 fall blir det ju onödigt att leta efter fiska-
 ren». Så steg hon upp och gick till tele-
 fonen i rummet invid. Dörren lämnade hon
 öppen. Den enda vederkvickelse hon un-
 nade sitt brinnande huvud var, att hon
 förde handen till pannan. Numret begärde
 hon med klar, ja, livlig stämma. — Jo,
 föreståndarinnan hade verkligen köpt gäd-
 dan, fast den var »fasligt träig». Inackor-
 denterna skulle få den i form av fiskbullar,
 fisklåda, fiskroulader, och, och och...

»Fiskaren har inte lidit någon skada»
 förkunnade fröken Lisbeth, som med sam-
 ma älskvärdhet som förr räckte sässkålen
 åt prokuristen och frågade arvprinsen om
 han ville ha mjölk. Men grytsteken sma-
 kade inte Hans Härlighet, som för övrigt
 utgöt sig över det sorgliga faktum, att en
 person i hans ställning aldrig fick vad han
 önskade.

Eftermiddagskaffet gick också lyckligt av
 stapeln. Lisbeth darrade icke på handen,
 då hon räckte herrarna var sin köpp. Men
 i bröstet kände hon en smärta, så tung och
 hård, att hon undrade om hon skulle dö på
 stunden.

Men Lisbeth dog inte, och hon lyckades
 bevara sitt yttre lugn en hel timme framåt.
 Kanske skulle hon ha lyckats för ännu
 längre tid, men uppe i arvprinsens kam-
 mare, sade denne: »Fröken har blivit så
 röd för att pappa skrek så hemskt över den
 där gäddan.» Med detsamma smög han sig
 upp i hennes famn. Och då kunde Lis-
 beth inte längre behärska sig. Hon föll
 i häftig gråt, som skakade hela hennes
 kropp.

Nu visste hon, att hon hållit av sin
 grymme chef, trots allt, att hon, hygg-
 ligen, goda Lisbeth hållit på att bli kär
 i en annans man, i en riktig Don Juan.
 Det kom inte många tårar. Hon skälvde
 mera än hon grät. Det var bara den lille
 gossen, som såg hennes sinnesrörelse, och
 hon var tacksam för det. Hon var också
 tacksam för att fiskaren kommit med det
 stora vidundet. Han hade lärt henne så
 mycket. Det häftiga utbrottet hade behövts
 för att »Lilla Lisbeth på egen hand», som
 hennes enda släkting kallade henne, skulle
 få sitt lugn tillbaka.

Följande dag var hon en dag äldre, men
 fem år klokare, vilket hon just behövde
 för att hålla chefen, Don Juan, den lilla
 stadens främste man, på passande avstånd.

Resignationen är en av människans stör-
 sta dygder. Vid middagen dagen därpå
 sade prokuristen: »Fröken har väl inte haft
 någon fiskaffär för sig i dag?» — »Han
 kunde ha tigit», menade Lisbeth inom sig
 samt tillade »men han begrep inte.» Högt

A. D. FÖRENADE
**PIANO &
 ORGEL**
 FABRIKER
 GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och
 i förhållande till kvaliteten billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
GÖSTLIND & ALMQVIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Persiko-len
 blir huden efter en
 daglig behandling med

Schéels Radium-tvål

I denna härligt doftande tvål
 gömmer sig ett för hud och
 muskler synnerligen välgörande
 radium-mineral — Viikit.
 F. ö. samma mineral som in-
 går i det beprövade läkemed-
 let U-Radium. (U-Radium säl-
 jes endast å apotek).

Det är ett känt faktum, att
 radium verkar föryngrande och
 förskönande på människokrop-
 pen. Därför är också Schéels
 Radiumtvål den enda verkliga
 skönhetsvälen.

Säljes överallt till kr. 1:—.

Schéels Radiumtvål
 — framtidens tvål.

Krantz
PERSSENS STICKMASKINER
 Svensk tillverkning.
 Guldmedalj å alla ut-
 ställningar. Erkänt
 bästa maskin för till-
 verkning av alla sorters
 stickade artiklar, såsom
 strandkoftor, jumpers,
 sweaters, underkläder,
 strumpor m. m.
A.-B. Per Perssens Väv- & Stickmaskin.
 Fabrik: Kontor & Utställning:
 Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B.
STOCKHOLM.
 Ensamförsäljare i Finland:
 A.-B. Th. Neovius, Helsingfors.

Bensintvätta
 kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

Den gamla välkända, om-
 tyckta och enda äkta ori-
 ginal Eau de Colognen

åter i marknaden.

I parti från
PARFYMERI
H. ENGELBERG
 Gen.-agent & nederlag för Sverige
 SERGELGATAN 4, STOCKHOLM
 Tel. Norr 93 13, Norr 93 66
 Begär offert.

sade hon med ett gott leende: »Nej, verkligen inte.» Och hennes humör var hela tiden briljant.

När Don Juan nästa gång kallade henne en pärla bland kvinnor, mötte hon nedlåtande hans eldiga blickar, och när han försökte kyssa hennes nacke, rörde det henne inte mera än om den höga stolskarmen hade tangerat henne.

Litbeth var verkligen en förträfflig maskinskriverska, kanske litet på sin kant, men det klädde henne bara. Det enda ledsamma för Don Juans vidkommande var, att hon inom kort övergav honom för att tilltråda lekrisplatsen hos en starrblind änkefru. Men kvinnorna äro nu så besynnerliga.

ANNA-LISA.

Iduns pristävlan i n:o 46.

H 100 kv.m.

LÅNGMJÖLK

Otto

M

K

JV

IP

S ST

I varje brev med lösning som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 46".

Fixeringsbild n:o 46.

Här ger Karl-Petter serenad för Anne-Marie. Men var är Anne-Maries mamma. Lösningsarna insändas inom en vecka från numrets datum.

Näringsvärdet

hos 1 kg. Ergo-Cacao motsvarar 3 kg. prima oxkött.

Ergo-Cacao ger en dryck, som i högt näringsvärde och välsmak är enastående.

Ergo-Cacaos höga kvalitet kan endast uppnås genom de fulländade metoder, efter vilka tillverkningen bedrivs.

Ergo-Cacao säljes endast i originalförpackningar, — en garanti för att allmänheten får en förstklassig vara.

God till sista droppen.

Säljes i kartong: 1 hg. 40 öre, ¼ kg. 90 öre, ½ kg. 1,80, 1 kg. 3,60.
bleckburkar: ¼ kg. kr. 1,—, ½ kg. kr. 2,—, 1 kg. kr. 4,—.

A.-B. CHOKLADFABRIKEN

Marabou

Sveriges

kvalitetsledande chokladfabrik.

Atelier
Marabou

ELEKTRISK
BELYSNINGSARMATUR
BELYSNINGSGLAS
HUSHÅLLSGLAS
PRYDNADSGLAS
»PUKEX» UGNSFORMAR
AV ELDFAST GLAS

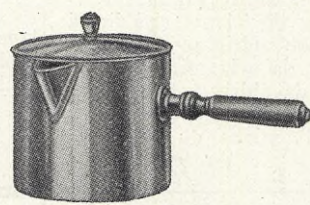
BÖHLMARKS
STOCKHOLM Sö.

Högbergsg. 19—21, Norrmalmst. 4

Vanderberghs

växt margarin
har smörets egen-
skaper men icke
dess höga pris.

DEGEA

Kokapparater

Hållbara - Eleganta - Billiga

12050a ½ lit. Kr. 11:50
12051a 1 " " 12:50
12056a 1½ " " 15:—

Aterförsäljare erhålla rabatt.

Ensamförsäljare för mellersta och norra Sverige.

Elektriska Aktiebolaget Skandia

Butik: Tunnelgat. 14, Stockholm.
Avd.-kont.: Umeå, Sundsvall, Ås-
kersund, Gevle och Karlstad.

Lilli Carlsons

TAPISSERIAFFÄR,

Sigtunagatan 3, Stockholm, hörnet av Odengatan. Originella handarbeten. Billiga mönsterritningar. Även egna kompositioner. Material till de moderna handknutna mattorna.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

NORMANS

GLAS OCH PORSLIN

billigt.

Hantverkargat. 32, Odengat. 41,
Styrmansgat. 11, Stockholm.

Varaktig glans åt
alla slags skodon.

30 öre pr stor ask
eller stor tub.

Terro Sko-
Krämm

På förekommen anledning ber jag få meddela att jag icke skrivit anonymt i tidningspressen under de senaste åren och icke kommer att i framtiden göra det.

Ebba Franzén,
Fil. kand.,
Stockholm.

IN MEMORIAM.

Genom en anhörig till fröken Ida Zellander, som i mitten av oktober stilla lämnade det jordiska, ha vi mottagit nedanstående av henne skrivna känsliga och melodiska dikt.

SIGNE LILL'.

Signe lill', Signe lill', sover du än, skall du då aldrig vakna?
Tänker du alls icke mer på din vän, kommer du aldrig mera igen?
Skall jag då evigt dig sakna, skall du då aldrig vakna?

Signe lill', minns du, säg minns du den gång

när först ut i livet vi trädde, hur skogen var full av fåglarnas sång,
hur vinden var ljum och dagen var lång
och jorden i vårskrud sig klädde, när först ut i livet vi trädde.

Signe lill', Signe lill', som en vårens tid var livet för mig vid din sida. Du gav mig mod och kraft i min strid,
du gav kämpen hans ro och hans frid, —
nu får jag ensam strida, ej Signe lill' mer vid min sida.

Signe lill', Signe lill', sover du än, skall du då aldrig vakna?
Tänker du alls icke mer på din vän,
kommer du aldrig mera igen, skall du då aldrig vakna? —
skall jag då evigt dig sakna?
IDA ZELLANDER.

Iduns korrespondensklubb.

Skulle möjligen någon av Iduns många läsare ha tid och lust att korrespondera med affärsdam i medio av 30-talet. Som min tid ständigt varit upptagen av mitt arbete, som hittills varit mig nog, har jag inte haft tid skaffa mig andra vänner än böckerna, inga levande. Tänker mig nu som en möjlighet att med Idun som förmedlare komma i kontakt med någon uppsvensk som är intresserad att erhålla en och annan skild-

ring från Sydsverige, synnerligast av livet i en västkuststad.

Textil.

Vill härmed anmäla mig som medlem i Eder Korrespondensklubb. Är 21 år, av god fam., allmänt intresserad, önskar korrespondera med bildad herre eller dam. Alder 21—30 år.

Bodil.

Till mina damer i Syd och Nord!
Ack, mina damer, den som nu likt de indiska avgudbilderna hade tusen armar för att skriva till Eder alla! Jag ser Edra små huvuden, blonda och brunetta, jag hör Edra röster Sverige runt spörja postbudet: är det inget brev

Ett bra medel mot nervsvaghet och reumatism.

Till bekämpande av dessa och därmed besläktade sjukdomar har det under tidernas lopp försökts många medel, Läkarvetenskapen har nu genom många försök konstaterat, att ett effektivt medel till bekämpande av nervsvaghet, reumatism, ischias, sjukdomar i ämnesomsättningsorganen, blodbrist, matsmältningsåkommor, trötthet, svaghetstillstånd, åderförkalkning och ålderdomssvaghet är radium i noggrant avpassade doser.

Miradium-Officinen framställer i överensstämmelse härmed miradiumsalt, miradium-pastiller och miradiumtabletter, som innehålla äkta radium i noggrant avpassade doser och som framställas under strängaste vetenskapliga kontroll. Dessa preparat ha vunnit mycket stor utbredning i utlandet och fås här hemma å 6 kr. 50 öre pr. burk på samtliga apotek.

Skriv till Miradium-officinen, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm, efter boken om radiums verkningar. Den skickas gratis.

till mig från Norrkarlen? Nej, mina älskvärdaste korrespondenter, jag skulle äga en jättes kraft, en indians seghet och en paschas ledighet för att besvara samtliga Edra skrivelser en och en. Vem kunde ana att min blyga knapp på lutan skulle få gensvar av så fulltonig orkester från svenska bygder, att det i sjumilaskog och vid stadsgator sitta så många som tänka med skalden

Tungt det vill bli tillslut i min tysta boning att vandra
Ensam, av ingen bemärkt, när jag av mödan är mätt.

eller med en annan diktare

Hur utsägligt ljuv är ensamheten.
Dock lämna mig en vän, till vilken jag kan viska: huru ljuft att vara ensam.

Jag får nöja mig med att så här, om Idun ger mig lov, svara Er alla gemensamt med ett: tack, tack, tack mina damer, Edra brev voro så förtjusande i all deras mångstämmighet. Men den första försöksduvan flög ju inte så långt, jag menar att det man säger i en skrivelse som mera är början, en upptakt, kan inte vara så personligt att ej jag kan svara med ett kuvert som lika väl kunde vara adresserat till fröken X i Ystad som till hennes syster i Haparanda. Först så småningom uppkommer väl den mera personliga ton som gör ett brev förtroliga stigar angenämare än masskorrespondensens breda allmänna landsväg. Som ni ser här jag på hoppet att Eder brevsändning icke hör upp. Kanna vi icke samtala så här med det tryckta ordets rundradio, åtminstone till börja med?

Flertalet av Er lyfta en aning på anonymitetens slöja och jag har sett glimten av några drag, än leende och ystra, än världskloka och allvarstunga. Ni vilja väl i utbyte ha mitt porträtt. Så hör då:

Som nordisk vinternatt är mina lockars svall och mörkt och manligt trots ur ögat skjuter.
Men ett tu tre är sotarsvärtan all och blond som Balder själv jag av Er häpnad njuter.

Nu skämtar Norrkarlen med oss, tänka damerna. Nej, men jag menar att vad gör utseendet? Vi skola ju ändå inte gifta oss med varandra, allihopa. När Den Rätta kommer tar hon mig nog, hur enkelt och obetydligt mitt yttre än kan vara. Men den andliga uppsynen talar jag gärna om. Och även Ni, mina damer, kanske äro hånade att berätta litet i det hänseendet. I nästa brev, om jag får tillfälle att skriva, skall jag tala om en bok som gjort på mig ett oerhört starkt intryck.

Nu törs jag inte missbruka Iduns tålmod längre. Brevet är redan alltför långt. På återseendet, och ännu en gång mitt hjärtekända tack för alla de små knogar som knackat på enslingens dörr!

Norrkarlen.

Vem vill korrespondera med en

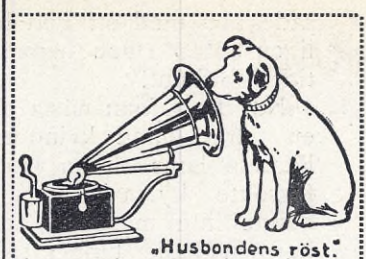
Andevän.

Lärarinna önskar brevväxling för tankeutbyte med trevlig lärarinna. Svar till

Glädje.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Jag äger sedan 1915 tillsammans med mina syskon en liten lägenhet inom planlagt stadsområde vilken tillhört min mor. Ingen av syskonen har haft så att han eller hon kunnat lösa den. Sälja den ha vi icke velat göra då en av syskonen behöft den som

Härlig, uppfriskande gymnastik till musik

(Iduns 5 minuter)

Rörelserna valda av Gymnastikinspektis Elin Falk.

N:o Z 149, pris kr. 6:—

Skönhet och hälsa eftersträvar varje kvinna och det är av stor vikt för hennes välbefinnande och trevnad, om hon kan behålla sin kropp ung och spänstig. Bästa medlet till detta mål är gymnastiken.

FÖRENA NYTTA MED NÖJE

och ofra därför 10 minuter varje morgon till en gymnastikstund för att känna Eder frisk och kry hela dagen.

De olika gymnastikrörelserna till musik (10 inalles) finnas noggrant illustrerade och beskrivna å det konvolut, som skivan ligger i.

Samtliga rörelser ackompanjeras av särskilt avpassad musik och föregås av behövlig instruktion.Utförligt illustrerat prospekt gratis och franco.

MANLIG HEMGYMNASTIK

av Bertil G:son Uggla även upptagen å en skiva N:o Z 148. Pris kr. 6:—

SKANDINAVISKA GRAMMOPHON A.-B.

OPERAHUSET - STOCKHOLM

Ombud å alla större platser.

hostad och därför fått arrendera den. Ingen av syskonen vill f. n. inlösa eller sälja. Vore tacksam få veta om vi fortfarande äga rätt att ha den som gemensam egendom i sterbhusets namn. Domhavanden har nämligen för något år sedan velat ålägga oss, att någon löste den eller den såldes, så att det blev endast en ägare eller att den uppdelades i tomter med särskilda ägare. Nu fordrar domhavanden att sterbhusdelägarna skola låta lagfara ändock intet köp eller någon delning förekommit. Det är ju för enat med kostnad att lagfara och om något år vilja vi kanske dela upp eller sälja. Förr fick ju sterbhus ha egendom gemensamt huru länge som helst. Tacksam för svar till

Okunnig.

Svar: Givetvis kan ni syskon behålla "lägenheten" såsom gemensam egendom men Ni äro då också skyldiga att söka lagfart för det oskiftade dödsboet d. v. s. sterbhuset. Detta blir ju i alla händelser fallet därest ni vilja

Sturemagasinet

MATTOR

prover och kostnadsförslag på begäran. Adressen är 15 Stureplan, Stockholm.

KALODERMA
RIS-PUDER
GELÉE
TVÅL

FÖR HUDENS RATIONELLA SKÖNHETSVÅRD
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE i.B.

Den raka linjen

— dagens utpräglade mod — tar var en perfekt välpasning. Vår damkonfektionsavdelning erbjuder ett flertal variationer (enligt vidstående kliché) av prima co-telet, fodrade eller ofodrade, med eller utan pälsgarnering, i prislågen från

Kr. 42: —

Paul U. Bergströms A/B

74 DROTTNINGGATAN 74

Evan Williams

Finnes hos alla frisörer och i parfymaffärer.

HENNA SHAMPOO

Från första stund

kräver barnets hud en fullt tillförlitlig salva. Den enda i marknaden är överläkaren vid Barnbördshuset Pro Patria, Doktor Gösta Lindströms Milidinsalvan som tillverkas under kontroll av Apotekaren, Doktorn M. K. A. Brendenberg. Millidin har erhållit de ämplaste lovord av Stockholms mest framstående barnmorskor vid de vanligast förekommande hudrodnaderna, hudlösheterna samt klådan, ävensom å sårnaderna å mödrarnas bröstvårtor. Millidin fås överallt till kr. 1.—, 2.50, 2.75.

PETRAL HÅRVATTNET

är av alla damer uppskattat som det **bästa hårmedlet**

— förhindrar alla hårsjukdomar, stärker hårrötterna, befordrar hårväxten o. gör håret poröst —

Petral Hårvatten tillhandahålls i alla damfrisørsalonger.

Tillverkare

JOH. D. ANDERSSON
Tvål & Parfymfabrik, Malmö.

sälja fastigheten till annan person eller om någon av er syskon skall "lösa ut" de andra. Då måste ju säljarna först ha lagfart på det som säljes.

Fråga: Vore tacksam få upplysning om till vem man skall vända sig för att erhålla en poststationsföreståndareplats på landet.

Svar: Ansökan, åtföljd av frejdebetyg och förord från samhället, ställes till kungl. Generalpoststyrelsen. I allmänhet besätas sådana platser med lägre tjänstemän eller kontorsbiträden vid postverket.

Fråga: Kan någon av Iduns läsare ge upplysning om det i Grenoble eller Orléans finnes skolor för konstmålning. Adress på god inackordering samt ungef. priset?

Svar: Någon skola för konstmålning finnes ej i Grenoble. Huru det är i Orléans känna vi ej till. Men ni kan skriva till upplysningsbyrån *Syndicat initiatif*, Place Albert tier, Orléans, för att få de upplysningar ni önskar jämte adresser på goda inackorderingsställen.

Här en god adress i Grenoble, om ni skulle komma att fara dit: Pension Villa Belles Alpes. Omkring 25 fr. pr dag.

Fråga: Till vem skall en ännu okänd författare vända sig, för att få sina litterära alster tryckta och kända. Blir någon litterär pristävling, och vart skall man vända sig för att få deltaga däri?

Svar: Den ännu okända författaren har ingen annan utväg än att vända sig till något framstående bokförlag t. ex. Norstedts eller Gebers och bör för att underlätta granskningsarbetet förse romanen om det är en sådan med en sammanfattande resumé av handlingen. För diktverk äro utsikterna synnerligen små. En nödvändig förutsättning är att manuskriptet är maskinskrivet. Någon litterär pristävling finns f. n. ej utlyst.

Fråga: Medelålders bildad fru med fyra minderåriga barn, utan försörjningsmedel (mannen arbetslös), boende 3/4 timmes gångväg från medelstor sydsvensk stad, ber om råd angående igångsättande till minsta möjliga kostnad av någon lämplig, givande sysselsättning i hemmet.

Svar: Bäst att sätta sig i förbindelse med Per Perssons stickmaskiner.

Fråga: Finnes någon fond, från vilken ett tillfälligt understöd kunde erhållas till en skuldsatt änka, som utom sig själv har en 2-årig son att försörja men f. n. är så gott som utan inkomster?

Svar: 1) Svårt att hänvisa till någon understödsfond då man ej vet eder skyddslingens stånd. Men de fonder, som finnas i Stockholm, äro i allmänhet avsedda för personer med hemortsrätt där. Att döma av er adress torde änkan i fråga vara bosatt i Småland, varför det bästa väl vore att söka understöd från fonder tillgängliga i detta landskap. Sannolikt är det möjligare för henne att få understöd där än från huvudstaden.

Fråga: 2) Angående er andra fråga borde ni vända er direkt till Riksbibliotekarien Isak Collin, Riksbiblioteket, Stockholm.

Fråga: Snälla Idun. Vilken är principen för kavaljerernas placering vid en middag med både damer och herrar — är det inte riktigt, att den herre, som första gången gästar hemmet, för vär-

"Tänk, hur ädel fin och ren, mild, balsamisk, mjuk och len. Varje hy den tvälens tål -intet finns som Florodol."

Ålderns rynkor

slätas ut av Florodol, som bevarar hudens friskhet och mjuka smidighet. Den torra stickande känsla, som följer på bruket av vanlig tvål, uteblir efter användningen av Florodol. Den idealiska hudtvålen, som utan risk kan användas för den mest ömtåliga hy, är Florodol.

För alla åldrar lämpar sig Florodol lika väl. Dess milda, cremeliknande lödder renar porerna, stimulerar hudverksamheten och tillför huden vissa balsamiska ämnen, vilka förläna en sammetsmjuk, smidig och vac-ker hy.

FLORODOL

— den verkliga skönhetsvålen.

PARFYMERI FLORA,
GEFLE.

Kontrollant: Fil. dr Sten Tyden.

Glöm ej vid annonsering i sydöstra Sverige att **KALMAR — KALMAR LÄNS TIDNING** är ett synnerligen lämpligt annonsorgan med stor spridning bland en köpstark publik.

Rottingstolar iflätas.

Hantverkshemmet för blinda kvinnor, Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Vem vill använda dessa hjälpmedel...

då veckobonnemanget endast är Kr. 2.50 för e

Lux

A.-B. ELEKTROLUX

Uttställning: **STOCKHOLM** Tel. 4196, 16613
Birger Jarlsgatan 20 Norr 7192, 6464

Lux erhåller alltid ensam högsta utmärkelsen å alla utställningar världen runt.

Döm själv. — Begär demonstration i Edert hem.

Rena porer —
hudens hälsa

Kroppens millioner porer

kunna kallas hudens andningsorgan. Håll dem öppna och Ni befinner Eder på hälsans solsida — låt dem tilltappas och ej blott huden, utan hela organismen lider.

Elfströms Svavel-Tjärtvål (REPORIA-TVÅL) har en oöverträffad förmåga att med sitt aromatiska lödder, mättat med milda, välgörande svavel- och tjärsubstanser, tränga till porernas botten, renande, stimulerande och förfinande.

Såväl vid den dagliga toaletten som vid badet är Elfströms Svavel-Tjärtvål (REPORIA-TVÅL) den yppersta för huden och hyn. Den passar för alla åldrar. I tusentals svenska hem inom alla samhällslager är den favorittvålen.

För att förekomma förväxling med underhaltiga tvålar, som erbjudas i förvillande lika utstyrelse, hava vi inregistrerat ordmärket REPORIA såsom lagligt skyddsmärke för Elfströms Svavel-Tjärtvål.

Tillverkningsen står allt fortfarande under kontroll av prof. i kemi vid Uppsala universitet L. Ramberg. Detta garanterar en oförändrad sammansättning.

Elfströms Svavel-Tjärtvål (REPORIA-TVÅL) säljes överallt å 1 kr. pr st. Genom sin överlägsna kvalitet, säregna sammansättning o. dryghet är den värd sitt pris.

Varje Elfströms Svavel-Tjärtvål, som hädanefter exp. från fabriken, bär skyddsmärket REPORIA på omslaget.

Elfströms Tekn. Fabrik, Gefte.

dinnan till bordet, även om han är yngre än de övriga, eller bör den till år och meriter mest framstående manliga gästen alltid sitta vid värdinnans vänstra sida? Och rangordningen för damerna? Vidare: i vilken ordning skålar värdinnan med gästerna? Kavaljeren till vänster först, till höger sedan, därefter de närmast sittande damerna samt i fortsättningen efter behag, eller hur? Värdinnan får väl dricka flera gånger med sina gäster, om hon har lust? Jolly.

Svar: Om den herre, som första gången gästar familjen är en yngre man, bör naturligtvis en äldre och mera förnämlig herre sitta till vänster om värdinnan (och ha fört henne till bordet) och den yngre sitta på hennes högra sida. Den förnämsta damen föres av värden till bords och placeras på hans högra sida; damen därefter i rang på hans vänstra o. s. v. som det passar och anstår bäst. Värdinnan skålar först med sin vänstra granne, sedan med den till höger, ungefär samtidigt som värden skålar först med sin högra, sedan med sin vänstra granne. Vidare skålar värdinnan med var och en av sina gäster i den tur och ordning hon anser lämplig. Om det är ungdomar närvarande, kan hon mycket väl taga dem i klump eller två och två. Skulle värdinnan ha lust att än en gång dricka sina gäster till, kan hon mycket väl göra det, men det brukar vara nog med en gång.

Fråga: Kära Idunläsarinor, är det någon som kan giva mig beskrivning på palsternacksupplé. Blev en gång bjuden på en sådan, och den var mycket god. Tacksam för svar är Palsternacka.

Svar: Palsternacksupplé: 5 medelstora palsternackor, 3 ägg, 2 msk. smör, 3 kaffekoppar gräddmjölk, ½ tsk. salt, ¼ tsk. vitpeppar, 1 tsk. socker. Till formen: ½ msk. smör, 2 msk. stöta skorpor.

Palsternackorna sköljas och kokas mjuka. De skalas och mosas sönder med en gaffel. Smöret iblandas och sedan så småningom äggulorna, den uppvärmda grädden och kryddorna. Sist iblandas de till hårt skum slagna äggvitorna. — En eldfast form smörjes med smör och beströses med skorpsmulor, moset hälls däri och sufflén gräddas i medelvarm ugn omkr. 40 min. Serveras genast.

Fråga: Härmed tager jag mig friheten tillskriva Idun med förfrågan, om ni godhetsfullt skulle vilja lämna mig uppgift å namn och adress å läkare i Göteborg, som genom hypnos behandlar nervösa åkommor, ävensom vad en dylik behandling ungefärligen skulle kosta.

Tacksam är Vän av Idun. Svar: Liksom i Stockholm finnes i Göteborg å apoteken en tryckt förteckning över praktiserande läkare. Ni behöver endast slå upp specialregistret i den lilla kalendern för att se vilka läkare, som utföra hypnotisk behandling. Angående kostnaden är det omöjligt att upplysa därom, då det helt och hållet beror på åkommans beskaffenhet och den tid det tar att behandla den.

Fråga: 1) Hur rengöres och underhålls svart kolmårdsmarmor?

2) Hur bör man rengöra gröna kalkstensplattor så att glansen bibehålls. Tacksam för svar till Skånska.

Svar: 1) Om den ej fått fläckar tvättas den med såpvatten som vanligt och efteråt med enbart vatten.

Fläckar kunna urtagas med fotogén. — 2) Rengöringen sker som ovan. Om stenskivan förlotrat glansen poleras den med pulveriserad trippel och matolja.

Det är en sann fröjd

att se vilka besparingar man årligen kan göra genom att köpa Melange i stället för smör. Och det är så mycket roligare som besparingen inte innebär någon som helst försakelse. Ty jag vet att Melange framför något annat margarin är tekniskt fullkomligt och har alla smörets fördelar men inga av dess nackdelar.

När en husmor förklarar att margarin vid matlagning och bakning omöjligt kan ersätta natursmöret då har hon antingen aldrig försökt eller också har hon gjort provet med ett dåligt margarin. Ett margarin sådant som MELANGE måste nämligen för var och en som försökt det framstå som smörets fulla jämlike. Och den som en gång provat det erkänner att bättre resultat och smak kan icke uppnås ens med det finaste mejerismör. Det är därför Ni till förmån för hemmets ekonomi vid all matlagning och bakning bör använda

Margarinet utan
Margarinmak

Melange

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK - STOCKHOLM

PARFUMERIE

L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm
(mitt emot Engelbrektskyrkan),

Rekommenderar

sitt välsorterade lager till ärade
kunders välvilliga hägkomst.

GRYCKSBO KLIPPAN

FINBRUKENS brevpapper

Hos återförsäljare i satser om:

5 papper 5 kuvert	10 papper 10 kuvert	50 papper 40 kuvert
----------------------	------------------------	------------------------

handrivna
30 öre 60 öre 2 Kr.

FINBRUKEN, STOCKHOLM

KARLSON KOMMER.

Giv dem det bästa
giv dem

MALMÖ

de enastående slitstarka.

Höstens sista blommor.

Av Tor Ewers.

"Foten är vrickad", sade den gamle doktorn, "och nu kommer Ni att få hålla Er i stillhet några veckor."

"En sådan gemen otur", svarade Eva Bent, i det hon gjorde en liten grimas av smärta. "Jag som glatt mig så mycket över, att få fara till Stockholm med faster Märta."

"Ja, åt den saken är nog intet att göra. Men kan resan inte möjligen uppskjutas!" frågade läkaren.

"Det går inte", suckade Eva missmodigt. "Faster har redan packat och dessutom mottagit inbjudningar till en hel del middagar däruppe. Nej, jag måste nog snällt stanna hemma och försöka sätta mig in i, att det inte blir någon Stockholms-resa av för mig i höst."

"Var i alla fall glad över att Ni ej behöver ligga till sängs, fröken Bent", tröstade den gamle herrn. "Ni kan ju låta Er bäras ut i trädgården så ofta vädret det tillåter, och ett par veckor gå ju snart."

Sålunda kom det sig, att Eva fick tillbringa en tid i absolut stillhet i det gamla lanthuset. Grannarna voro alla äldre människor, som endast sällan besvårade sig med onödiga visiter, och prästfrun, som verkligen då och då gjorde Eva ett besök, underhöll henne vid dessa tillfällen huvudsakligen med prat om andra, som råkat bryta eller vricka någon lem, och det tycktes Eva som om alla dessa, i mer eller mindre grad, sedan för alltid besvärats av en viss orörlighet eller styvhet. Prästfrun lät åtminstone på skina detta, och Eva tänkte då med verklig förskräckelse på, att hon kanske alltid skulle vara tvungen till att spatsera omkring med en svullen fotled.

Hon drog en lättadens suck varje gång den lilla salvelsefulla frun försvunnit ut genom dörren och för att pigga upp sitt humör brukade hon ringa på husjungfrun och låta denna sätta in en stor brasa i den öppna kaminen.

Det var visserligen ännu alldeles för tidigt på hösten för att börja elda, men Eva tyckte om att se de klara lågorna och höra knastrandet i den brinnande veden. Hon kände sig icke ensam då hon fick sitta så i skymningen och stirra in i elden och tänka på en höstdag för några år sedan, en dag då hon och den hon älskat, sedan hon första gången började förstå innebörden av or-

Solidar

Tvätt=Extrakt

Tvättens renhet och doft

är värdeämätaren i ett välskött hushåll. **Solidar** är ett tvättmedel av högsta fulländning. **Solidar** gör den för både vävnaden och händerna så skadliga gnuggningen fullständigt överflödigt. **Solidar** angriper under inga förhållanden utan bidrager tvärtom att konservera och bibehålla tvätten.

Det fastställda priset, 52 öre pr $\frac{1}{2}$ paket och 27 öre pr $\frac{1}{4}$ paket står över all konkurrens på grund av den tvårika kvaliteten.

Solidar innehåller icke något av de moderna för kläderna så skadliga blekmedlen utan enligt analys från Statens Provningsanstalt endast för smutsens avlägsnande lämpliga beståndsdelar.

Märk noga, att Solidar innehåller cirka 37 proc. topp tvål och är i förhållande till denna höga kvalitet och de låga, fastställda priserna det billigaste tvättpulvret i handeln.

det kärlek, suttit just på samma ställe. Även då hade en brasa flammad, och kastat sitt gyllene sken över hans stolta nacke och raka axlar, där han satt med ryggen mot elden. Hon kunde ännu se hans smala bruna händer, som han höll knäppta över sitt vänstra knä. Vad hon älskade dessa ringlösa händer, så starka som en kraftig mans och så formfulländade som på en grekisk staty.

Med en liten lyckorsynning mindes hon, hur han dragit henne intill sig och pressat sin mun mot hennes, hur han kysst och kysst, tills hon förlorade varje begrepp av tid och rum, endast kände hur varje hans kyss var som en eldgnista, som tände flammade lågor inom henne, lågor som blev till en stor het kärlekens eld, som aldrig skulle kunna släckas.

"Du kan kysas du!" hade han viskat i hennes öra.

"Jag?" hade hon viskat tillbaka litet förvånad. Så hade hon skratat till, ett litet lyckligt skrott, och

ropat: "Ja. Skulle jag icke kunna kyssa den jag älskar!"

En liten stund senare hade han varit tvungen att taga avsked. För hur länge visste ingen av dem. Han skulle följande dag medfölja en vetenskaplig expedition till Syd-Afrika och när denna kunde beräknas återvända, visste inte ens ledaren. Det kunde dröja ett år, men kanske också både två och tre, beroende på det resultat som kunde uppnås.

Han hade ej med ett enda ord bundit henne vid sig, men hon kände, att det ändå fanns en tyst överenskommelse mellan dem, och undvek varje försök till närmande från andra män. Hon var, naturligt nog, stolt över den unge modige vetenskapsmannen och forskaren, men på samma gång var det en källa till oändlig oro och ångest, att veta honom utsatt för alla faror som lura i ett avlägset, vilt land. Hon visste att dödliga febrar lurade, att klimatet, som ju icke var avsett för vi-

ta män att leva i, var oerhört påkostande, och att sumptrakterna vimlade av giftiga ormar och kryp.

Hur många nätter hade hon inte vaknat upp badande i ångestsvevt, då hon i drömmen sett den älskade hotas av allehanda faror. Hon hade tyckt sig se honom vandra fram, obehäpnad och sorglöst leende, genom buskskog där vildar lågo på lur med kastvapen och förgiftade pilar, förbi snår där uthungrade lejon lågo vaktande på bytte, och varje ögonblick hade hon lidit dödens kval, över att icke hava möjlighet att varna honom på minsta sätt. Och när hon vaknat, darrande av rädsla, hade hon icke på länge kunnat frigöra sig från den förlamande känslan av att den älskade var i allvarlig fara.

Ett och annat brev hade hon fått. De handlade alla om livet därute, om de fynd de gjort och om sällsynta saker som förvärvats, men ej en antydning av det

som varit, av det som hon hoppades ännu måste vara dem emellan. Detta till trots trodde hon på, att han inom en ej alltför avlägsen framtid skulle komma tillbaka och hämta henne som sin hustru. Hon kom ihåg några ord som hon läst någonstans:

"Mäktar ens Dundrets Gud Vilkens fotsteg återljuda På himmelens slätter Skilja

Dem, som kärleken förenar?"

Dessa ord återljödo i hennes själ och skänkte henne tröst.

Det var en klar Brittssommar-dag i början av oktober. Eva hade blivit utburen i trädgården och satt nu och njöt av höstens färgrikedom. Trädgårdsmästaren, som nyss gått förbi hennes vilstol, hade skakat på huvudet åt den alltför glasklara dagern och försäkrat, att det nog skulle bliva frost till natten.

Ett par meter från Eva prun-kade en rabatt med mörkt lilafär-

Husmödrar!

Nedbringa hushållsutgifterna och prova KAFFETILLSÄTTNINGEN

"SANA"

Är tillverkad av uteslutande vegetabiliska ämnen. Välsmakande! Hälsosamt! Besparande! Sana är förordat av läkare. — Använd Sanatillsättning, 1 del till 2 delar rostet och malet kaffe (1 paket SANA till $\frac{1}{4}$ kg. kaffe). Er ekonomi och Er hälsa skola båda må väl därav. Övertyga Eder självl! Köp i dag ett paket om 125 gram à 25 öre hos Eder handlande.

En gång försökt, oumbärlig!

Svea Kaffetillsättnings A.-B. STOCKHOLM Tel. 2257.

Partinederlag: Malmö: A.-B. Adolf Faxé. Tel. 4882. Göteborg: Olof Glenne & C:o, A.-B.

Köp redan nu ÄRKEBISKOPENS NYA BOK

som Julklapp till släkt och vänner i Amerika.

Sista båt före jul är Drottningholm 25 November.

Fråga i bokhandeln!

Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

LJUNGS

Över hela Sveriges land är Ljungs Cacao känd och välkänd. — Varför? — Jo, därför att den i kvalitet och smak är av den bästa, som kan erhållas, och i pris lägre än någon annan prima cacao.

OBS!

Burken är till färg och form lagligen skyddad. Kungl. Patent- och Registreringsverket Reg. N:r 593. Cacaoen säljes i alla välsorterade speceriaffärer.

CACAO

Ljungs Cacao N:o 10 förpackas i burkar enligt vidstående illustration. Burkarna äro pryddligt färglagda i ekmönster med guldränder. För att burkarna efter förbrukningen av cacaoen må kunna praktiskt användas, äro de fyra mindre sorterna försedda med olika inskriptioner av de vanligaste hushållsartiklarna.

PRIS:
Burk om 1 hg. cacao kr. 0:40
Burk om $\frac{1}{4}$ kg. cacao kr. 0:75
Burk om $\frac{1}{2}$ kg. cacao kr. 1:40
Burk om 1 kg. cacao kr. 2:50
Burk om 5 kg. cacao kr. 10:—

TRETORN

Helsingborgs Snowboots

— Elegant nyhet —

Vår nya artikel damsnowboots med sammetskrage giver foten ett elegant utseende och skyddar skon. Den säljes i olika färger och kan erhållas i passande modell till varje sko.

HELSEINGBORG
GUMMIFABRIKS
AKTIEBOLAG

"Männens moral" är en film som varje flicka bör se.

Los Angeles Examiner.

GLORIA SWANSON

i sin senaste Paramountfilm

"MÄNNENS MORAL"

Visas nu i Stockholm å OLYMPIA.

gade astrar, längre bort doftade en lathyrushäck och kring det lilla lusthuset blommade och slingrade sig krasse från blekaste gräddgult in i ren purpur. De saftiga gröna bladen reste sig stolta, lika lotusblad i miniatyr, och flickan i stolen grämde sig över att sitta där hjälplös och icke kunna taga ett steg för att plocka så många som möjligt av dessa ljuvliga Floras barn, icke kunna bära dem med sig in i det skyddande huset, bort från en för tidig frostdöd.

Hon funderade just på att ropa på någon av jungfrurna för att bedja denna hjälpa sig, då i detsamma en stare i trädet ovanför började vissla och sjunga så, som fåglarna hava för sed om våren. Han sjöng så att den lilla metallglänsande strupen var spänd till bristning och vingarna darrade av hängivenhet.

"Du tror visst att det är vår, din lilla stackare", sade Eva för sig själv. "Eller sjunger du kanske av glädje över att få följa solen mot söder?" Hon suckade litet och såg bort mot den stängda trädgårdsgrinden. Men vem i all världen höll just på att öppna denna grind? Vem kom nu uppför gången, bort till henne! — Hon kände hur blodet rusade till hjärtat och då hon i nästa ögonblick kände den brunbrändes mannens armar kring sina skuldror, hans varma läppar mot sina, kunde hon inte längre tvivla på att det verkligen var han, hennes ende älskade.

"Du kom ändå", viskade hon till sist.

"Ja, nog visste du att jag skulle komma om jag kunde. Nu lämnar jag dig aldrig mera."

"Men varför sade du aldrig ett ord om, att du ville jag skulle vänta på dig? Tänk om jag trott att du glömt mig och jag nu ej varit fri längre!"

"Jag ville inte binda dig", sade att jag inte återvänt med livet. Men han stilla. "Det kunde ju hänt, Det är många faror som hota un-

der en expedition som vår. Men låt oss inte tala om det. Nu är

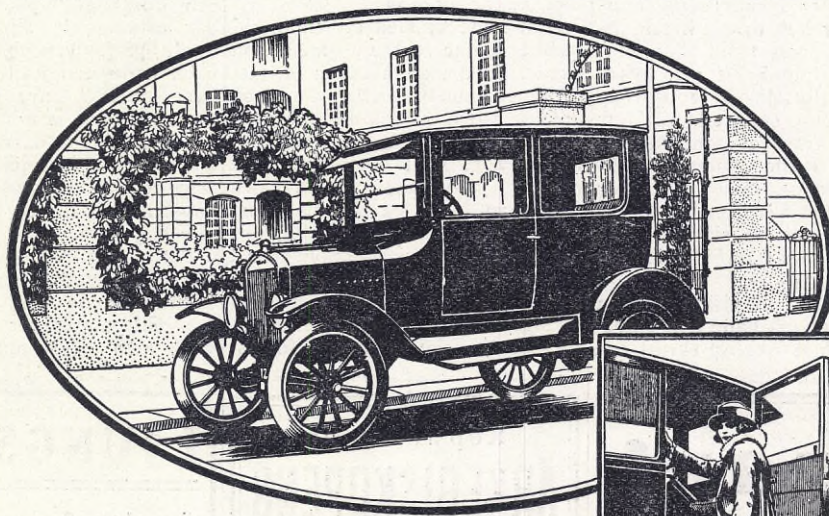
du ju min egen lilla älskade för alltid."

Han tog hennes hand och kysste den ömt.

"Ja", viskade hon lyckligt.

"Och vad kan jag göra, just nu, för att visa hur mycket jag älskar dig?"

"Giv mig ännu en kyss och ett fång av höstens sista blommor."

Har Ni sett den nya Tudor Sedan?

Under den korta tid, den nya Ford Tudor Sedan varit här, har den tillvunnit sig en berättigad popularitet. Den har också en synnerligen tilltalande exteriör och en bekväm, gedigen inredning. De stora fönstren och de breda dörrarna äro endast några av de många praktiska förbättringar som äro vidtagna å årets modell. Övertyga Eder om dess goda egenskaper genom att företaga en provtur. Våra auktoriserade försäljare demonstrera gärna den nya Tudor Sedan.

Ford Motor Company AB
Stockholm

2-dörrars Sedan Kr. 2,900:—, 4-dörrars Sedan Kr. 3,325:—, Kupé Kr. 2,675:—, inkl. gummiskatt för Stockholm, Göteborg eller Malmö. Exkl. leveranskostnader och frakt till köparens ort.

S 53-450.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Ingenjör och 62-årig fru ha erhållit svar som tillsändas dem, då namn och adress ingått till red.

Svar till ung, bekymrad moder.

Tag sommargäster, eller sommarinackorderingar, eller som ni själv sade, klena eller efterblivna barn. Annonsera om allt detta i god tid. Det skall nog lyckas för er. Ni kan också emottaga unga flickor att lära enkelt hushåll och inläggningar. Även undervisa i de slags handarbeten som ni kan. Men tag inga lärarinnor till hjälp, utan undervisa själv. Låt flickorna gå med er i det dagliga arbetet. Men tag inte mera än två. Låt dem vara med varje dag, såsom om de hade varit edra döttrar. Lär dem laga husmanskost, sådan som man har dagligdags. Låt dem vara med att koka in krusbär och göra krusbärgelé medan bären äro gröna. Sedan koka sylt av dem och andra bär. Ävenså saft. Låt dem skriva upp i var sin lilla bok allt de laga. Så kommer inläggning av gurkor och lök etc. etc. Anslå förmiddagarna till detta och eftermiddagarna till handarbeten. Tag måttligt betalt och popularisera lärdomen. Gör det trevligt och glatt för dem. Så tala de om alltsammans för sina bekanta och ni får

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

Varje husmor
med intresse för saken
får gratis från oss boken

**"142 sätt
att tillaga
bananer."**

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till
A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM

nya elever utan dyrbar annonse-
ring. I min grönaste ungdom
undervisade jag i musik och den
ene eleven talade om för den an-
dre, så att jag aldrig behövde
annonsera. Jag hade så många
elever att jag var upptagen från
8 till 8. Men så fingo de också
spela för billigt pris. Och alla
voro glada att få spela för mig.
Ebon.

Svar till Ateljér.

För min del vill jag på det all-
varligaste avråda er från att sät-
ta upp fotografiateljé i en för er
främmande stad. Vänta till ni
finner något passande. Att an-
nonsera i en trevlig stadstidning
kan ju också försökas. Hälsing-
borg är en förtjusande stad. In-
nevånarna äro älskvärda. Fullt
med turister och resande sommar-
en om. Malmö är också en präk-
tig stad med solitt folk. Men na-
turligtvis är konkurrensen i det
omfrågade stor. Hvellinge muni-
cipalsamhälle är också en lämp-
lig ort, sommartiden med en stor
resandeström till Falsterbo. Men
det är ju svårt att säga hur det
kan bli med en ateljé därstädes.
Förövrigt skulle jag förr vilja
råda er att ha en liten butik med
kameravaror, än att lägga er på
framkallning och kopiering. För
detta behövs mindre apparater.
Men pengar att stå emot den för-
sta tiden, innan ni står fast, vore
nog behövt. Studera annonser,
Dessa kunna mestadels ge besked.
Ebon.

Betraktelse över en röd näsa.

Svar till Norma: Lyd ett råd
och bråka inte för mycket med
den stackars näsan. Den kan ba-
ra bli tjugo resor värre. Sådant
har jag sett. Pudra litet
på näsan och låtsa förövrigt som
om det regnade, d. v. s. bry er
inte om den röda näsan. Låtsa
som den vore som den skulle
vara. Tar ni bara saken lugnt
själv så gör andra det också. Var
glad och älskvärd. Det är rollig-
are att träffa en glad och älsk-
värd människa med röd, än en
surmulen och tråkig med vit
näsa. Tro mig. Alla människor
tycka så. Och slå dövörat till för
dem som anmärka på näsan. Säg
med ett leende: Det är bättre att
ha en röd näsa än ingen näsa
alls. För övrigt kan näsan av sig
själv bli bättre om ni aktar er
för alla hårt åtsittande plagg,
kläder, skodon etc. Ni får aldrig
begagna flor. Inte förtära för
heta saker, såsom t. ex. kaffe.
Ni får akta er för hastiga tem-
peraturväxlingar. Inte förivra er
på ett eller annat sätt, utan vara
lugn och stillsam. Akta er för
att ge vika för vrede. Fy, vad
en människa kan bli ful när hon
blir ond. Då gör en vit näsa föga
till saken. Och en röd blir bara
ännu rödare. Goda och ädla känslor
gör människan vacker, ja, till
och med när hon har en röd nä-
sa. Vidare skall ni vårda er mat-
smältning, akta er för mycket
kött, ät fisk, grönsaker, mjölk-
mat. Och aldrig för mycket eller
för sent.
Ebon.

Svar till den dövas väninna.

Allra först skall den döva
skaffa sig en slags hörapparat,
som ser ut som en väska och vil-
ken man kan ha i sitt knä när
man sitter eller på ett bord fram-
för sig. Från denna väska utgår
slangar med stora breda, liksom
knappar, som knäppas fast vid
öronen. Fås på de ställen där allt
sådant för döva salubjudes. Med
denna apparat kan den döva höra
mycket bra. Denna apparat skall
hon skaffa sig och inte generera
sig för att begagna. Kan hon
inte nu undervisa i sin skola med
detta, så kan hon skaffa sig pri-
vatelever, eller elever i handar-
bete. Att hon kan bokföring är
bra. Om hon därtill lär sig de-

GABRIEL-HALLEN

Rikligt urval av
SVENSK KONSTINDUSTRIALSTER

**FAJANS
KRISTALL
ARMATUR
GRAFIK**

KUNGSGATAN 13
Ingång i porten.
STOCKHOLM

SVERIGES TAXERINGS- KALENDER

har nu utkommit

Märkliga inkomstupp-
gifter från hela riket.

Finnes hos alla bokhandlare
m. fl.

Vid årets Andrakammarval

befäste bonderörelsen sin ställning i Sverige.
Alla, som önska följa utvecklingen av
denna folkrörelse, **böra läsa**

Vårt Land och folk
Bondeförbundets centralorgan.

Genom sin jämna spridning bland Sveriges
bondebefolkning från norr till söder är Vårt
Land och Folk ett mycket effektivt annonsorgan.

Prenumerera! Annonsera!

Imiterade Smyrnamattor

i vackra orientaliska mönster.

Storl. 50x100 60x120 130x200 cm.
Kr. 2.40 3.50 12.50

Storl. 155x240 190x280 cm.
Kr. 18.— 26.—

BRÖDERNA LJUNGGREN

Mattavd.
46 Malmskillnadsgatan 46.
Stockholm.

Till landsorten mot postförskott ell.
efterkrav.

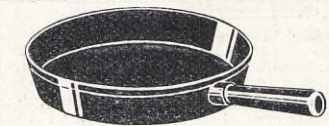

**Fyrtornets
Konserver**
för smörgås-
bordet

rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER,
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta
kval. Tillsä att "Fyrtornet" finnes.

BOLINDER'S

HUSHÅLLSKÄRL

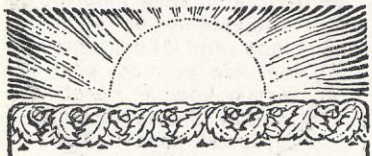
Stekpannor med raka eller lutande
sidor, pannjärn med fläns, pann-
kakspannor, plättpannor, munk-
pannor, väffeljärn och rånjärn,
roterande eller med handtag.

UTSÖKT GJUTGODS.

BRUNKOLS- BRIKETTER

av de före kriget så all-
mänt populära märkena
ILSE, A. K. W. och
KAISER finnas numera
ständig i lager. Rekvir-
rera en provhl. från

"OLAUS OLSSONS"

LIV
FÖRSÄKRINGSBOLAGET

BALDER

STOCKHOLM

Sveriges äldsta, redan från början
av de försäkrade allena ägda
livförsäkringsbolag.

Låga premier

Höga premieåterbärningar
och vinster

Grundfast soliditet

Ansv.-sum. 120,000,000 kr.

Svält ej

Edra krukväxter. De
leva ej endast av vat-
ten. Giv dem Planta-
gén, ett på veten-
skaplig grund sam-
mansatt konc. växt-
näringssalt. Erhålles på bleckburkar
hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare.
Begär originalförpackning.

Dräkter, Kostymer Kappor, Överrockar

som kemiskt tvättas hos oss
garanteras bli till belåtenhet

LUNDBY
Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Hål för örhängen

utföras hygieniskt och smärtfritt. Pris
15 kr. inkl. efterbehandling o. sterila
ringar. 11-5. Drottningg. 81 A.

Fru M. von Mickwitz.
Stockholm.

Institut för plastiska behandl.

**GULDPLATERADE
UR-KEDJOR**
VARANTIGAST SMÅFULLAST
BILLIGAST
I parti hos Sveriges Ur-
makare A.-B., Sthlm.

Lätta, bekväma,
tillgängliga i flera
modfärger äro

GISLAVEDS KRAGSNOWBOOTS

i den eleganta damens
smak. De äro lagom höga
efter sista modet och lika
lämpliga för promenad
som aftenbruk.

Chesebrough's Vaseline

(uttalas Tjehsbro)

Genom
55 år

Det enda vaselin i världen
framställt utan syror eller
kemikalier är Chesebrough's
Vaseline, och det är därför
den enda oskadliga produk-
ten av detta slag. Där det
finns barn kan Chesebrough's
Vaseline icke undvaras. Det
hjälpes vid hudlöshet och är

ett alldeles ofarligt preparat, som lindrar
sårig hud och gör gott på
många sätt.

Små barn

bli glada och komma att befinna sig väl, om deras hud dagligen be-
handlas med Chesebrough's Vaseline.

Det är ett medel, som den späda huden alltid kan tåla. Chesebrough's
Vaseline håller huden ren och frisk och skänker barnet en känsla av
behag och välbefinnande.

Vinterkölden

kommer aldrig att generera huden, om Ni endast ser till, att Ni behand-
lar den med Chesebrough's Vaseline. Det är ett fullkomligt enastående
medel mot sprucken, söndrig och ömtålig hud.

Det dagliga arbetet i hemmet

tar ofta svårt på händerna så att de bli grova och fula. Detta kan lätt förhindras genom att man dagligen väl-
ingnider dem med Chesebrough's Vaseline; det är det
bästa man kan göra för att hålla sina händer släta
och fina, och det är ett behagligt och billigt sätt.

Begär Chesebrough's Vaseline i originalförpackning:
i tuber, glas eller askar med klöverbladsvarumärket.

Hälsans hemlighet

är rätt så enkel, när frågan gäller en ursprungligen frisk kroppskonstitution: endast ett naturenligt liv! Vår "kultur" tillåter dock ej ett sådant naturenligt liv, utan befördrar snarare raka motsatsen, med påföljd att kroppens olika organ och speciellt nervsystemet ofta lider nära nog obotlig skada. Ett sådant angripet nervsystem förorsakar både individen själv och hans omgivning en mängd bekymmer och oro, missmod och ledsamheter! — I sådant fall bör i Sanokapsel intagas regelbundet varje frukost, då efter förvänsvärt kort tid nervsystemet återupprättas, aptiten återkommer och därtill även ny energi, arbetshög och ett varje dag ljusare levnadsmood. Sanokapselne erhållas å alla apotek och kemikaliefärer.

Ensamförsälj. i Skandinavien:
Harald Westerberg & Co,
GÖTEBORG.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och praktisk hastighetsstoppare som envar bör förskaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, benämnd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikåvaror, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oundgänglig, praktisk och oövertäfflig artikel. Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timalt i anspråk, uträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppstår genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävningen kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt upprepsgarn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbesparar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem. Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskriva fabrikanter. Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö. Firman antager även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön. (Annons.)

Vad blom-morna säga.

Blomvännen kunna få höra sådana frågor: "Hur bär du dig åt, som har så vackra blommor!" En blomvän svarade: "När jag pysslar om mina blommor, känner jag med dem som levande väsen. En vissnande blomma berättade hur klen hon var. Då jag sporde orsaken sade hon: 'Krukan är olämplig, godset och glaceringen äro för täta, mina rötter erhålla ej den luft de behöva, jag kvävs. Kära husmor', sade hon bedjande, 'det finns nu en sorts krukor, 'Roslagskrukor' heta de, som äro så bra för blommor, de lämna tillräckligt med luft åt rötterna. I dem kunna vi 'andas' och trivas. Därtill äro de vackra och pryda både oss och hemmet.'" — Längre hann hon ej, förrän en varm tår föll på hennes vissnade blad och husmor lovade att genast skaffa ROSLAGSKRUKOR till alla sina blommor. Så går det när blommorna förstas. Vidare upplyste blomvännen att Roslagskrukor och blomvaser m. m. tillverkas av A.-B. Roslags Glaceringsverk i Norrtälje. De röna en enorm efterfrågan av husmodrar landet runt och äro lämpliga gåvor när namnsdagarna komma. Finns de ej, så bed Eder handlande genast rekquirera dem från fabriken. Kataloger och prislista gratis.

Akta spetsar, Kinesiska broderier och Kuriosa

G. H. JOHANSSON.
Grevturegatan 34 A, Stockholm.
Tel. Norr 402 04.
Allt handgjort. Billigaste priser.

En parfumerad sammetslen creme, som avlägsnar generande hårväxt som genem ett trollslag.

VEET-cremen är lika lätt att använda som en vanlig ansikts-creme. Man smörjer den på huden ådan den är i tuben, väntar ett par minuter och tvättar därefter av den, och håret kommer att försvinna som genom ett trollslag. Cremen gör huden mjuk, elastisk och vit. Den orsakar ingen ha-tigare hårtillväxt och har ingen obehaglig lukt. VEET-cremen är långt bättre än deplatorer och skrapande rakknivar. VEET-cremen erhålles hos alla parfymhandlare. Engros-depot för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vad som hjälper för ett...

Ofta får man höra att vad som hjälper för ett, skadar på ett annat sätt. Är det icke hjärtat, så är det kanske i så många "ler fall magen, som icke tål de pulver, vilka förr ordinerades för reumatisk värk och nervvärk i allmänhet. Den medicinska vetenskapen har därför inriktat sig på att framställa ett smärtstillande medel, som icke har någon som helst skadlig inverkan på kroppens övriga funktioner. Detta medel föres nu i handeln under namnet "Globoid". Kom ihåg namnet! Globoid är den bästa hjälpen mot förkylning, huvudvärk, reumatism, tandvärk, ischias, gikt, nervsmärtor o. d. Globoidtabletterna äro ovala och därför lätta att taga in. Användas på kliniker och sjukhus. Fråga Eder läkare om Globoid. Erhålles å apoteken (utan recept) i flaskor om 20 eller 40 tabl. å ½ gr. Pris pr flaska 1:25 resp. 2:40.

klarationssystemet så är det ännu bättre. Då kan hon hjälpa handlande med bokföring och dem och andra med deklaration. Har hon varit lärarinna så måste hon ha bekanta i legio och har hon gjort sig omtyckt så får hon säkert arbete av dem som behöva ett arbete eller bli rekommenderad till andra. Människorna gå många gånger över ån efter vatten. De söka i fjärran det de kunna få på nära håll. De be obekanta om det, som de mycket väl kunde be vänner och bekanta om. Jag har skickat både kläder och pengar till för mig obekanta personer, som i stället för frågebrev bett därom. Och sedan ha dessa personer omtalat att deras vänner och bekanta inte hade en aning om i hur svårt betryck de frågande varit. Se, människor äro stolta och för sina bekanta vilja de — även om de kunna bliva hulpna — inte vidgå sitt betryck, utan framstå som om intet fattades dem.

FRÅGOR.

Finns någon varmhjärtad kvinna som vill dela livet med en glad självförsörjande dito, bidraga med hälften till hushållet och dess skötsel, f. ö. vara sol och värme i kulna dagar. Skriv till "Kollega", Regna.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Lisa skall ha tack för de insända stroforna, som dock voro införda redan i nr 32.

C. P. skaldar om henne som kom

— — — som ett stjärnskott uti hösten
och blev den kanske sista ljumma trösten
när vintern stod framför min gista dörr.
Jag aldrig glömma skall ditt ljusa kvitter
när livets storm slår hård och kall och bitter
och intet, intet mer är som förr.
Vemodiga ord av resignation!
Tack för dikten, som vi tyvärr inte hade utrymme för i dess helhet.

Agricola har sänt in två dikter. Den ena har till föremål en häst men att det inte är Pegasus bär syn för sagan. Det andra skaldestycket är bra mycket bättre och avtryckes här. Platsen är väl blygsam men alla barn i början, Agricola! Stolen bland De 18 är säkert en förnämligare plats men det är en bit dit ännu.

Skymning vid myren.

Sig sänka skuggor över myrens yta...
förtrollad, ruvar den i mörkrets tinna
med slingrande kanaler, vilka glimma
bland tuvorna och holmarna som flyta.

Med ens — mot aftonrodnaden sig bryta
två skuggor, medan hårda vingslag kimma. —
Två ånder fälla plaskande — de simma
med lägmät snatter kring och byta.

Tyst — nu de ljusa fågelbrösten skina,
mens vattenskalvet mjukt omkring dem silar,
i dunklet, nära tuvan där jag vilar.

Men sagan bleknar bort och ljuden sina
för natten, som ur solgångspurn ilar
med vingslag, som höres närmre vana.

STIGFJORDENS

SUPÉSILL, UTSTÄLLNINGSSILL, HEKLASILL, APTITBITAR, KAVIAR, OSTRON-, HUMMER- SAMT DELIKATESSANJOVIS REKOMMENDERAS

AKTIEBOLAGET STIGFJORDEN
KONSERVFABRIK - GÖTEBORG

Syndafloden kommer
ej att ge dig någon förkylning om du har
CARUSO
tabletter

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptigvande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Wundermanns Senap rekommenderas

WUNDERMANNS FABRIKER
NORRKÖPING

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert. Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Näsdukar Vävskedar

Linne, Kammarduk och Fantasi till olika prislägen. Billiga, bestämda priser.

VADSTENABODEN
22 Regeringsgatan, Stockholm.

Annonsera

Mellersta Sveriges Jordbrukartidning,

den mest spridda lantmannatidskriften i Sverige. Ut kommer i Eskilstuna varje fredag i stort, 8—16-sidigt format. Familjebilagan På Lediga Stunder medföljer. Upplaga 26,000 ex. Annonpris per mm. 22 öre före text, 25 öre å textsida samt 20 öre efter text. Pren.-pris: Helår 3:50, ett kvartal 1 kr.

Almenta

Verksamt, kraftigt stärkande och med bästa resultat givna specialmedlet å återvinna lunghälsa vid lungdot. Ingreper radikalt förbättrande på kroppens näringsstillstånd genom sin allmänt stimulerande verkan.

Pris kr. 3:55 pr originalförpackning.

Boken om **75** tusendet, Almenta, sändes gratis.

Fru HEDVIG LINDHOLM,
Upplandsg. 68—149, Stockholm.

Sätt kroppen i bästa möjliga kondition i kampen mot infektioner i allmänhet och tuberkulosen i synnerhet. Det sker genom det vitaminrika Almenta.

SPRINGMADRASSER och STÅLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.
SKAND. SÄNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

Eder fot bränner!

Använd då **NOGIBOL** upplöst i varmt fotbad som borttager all ömhet och andra obehag. **BOREOL-svettpulver**, vilket, efter föregående tvättning, inpudras armhålor och kroppen mot armsvett och annan överdriven svettutdunstning. Rekommenderas även som tillförlitligt Potströ-Pulver.

TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

Effektivaste vämeledningsspisar
WOCO
Begär offert.
WOCO-VERKSTÄDERNA, Motala.

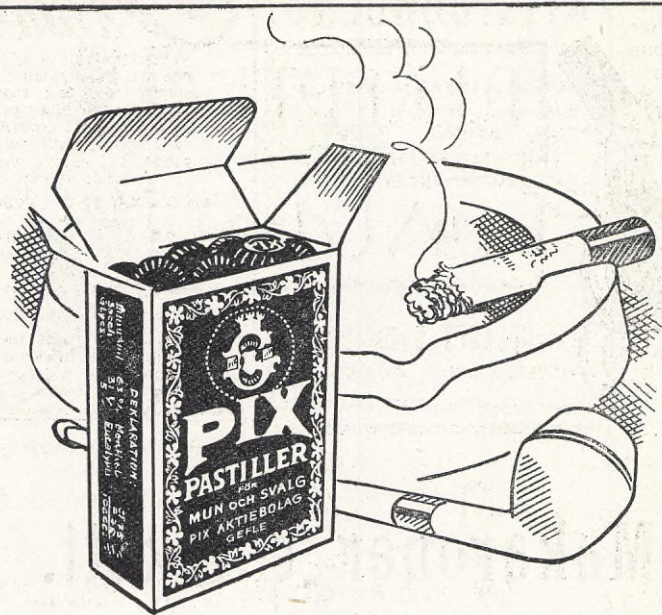
Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnärning för barn, ammande mödrar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speciari- & drogaffärer.

Näsdukar Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttla, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

Rökare!

Efter pipan och cigaretten

tag tabletten

F&B

Som korthus

ramla gamla fördomar mot margarin om man smakat **Mustads Bästa-Växt**.

Man kan aldrig sätta sig in i att det verkligen finnes ett margarin, som så fullkomligt ersätter mejerismöret, förrän man provat **Mustads**. Då råder intet tvivel längre.

Det är skillnad på smör och smör samt på margarin och margarin, men på Mustads Bästa-Växt och smör är det endast priset som skiljer.

Köp i dag och döm sedan!

Krantz

T

HÅLLER VAD DET LOVAR

Låt den bedårande doft

och livande friskhet, som utströmmar från WB Eau de Cologne, sätta prägel på Eder person, Edert hem, hela Eder omgivning. Trevnad och behag följer användandet av denna utsökt fina, välgörande Eau de Cologne. Varje välsorterad parfymaffär säljer

WB

Eau de Cologne

ETT SÅKERT SKYDD
FÖR
ÖMTÅLIGT LÅDER

Makaroner till kött.

(för 6 pers.).

150 gram svenska makaroner, stänger eller skurna bitar, 1½ l. vatten, ½ msk. salt (8 gr.), 50 gr. smält smör, 3 msk. riven ost eller 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Makaronerna sköljas och påsättas i kokande, saltat vatten och få koka 20 min. De upphållas i durkslag, överspolas med kallt vatten och få väl rinna av men få ej kallna. Smöret smältes och gjutes över och riven ost eller stötta skorpor nerblandas i makaronerna.

Serveras till kokt och stekt kött.

PROSSDORF

RUNA

högsta märket

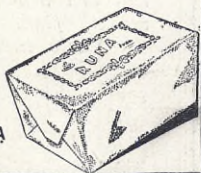
smörblandning

har av alla husmödrar fått de bästa vitsord.

Pröva själv!

Pris kr. **2.50** per kg.

Beakta prisskillnaden mellan mejerismör och RUNA.

NYA MARGARIN A.-B. SVEA

Khasana

Skönhet och Elegans

omges ständigt av ett lätt moln av doft. En bortskämd smak tycker om det originella. Alla anspråk uppfyllas av Khasana. Ett egendomligt behag utgår från dess doft. Den är icke påträngande och dominerar ändå, och dess verkan bibehåller sig lika tills den avdunstar.

Khasana-Parfym, Khasana-Puder och de andra Khasana-artiklarna som passa lika väl för herrar som för damer, finnas att få i många tusen affärer.

Stark parfymrad Khasana-Fickalmanacka bibehåller doften oförsvagad. Fås mot insändande av 25 öre.

DR. M. ALBERSHEIM / FRANKFURT A. M.
FABRIK FÖR FINARE PARFYMERIER / GRUNDAD 1892

Representant för Sverige: A. W. GALLE, Köpenhamn. Lövsræde 8
Bernhard Maring A.-Bol., Stockholm. Telefon 109 68, N. 240 80.